

ఆంధ్ర సచిత్ర పాఠ పత్రిక

23.2.68

40వైసలు

తీయటి మోటి

C I B A

మృదువైన తీయటి మాటలను ప్రేమించుచు,
గునగున లాడు నమయమున వచ్చెడి
కుర్చుల నానమునకు బినాకా యందలి
క్లార్ ఫిల్ లభయ మిచ్చుచున్నది.
తద్దపరిసంభాషణంతయు తీయగనే యుండును.

Roopkala

భారతనారికి పతియే ప్రభుత్వ సైవం.
ఆమెనమ్మకాల్ని వమ్ముచేసి అధికారం
పంచట్యానికి వేదని నిరూపించిన,
పతివ్రతా శిరోమణి పవిత్ర గాథకు
సమగ్ర రూపకల్పనమే.

కౌముదీ ఫిలిమ్స్

భార్య

దర్శకత్వం: కె.యస్.ప్రకాశ రావు

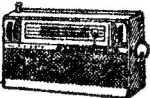
నిర్మాత: యం.యస్.రెడ్డి

ఆంధ్ర, సి.డి.ఎం. విజయ కంబైన్స్ రిలీజ్

విజయ వేజింగ్స్ వారికి

వాయిదాల పద్ధతి పె ట్రాన్సిస్టర్

రు. 265/- విలంబ
ప్రపంచ జ్యూలి పొంది
"విండ్సర్ హిటచి"
3 బ్యాండ్ లో వరల్డ్
పోర్టబుల్ ట్రాన్సిస్టర్ ను వెలంబ రాయదాలపే
రు. 25/- వంటన చెల్లించి పొందండి. మరి
టోకీ ద్వారా ప్రత్యేకతగ్గి పు వివరములకు
Swiss Television Co. (APW-55)
P. O. Box 1320, Delhi-6.

మెకొటెక్స్
ఆయింటు మెంటు

తామర డుము, గిల్లి మోదలగు
చర్య వ్యాధులకు ఆదువుకముగా
ఎ వి కే యు ను.

ఉత్పాదకాలు: మెను కె క్స్
లోరెన్ టెలిఫోన్, నయపుర.

అన్నిచోట ఏజెంట్లు వాపరెను.

ఉచితం! ఉచితం! ఉచితం!

తెల్ల పుస్తకాలు

మా టీవీ ధర్మ 'సుహా' మోడల్ టీవీ
కొనడం ప్రారంభించిన 3 రోజులములోనే
మచ్చల పంపుమారడం ప్రారంభమగును.
ఒక రూపాయ పోషించండి. వేలకుంటే
పొగడియున్నారు. ప్రచారకొంతైన ఒక
సేపా ఉచితంగా యివ్వడం చేయున్నాము.
వెంటనే ప్రాయుడి.

BIHAR KUSTI KUTIR (2)
P. O. Lal Bigha (Gaya)

రు. 20/- అకు ట్రాన్సిస్టర్

మిక్సింగ్ సరఫరా
ధరలతో కో ఆసక్తి
టో వద్దతివైన
రు. 20/- కే వరి
కొత్త ఆకర్షక 3 బ్యాండ్ ట్రాన్సిస్టర్ ను
పొందండి. మిలర్లకు ఇంగ్లీషులోనే ప్రాయుడి.

CEYLON TRADERS
(WAP-22)
Post Box 1257, DELHI-6.

ఉత్తరాలు

కథలు

9-2-68 సంచిక ముఖచిత్రం ప్రకృతి
యొక్క శోభలను వెదజల్లింది.
'చెడి చెల్లిలింటకి వెళ్ళకూడదు' వెల్లిన దబ్బు
విలువలలో విలువతక్కువ బహుమతులు ఎప్పుడూ
బహుకరించకూడదు. దానివలన కల్ల లావావాని
వివాహవ్యవధయం ఖరీదైనది. అనే సారాంశాన్ని
చక్క గా వివరించారు నయనారాగారు, తమ "గ్రహణం"
కథలో.

వి. వి. స్వామి (కరీంనగరు)

* * *

సంక్రాంతి సంచిక సర్వాంగ సుందరముగా
సవరనభరితముగా ఉన్నది. యర్రంపెట్టి వర
ంక్ష్టిగరి "శృతిమించిన అవశ్యుతి" కథానిక బాగు
న్నది. శ్రీమతి వేదూల శకుంతలగారి "మంచు
రిగినవేళ మమక నవ్వించి" కథలు తండ్రి,
కమలారం మధ్య ఉండే అనురాగాన్ని, ఒకరినై
కొకరికి అజ్ఞాతంగా ఉండే అప్రయత్నం కన్నుల
కట్టనట్లు రచయిత్ర అభివర్ణించారు.

పి. రాధ (మద్రాసు)
ముఖచిత్రం

9-2-68 సంచిక చూశాను. కళ్ళు చెడి
రాయి. నిజంగా ముఖ చిత్రం అత్యంత సునహరంగా
వుంది. యాంగ్లీషు లింగ్వికిస్తుండే ముఖచిత్రంలా
వుంది. చాలా ఆకర్షణీయంగా వుంది. అందుకు అభి
సంధస్తా అయినంటే ముఖచిత్రాలే 'శ్రీగిరి'గారిచే
వేయించి మోకండిస్తారని అతిస్తా.

విశ్వశ్రీ (అనకాపల్లి)

* * *

అనవ్యక్తుమైన ముఖచిత్రాలతో విగివసారి
పోయిన మాకు ఈవారం (9-2-68) ముఖచిత్రం
వన్నీట జల్లులను కురిపించింది. ఇలానే ప్రతివారం
అకర్షణీయమైన కళ్ళను ఆకట్టుకునే చిత్రాలు
వేయాలని కోరుతున్నాను. చాలా రోజులకు చక్కని
ముఖచిత్రం అందించినందుకు సంపాదకులకు
హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతాంజలిలు.

శైలవల్లి కృష్ణమూర్తి. (అనంతపురం)

* * *

9-2-68 సంచిక శ్రీశేషగిరిరావు గారు వేసిన
ముఖచిత్రం చాలా బాగుంది. ముఖచిత్రాలకు నీవీ
తారం ఫోటోలు తగ్గించి యిలాంటి చిత్రాలు
వేయడం బాగుంటుంది, అందువల్ల చిత్రకారులను
కూడ ప్రోత్సహించిన వారవుతారు. పత్రికలో శీర్షి
కలు, క్రాంతివాసాలు ఆకర్షణీయంగా ఉంటున్నవి.

వి. బాస్కర్ (పూనా-6)

9-2-68 ముఖచిత్రం చూసి నేను, నా
మిత్రులూ చాలా సంతోషపడ్డాము. ఇకనుంచి ఒక
'బారు బోమ్మలు ముద్రించక కళాత్మక దృష్టితో'
ముఖచిత్రం (ఈసంచికలో వేసేటట్లు) ఆకర్ష
ణీయంగా వేయించి చిత్రకారులను పైకి తీసుకు
వస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ముఖచిత్రం బాగున్నం
డుకు శ్రీ శేషగిరిరావుగార్ని ధన్యవాదాలు చెప్పక
తిప్పదు.

గడేవల్లి సరళి: హమూర్తి (రాజమండ్రి)

* * *

ఈ వారం పత్రిక (9-2-68)లో మూడు
'బాగు'లు.

మోదలదొడ్డి:— ఎచ్చేది వసంతకాలం అని జ్ఞాపకం
చేసే టట్లుగా ఉన్న ముఖచిత్రం బాగుంది.

రెండవది:— ప్రయతిమయిన మూడుకథలు
ఒకదానిని మించి మరొకటి బాగున్నాయి.

మూడవది:— విగివిన కార్యక్రమం ఏమంత
బాగున్నానో కాని శ్రీ బాబువేసిన కార్టూన్లు మాత్రం
(28 పేజీ) బాగుంది.

శాంతమూర్తి (హైదరాబాద్)

వ్యాసాలు

9-2-68 సంచికలో "అకలి" కథానిక సన్ను
బాగా ఆకర్షించింది. ఆకర్షణీయంగా చిత్రించిన
శ్రీ పోతానగడ సన్యాసరాయణమూర్తిగారికి వాక్యత
జ్ఞతలు. బే సరాంగ సీరియల్ చక్కగా సాగుతుంది
అంద్రపత్రికకు హైలెన్ అయిన శ్రీధర్శర్ సహ
ధరనభిమానగారి వ్యాసాలు, ఈమధ్య వేయటం
లేదు. అలాంటి విజ్ఞానాత్మకమైన విషయాలను
గూర్చి ప్రచురించే విద్యార్థి దశలోనున్నవారికి చాలా
అనుకూలంగా వుంటుంది. ఆసందంగా కూడ
వుంటుంది. ఇప్పటినుండైన తప్పక ప్రచురించగల
రని నా అభిప్రాయం....

వర్మని రామారావు (సూర్యాపేట)

* * *

మీ వారపత్రిక 9-2-68 సంచికలో
"వీ" గారు "కుంజరకోణపురి" అంటే "అనెంండి
అని కూడా అంటారు" అని ప్రాసనారు అనెగండి
కాదు అది అనెగండి. ఇప్పటికే ఇదే పేరుతో హాస
పేట (హంస) దగ్గర పేటపెడుతుంది.

కుంజర. అనె (మీరు తెలుగు) కోణ: గండి (తె
అనె-కన్నడ-మీనుగు (తె), కోణ-కన్నడ- గండి
(తె).

కె. ఎన్. బాసుబ్రహ్మణ్యం (వైసూరు)

స్వాధీర్షి లేఖ

19-1-1968 వ రోదిన వెలవడిన ఆంధ్ర
పత్రిక స్వాధీర్షిలో శ్రీకృష్ణగారు ప్రాస్తూ
పించి దేశంలో ఆంధ్ర, వైసూరు వాళ్ళను
మద్రాసీ లంటారని చెప్పారు. అంటే మద్రాసు
తమిళం ప్రామాణ్యము, ఉత్తర భారతంలో
హిందూ గూర్తింపడం ఉంటుందనీ, ఆంధ్రవైసూ
రులకు హిందూత్వం, గూర్తింపు లేదనీ స్పష్టం
తున్నది. ఎన్నో అజ్ఞాతవాసం? తెలుగువా

మిమ్ము మురిపించి మరపించేటి
తేట తెలుగుతనపు తియ్యటి కథాచిత్రమిదే!

స్వచ్ఛమైన తెలుగు గ్రామం!
అచ్చమైన తెలుగు కుటుంబం!!
మావనస్యంలేని మనుషుల్లో
విరబూచే సౌరభాలు
మధ్యలకస్త్రా మధురంగా గుభాజించి
మరు విరజోజుల్లా మిమ్ముకచ్చిస్తాయ్.

రానులత్త, గుల్లాట
యిద్దరంద్రగమ్ములు
సేతా ఉత్తరాలాటి
యిద్దరు పగలేగమ్ము

అద్వైత
N.T. రామారావు
ప్రసంగం

GOTETI

అజేమ అర్జు
తల్లిప్రేమ

నిర్మిత: M. అజేమ. దర్శకత్వం: కైకాంత్

రచన: భమిడిపాటి రాధాకృష్ణ
సంగీతం: సుదర్శనం

పూర్ణ
రిలీజ్

CHE. PRASAD RAO

యొక్క ఉనికిని, తెలుగు భాషభివృద్ధిని గురించి సకల భారతావనిలో చాల పెప్పుగల సమర్థత తెలుగువారి తెప్పుడు వస్తుంది? తోటి వారిని చూస్తేనా వేర్పాటుని మన తెలుగు పారిని ఏమి చాలి?

శివజ్యోతి (కొంకలూరు).

* * *

ఈవారం న్యూఢిల్లీ లేదా చాలా అసహ్యకరముగా, పునర్నిత విలువల తగ్గిబట్టెదరు. శ్రీకృష్ణగారు ఏమి వ్రాస్తే అది మీరు ముద్రించవలసినా? లేక యొక్కయుక్త విచక్షణ చేసి, ముద్రించు పాక్కు మీకులేదా? శ్రీకృష్ణగారు భాషా విషయము వచ్చే సరికి వారికి లంగ్కరావై వ్యామోహము తప్ప మరేమి లక్కరలేదా? వారు దక్షిణాదివారని, ఉత్తరాదివారని, మహమ్మదీయులని, క్రైస్తవులని శిక్కులని, వారి యిట్లు ముచ్చట రీతిని వ్రాయుచువారు. దేశ అంతర్యము గురించి వారికి లోచనే లేదా? యంత శంకుఃపత స్వభావులకా, మీ సత్రికతో స్థానమా? హిందీనాటమును లల పరమ ఏ పార్టీనాటై (కాంగ్రెస్ అయినా సరే) ఇనసంఘీయులని శ్రీకృష్ణగారి భావము. అట్లయిన లంగ్కరమును సమర్థించు వారందరూ ద్రావిడ మున్నేట్ర కఙ్గంబారనా? శ్రీ కృష్ణగారు కూడ లపార్టీ సభ్యులా? ఒకసారి దక్షిణాది వారందరూ హిందీ వ్యతిరేకులని వ్రాస్తూ, ఈ వారం లేఖలో “హిందీ వ్యతిరేకులనాడే ఆంధ్ర, మయూరూరు ముఖ్యమంత్రులు” అంటారు. మరి దక్షిణాది వారందరూ ఒకట ఎట్లా అయినారు (వారి దృష్టిలో).

సి. దక్షిణామూర్తి (అమలాపురం)

* * *

ఈమధ్య నా మిత్రులొకరు ఆంధ్రపత్రికలో శ్రీకృష్ణ వ్రాసే ‘ధిల్లీ లే’ నా దృష్టికి తెచ్చారు. అది దేశద్రోహకరంగానూ వాస్తవ దూరంగానూ వుంది. ముఖ్యంగా సంక్రాంతి సంచికలో ఆయన వ్రాసిన ప్రతి అక్షరమూ ఆంధ్ర పాఠకులను తప్పుదారిని నట్టించేదగానే వున్నది. ఇట్లు ఒక్క వ్యక్తి అభిప్రాయానికి, ఆంధ్ర విశేషాలందా బలికావడం విచారకరం. భాషా విషయంలో ‘హిందీ’ నారి వశత్యాన్ని పెర్చించిన ఈ పెద్దమనిషికి డి. ఎం. కె. వారు కైతెక్కున తగలబెట్టడం, జాతీయ జండాను నేంగూల్చడం కళ్ళకు కప్పడతేవా? కప్పడా మద్రాసులోవున్న మీ ముద్రికాలయాలికి ఏం ముప్పు వాటిల్లుతుందోనన్న స్వార్థంతో వారి ‘హిందీ వ్యతిరేకోన్నాన్ని’ సమర్థిస్తున్నారా?? ఇది అత్యవసరం కాదా? జాతీయ దృష్టధం అంటే ఇదేనా??

దీనివల్ల ఏమి మా? సరమా?

ఎవరికి మేలు కలుగుతుంది?? లోచించండి దృఢయపూర్వకంగా పత్రిక అభివృద్ధిని కాంక్షిస్తూ సంజాంతి శుభాకాంక్షలతో మీ

శివప్రసాద్ (పాడూరుబావి)

* * *

ఉత్తరాలు

ఆటలు

2-2-68 సంచికలోని కె. ఆర్. విజయ ముఖచిత్రం ముద్రించబడునుండి తొంగిమాస్తాన్ని నిండుచందమామ లాగుంది. ఇంతవక్కుని చిత్రాన్ని ప్రచురించిన మీకా మా అభినందనలు.

23వ జాతీయ క్రీడా ప్రదర్శనలు ఈవారం పత్రికీ ప్రత్యేక ఆకర్షణ. అంతే రచయిత సరసిం హన్ గారు “సుత్తి విమరులు”, “ఎత్తుగంటు” మొదలగు అచ్చతెలుగువదాలు వాడి ముమ్మల్ని కన్ త్యూజా చేశారు. సుత్తివిమరులు అంటే హేమర్ తో, అయితే ఎత్తుగంటు అంటే హైజంపేనా? తెలుపాలి.

చిల్లాసాంబశివరావు, సి.హెచ్. శేషు, (చండిఫర్-3)

* అవును

కార్టూన్

29 డిశంబరు 67 సంచిలో ప్రచురించిన పదానందగారు వ్రాసిన “జలిపాట” ముమ్మల్ని ముగియల్ని తేసినది. ఈ విజ్ఞాపితంలో ఎదుర్ కొన్న సమస్యలని చక్కగా వ్రాసినందుకు వారికి మా అభినందనలు.

డి. అప్పలరాజు (బందా ముందా)

* * *

19-1-1968 సంచికలోని “పై పెయి తేడి” ముమ్మల పేసినది కర్నూటిమ్మ తమ పేరు తెలుపకపోయినా కార్టూను పేసినది జయదేవ్ గారు. సందేహాలు వాతో ఏకీభవిస్తారనుకుంటాను.

గ్రంథి. పార్వతి (మద్రాసు)

సి ని మా

శ్రీ అక్కినేని వాగ్గేయరావుగారు పద్మశ్రీ బిరు దాకిస్తూన్న సందుకు మీ పత్రికద్వారా వా అభినంద నలు.

బి. సత్యేశ్వరరావు (కొంకలూరు).

పై వారం !

ఋనిషి - బొమ్మ

యాత్రికులు

★

బాతాఖానీ-

బాగోగులు

ఎన్నో ఇతర ఆకర్షణలు!

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కులవారం : 23-2-68

(శివంగనామ సం! మాఘమా! బహుళ దశమి

సంపుటము : 60 సంచిక : 25

స్థాపితము :

1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :

శివరెడ్డి శంకుప్రసాద్

సంపాదకుడు

శివరెడ్డి రాధాకృష్ణ

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

శీర్షికలు

సంవత్సర చందా	26.00
6 మాసముల చందా	13.00
3 మాసముల చందా	6.50

*****

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్ర రచన : శ్రీ కె. శేషగిరిరావు.

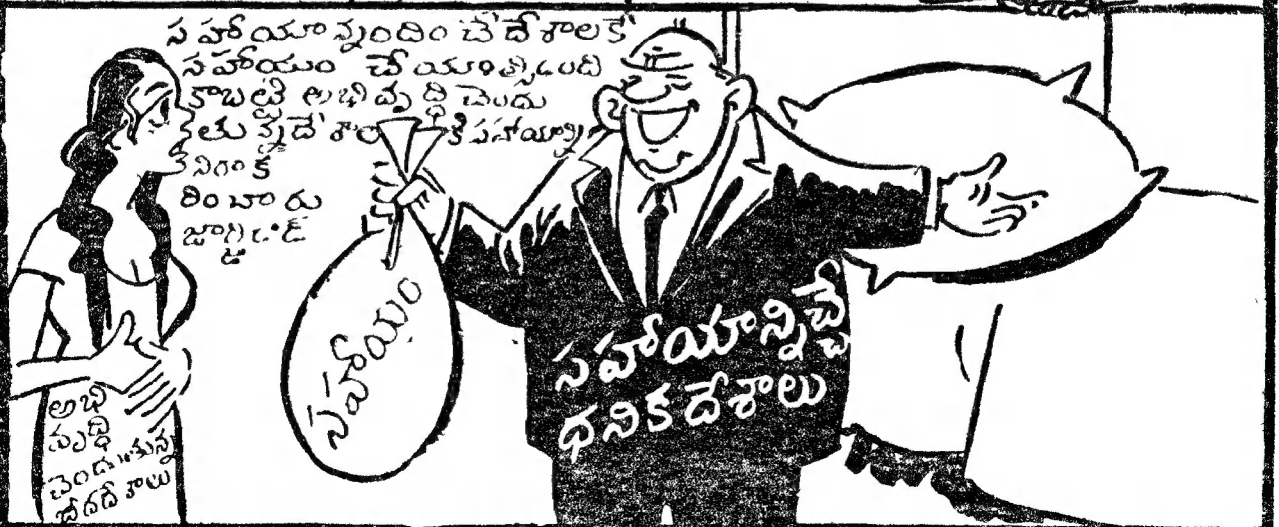
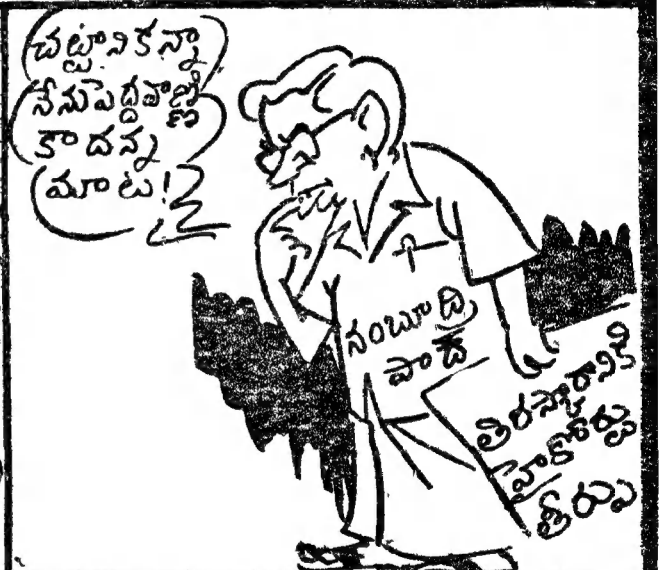
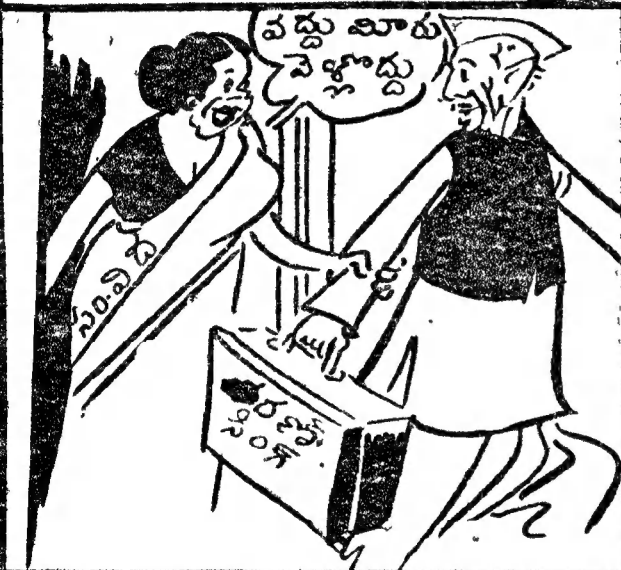
కథలు :

... మరణం దృవం	— 16
అధికారి	— 32
కాలం కదిలింది	— 48
నీరియల్ నవలలు :	
మూడుముళ్ళూ	— 24
జీవనరాగం	— 40

శీర్షికలు, వ్యాసాలు, సినీమా :

ఉత్తరాలు - 4, ఊమన్ కార్టూన్ - 5,	
న్యూఢిల్లీ లే - 6, మెదడుకిమేత - 8,	
భాష-భాష (కార్టూన్) - 9, ఒక వారం	
వివరీతం, మహిధరోక్తులు - 12, భారతీయ	
అంతర్జాతీయ వాణిజ్య పరిశ్రమల ప్రద	
ర్శన-14, ప్రశ్నావళి-15, లక్ష్మీమూర్తి -	
21, వారణం - 23, బాలనీహిత - 31,	
ధర్మసభ - 39, ఇదీదారి, డాక్టర్ కుబ్జు -	
45, వంటలు - 46, ధర్మప్రవర్తన, అభి	
యోగాలలో వింజలు - 47, ఎత్తనమీక్ష-55,	
సినిమా - 56, సినిమాడైరీ - 58,	
మీకు తెలుసా? - 59, వుత్తరాలు - 61,	
తెలివి తక్కువ తనం ... - 62, ఆటలు-64.	

తనకుమారిన ధర్మానికిపోయి మొదలచెడే దేశాలు ఉంటాయా ? సంయుక్త రాజ్యాల సమావేశం లక్ష్యం?

అగతవారం, సంయుక్త రాజ్యాల వాణిజ్య అభివృద్ధిని గూర్చి ఒక సమితి ప్రారంభమైంది. దానిని ఘనత వహించిన శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ ఆవిష్కరించారు. ఆవిష్కరిస్తూ ఒక గొప్ప గంభీరపన్యాసం చేశారు. ఆ ఉపన్యాసంలో ఇందిరకు అభివృద్ధిలో పున్న రాష్ట్రాలు ఏమయితే పాడుతూ వస్తున్నాయో ఆ విషయాలనే వంతపాడటం జరిగింది. సంపదగల రాజ్యాలు, పేదరాజ్యాలు ఎదుర్కొనే సమస్యలు ఎవరికీ తెలియనివి కావు. సమాజంలోను, దేశాల్లోను పేదరికాన్ని తుడిచిపెట్టాలని కంకణం కట్టుకున్న సోషలిస్టులు వారి ధ్యేయాన్ని గట్టుక్కించుకోవలసిందే. బాగానే వుంది.

ఈ సమావేశానికి ఆతిథ్యమిచ్చినది భారత దేశం. ఆతిథ్యమిచ్చేముందు దక్షిణాఫ్రికా, పోర్చుగల్ లతోపాటు శేషనలిస్టు చెయినా

కూడా సమావేశంలో సభ్యులని భారతదేశానికి తెలియదా? ఎందుకు తెలియదు? తెలుసు. అయినా - దక్షిణాఫ్రికా విషయంలో కొందరు సభ్యులతోపాటు 'వాకవుట్'ని తీసుకుపోయింది!

సమావేశం సాధించే లక్ష్యం?

పోడవయిన పెద్ద రోడ్డు మీద ఒక విశ్రాంతి భవనంలా, సంపదని పంచుకోటానికి ఈ సమావేశం ఒక స్థావరం అని రాజకీయ పరిశీలకులు భావించారు. అభ్యుదయానికి కొన్ని ద్వారాలని తెరవడం విషయంలో అది కొంతవరకు నిజమే. కాని, వచ్చిన ప్రతినిధులమీద ఫలితం ఆధారపడి వుంటుంది. అంటే, ఈ సమావేశంవల్ల ఎటువంటి సత్ఫలితాన్ని ఆశించడానికి వీలు లేదన్నమాట! సంపదతో తులతూగుతున్న

దేశాలు ఒక యదార్థాన్ని గ్రహించాయి. ఆర్థిక పరిస్థితినిగాని, రాజకీయ పరిస్థితినిగాని 'సహాయం' చక్కపరచలేదని అవి అర్థం చేసుకున్నాయి.

ఒక దేశాన్ని బాగు చేయడానికి తమ వినాశనాన్ని ఏ దేశమూ కోరుకోదు. అందుకే సంపదగల దేశాన్ని జాగ్రత్తపడి-ఆర్థిక, రాజకీయ పరిస్థితుల అభివృద్ధికి వాణిజ్యం ముఖ్యం అని నూచించాయి!

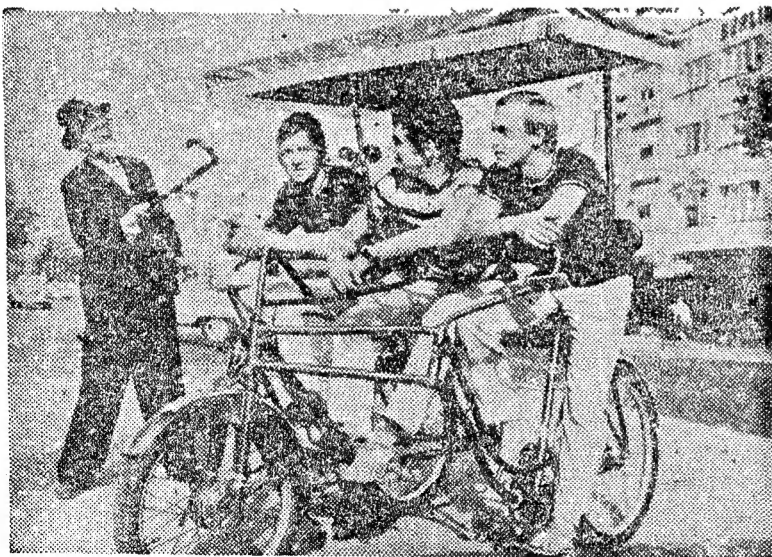
వాణిజ్య రంగంలో ఇబ్బందులు

దెబ్బయ్యేదు రాజ్యాలు ఒక రంగంగా స్థిరపడినప్పుడు కూడా అంతర్ సమస్యలు ఎన్నో తలస్తవడంతున్నాయి. విదేశ కామన్ మార్కెట్ వల్ల ప్రయోజనాన్ని ముందుగా గమనించేనా? భారతదేశం అటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాన్ని తలపెట్టలేదు? సప్రదీలరేబియాగాని, కువైట్ లాగాని ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం దగ్గర భారతదేశంలో పున్న కష్టనిష్టు రాత్రి గమనించి క్రూడాయిల్ ఆవసరాన్ని మనదేశం కరెన్సీలో తీర్చకల్గుతుందా?

అమెరికా 'పీటో' సూత్రాలవల్ల నిలద్రొక్కుకోగల్గుతున్నది. ఈ సందర్భంలో లార్డ్ అబ్బో చరిత్ర కొంతనిజాన్ని బయటపెడుతుంది:

"పీటో" అనేది నిజమే. అది పెక్కు రిటీ కన్ఫెన్స్ లో విరచనమే... పీటో అధికారం ప్రశ్నించి ఉంటుంది. దానిని అత్యవసరపరిస్థితుల్లో మాత్రమే వినియోగించుకోవడం 'అవసరం' అని అయిన అన్నారు.

ఈ ఇచ్చి పుచ్చుకోవడాల వ్యవహారాన్ని ఈ అంతర్జాతీయ సమావేశం చర్చించి, మేలు చేకూర్చవలసి వుంది.

పల్లెటూరు జిల్లాలో తయారుచేసిన ముగ్గురు తొక్కె-పైకిక్. దీని ఖరీదు సుమారు రూ. 500 అ.

భాషా వాదంలో శ్రీ నిజలింగప్పగారి ప్రహసనం

ఎలకకు ప్రాణంపోకడ పిల్లకి చెలగాటం అస్సలుగా "రోవోనగరం అంటుకుపోతున్నప్పుడు 'సిరో' సంగీతం పాడుతుంది" అనేది ఒక నానుడి. ఇదే విషయం మైసూరు మాజీ ముఖ్యమంత్రులు - కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు అయిన శ్రీ ఎన్. నిజలింగప్పగారి విషయంలో రూఢి అవుతుంది. ఆయన ఎర్పాకులలో మాట్లాడుతూ 'దక్షిణాదివారు హిందీని లింకు భాషగా అంగీకరిస్తారు' అన్నారు అదే సమయంలో మైసూరు రాష్ట్రంలోని ప్రజలు హిందీ వ్యతిరేకీద్యమంలో 'బుల్లెట్లు'ని చనిమాస్తూ మృత్యు మార్గాన్ని తరలి వెళ్తున్నారు! నెహ్రూగారిని అనుసరిద్దామని నిజలింగప్పగారు పండితుని పాతాని వల్లె వేస్తున్నారు. నిజలింగప్పగారు కేంద్రంలో పరిపతి సంపాదించుకోవడానికి చేసే ఎత్తులలో ఇది మంచి గ్రాహ్య మవుతున్నది.

దక్షిణాదివారి మాట అటుంచి, ఉత్తరాదిలోనే హిందీని వ్యతిరేకించే వారున్నారూ అంటే, నిజలింగప్పగారికి కర్కశరంగా వుండొచ్చుగాని, అది నిజం! సిక్కులు మాతృభూమిని కొంతవరకు ప్రశ్నించుకొన్నారు. అక్కడ సంజాబీ వ్రాయుమాట్లాడనూ చేస్తారుగాని హిందీని గృహ వింశయ. హిందీని తుడిచిపెట్టుడంలో ముసల్మానుడి పైచెయి హిందువులు సంస్కృతంతో ఎలానైనా భగవంతుని ప్రార్థిస్తారో, అలానే ముస్లిములు 'అరబిక్'లో ప్రార్థిస్తారు. ముస్లిములకి, జనసంఘానికి పాత్తుకుదందు. మీరల్లో ఆందోళన ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ.

ఇదివరకు చెప్పుకున్నట్లుగా నిజలింగప్పగారు మరో మవులానాఅజాద్ కావచ్చు. ప్రజల తరఫున మాట్లాడుతున్నట్లుగా ఆయన కనిపించవచ్చు. ముస్లిముల ఆదరాభిమానాలకి నోచుకోని మవులానా సాహెబ్ భారతదేశాన్ని విభజించినందుకు పండిట్ నెహ్రూగార్ని అడిపోతారు! అదేవిధంగా, నిజలింగప్పగారు దక్షిణాదిపై హిందీని రుద్దలేని హిందీవారిమీద విరుచుకుపడడానికి అవకాశం లేకపోలేదు!

ఉత్తర దక్షిణ భ్రమాల నీకికరణ! భాషానివాదాన్ని ఒక దారికి తీసుకువచ్చేం

దుకు ఉత్తరదక్షిణ భ్రమాల్ని కలిపి సమావేశాన్ని ఏర్పరచాలని ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ కూడా ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈలోపులో హిందీ భాషావ్యూహమైన రోడ్డురోలరు వరంవరగా నడస్తూనే వుంటుంది! దానికి ప్రజలు బలవుతూనే వుంటారు!

యు.యన్.సి.టి ఎ.డి. సమావేశానికి ముందు ఢిల్లీలోని ముఖ్య భవనాలన్నింటినీ హిందీభాషలో అలంకరించారు విదేశీ ప్రతినిధులందరూ హిందీని వేర్చుక వేపురూరని ప్రభుత్వం కుక్కగబుద్దికి తట్టివుండవచ్చు. అరబ్బులు కూడా భారతదేశానికి వచ్చే ముందు హిందీని 'మాస్టర్' చేసే వుంటారని మనవారి ఉద్దేశంకావచ్చు! జరిగిందేమిటి? వచ్చిన ప్రతినిధులంతా కాంలినంతమైన అలంకారాలని మాసి తెగమెచ్చుకున్నారు!

కొన్నాళ్ళలో అండియా రేడియోని పేవారుండరు ఉత్తరప్రదేశ్, ఢిల్లీ, పంజాబ్ వాసులు రేడియో సాకెస్టాన్ కి ఎక్కువ ఆకర్షింపబడతారు ఢిల్లీలోని టెలివిజన్ అర్థమయ్యే హిందీలోనే ప్రసారాలు చేస్తున్నది! ఢిల్లీలోని అఖిలభారత విశ్వవిద్యాలయం హిందీని భరించింది. కిందటి

కొన్నాళ్ళేషన్ లో గ్రాడ్యుయేట్లు గృహస్థుకి దూరమయ్యారు!

అంతర్జాతీయ ఖ్యాతికి చిట్కా!

ఇక్కడ రెండు అతి ముఖ్యమైన విషయాలున్నాయి. వీటికి హిందీ భాషా స్వత్వం సమాధానం లేదు, ఉండదు. వారు అమెరికాకిగాని యునయ్టెడ్ కింగ్ డమ్ కిగాని ఛదువుకోసం ఎందుకు వెళ్తున్నట్టు? వారి చేతినున్న వాణిలో అంకెలు ఏ భాషలో వున్నాయి? మరి, విదేశీవాదాలని వారుఎందుకు చితకొట్టుకోలేకపోతున్నారు?

శ్రీమతి గాంధీ, అంతర్జాతీయ విధానాల మీద ఉపన్యాసాల నివ్వడంలో అఖండ ప్రతిభ కలవారు. ఆమె మాటల్ని ఆమె తన దేశంలో కార్యరూపంలో పెట్టుకుంటే చాలు. హిందీ ప్రాంతంవారయిన రాజకీయ నాయకులు స్వరాభిషేక లేకుండా, నిస్వార్థంతో హిందీని తల్లి జాల్పగలిగిట్టు ఆమె చేయగలిగితే, అంతకన్నా ఏం కావాలి? దేశంలోని ఈ సమస్యని ఆమె నేర్పుగా భేదించిననాడు మాటల్ని వేతలలో తప్పక చూపించినవారవుతారు ఆ విధంగా శ్రీమతి గాంధీకి అంతర్జాతీయమైన ఖ్యాతి రాకపోదు!

బిటెక్స్

సౌందర్య సాధనములు

బిటెక్స్ కాటుక
బిటెక్స్ బిందీ
కుంకుం చాందు
బిటెక్స్
ఓం పేను

ARAVIND LABORATORIES, P.B. 1415, MADRAS-17.

□ (క) గుండెను తీసివేయటం :

ఇక్కడ చూపిన 3×8 గదులంటే బొమ్మను ద్వైవిధంగా బిల్లుమీద గీయండి. ఆ గదులలో ఇమిడిన గీతలంత అట్టు ముక్కలు ఏడవరూ కత్తిరించి, వాటి మీద 1 నుంచి 16 వరకూ అంకెలు వేసి, బొమ్మలో చూపినట్లు అమర్చండి. ఈ అటలో అట్టు ముక్కలు పక్కగదిలో ఉన్న మరో బిల్లుమీదుగా వెగిరి, అవతల ఉన్న వాళిగదిలో అగుతాయి. ఏ బిల్లుమీదుగా గంతువేసినా, ఆ బిల్లును అటలోనుంచి తీసేవెయ్యాలి (పులి జూదంలో పులి మేకలను చంపినట్లు అన్నమాట) ఏటవాలుగా మాత్రం గంతు వెయ్యకూడదు. ప్రతి ఎత్తు ఒకగంతు అయిఉండాలి. ప్రతిఎత్తులోనూ ఒక బిల్లును తీసేవెయ్య పరిసిందే. గంతు వెయ్యకుండా పట్టేనే పక్కగదిలోకి జరుగకూడదు. ఉదాహరణకి :

9	10	11	12	13	14	15	16
1	2	3	4	5	6	7	8

మదమైక మహా

డెక్టర్ మహాధరకవిమోహన్

1 వ బిల్లు 9 వ బిల్లుమీదుగా దూకి పైనున్న వాళి గదిలో అగవచ్చు. ఇప్పుడు 9 వ బిల్లును అటలోనుంచి తీసేవెయ్యాలి దీనినే ప్రాప్యంగా (1-9) అని ప్రాయ వచ్చు. తరువాతి ఎత్తు (2-10) కావచ్చు. తరువాతది (1-2) కావచ్చు. ఈ విధంగా బిల్లుమీద ఉన్న 16 బిల్లలలోనూ 15 బిల్లలను తీసేవెయ్యగలాలి. అఖరున మిగిలిపోయిన బిల్లు 1 వ ది అయిఉండాలి.

ఏదీ ప్రయత్నించండి.

(చ) పీపాలోని ద్రవం :

ఒక పీపాలో ఏదో ద్రవం ఉంది. అది ఏమిటో మనకి కనిపించడంలేదు. అవ సరమూలేదు. అందులో ఉన్న ద్రవం సరిగ్గా సగం ఉందని ఒకడూ, సగం కన్న కాస్త తక్కువే అని ఒకడూ, సగం కన్న చూపు వాసి ఎక్కువే అని ఒకడూ వాడులాడుకుంటున్నారు. అందులోకి ఏ గణంబద్ధనో, మరో క్లరనో ముంచి చూడడం ఒక పద్ధతి ఆ ద్రవాన్ని ఇవతలకు తీసి కొలిచి తెలుసుకోవడం మరోపద్ధతి ఈ రెండు పద్ధతులూ ఉపయోగించకుండా ఆ ముగ్గురిలో ఎవరి

పీపాలోని ద్రవం

మాట సరియైనదో తెలుసుకోవడం ఎలాగ? చాలా సులభమైనపద్ధతి ఒకటి ఉంది అలోచించండి.

(ట) బంగారు పలకలు :

సోమనాథ దేవాలయాన్ని గణనీ మహమ్మదు కొల్లగొట్టి విశేషమైన ధనరాసు

లను తన దేశానికి మోసుకుపోయినసంగతి చరిత్ర పుస్తకాలలో మనమంతా చదువుకున్నాం. ఆ సందర్భంలోనే 12½ అంగుళాల పొడవు, 11 అంగుళాల వెడల్పు, 1 అంగుళం మందం కలిగిన 800 బంగారు పలకలు అతిడికి చిక్కేయి. వాటి నన్నింటినీ ఒక పెట్టెలో అమర్చి, ఒంటెలు పూన్చిన బండిలో వేసి తీసుకు పోయాడట. అన్నట్లు ఆ పెట్టె అడుగు భాగం చూరంగా ఉంది. ఈ 800 పలకలనూ-ఇంత పిసరు వాళి మిగిలకుండా

(10 వ పేజీ చూడండి)

ಹೊನ್ನೆ ಬೆಕ್ಕರರು
ಗಾ ಪೊರು??

ಶಿಂಧು ಪತ್ರಿಕೆ
24-1-68
ಮಾನ್ಯರವರಿಗೆ
ಅರ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ
ಪ್ರತಿಭಟನೆ
ಮಾನ್ಯರವರಿಗೆ
ಅರ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ

ఆ పెట్టెలో సరిగ్గా ఆమర్చగలిగారు. ఇంతకీ ఆ పెట్టె కొలతలు మీకు తెలుసా? ఆ పలకలను ఎల్లా పేర్చాలో మీరు ఊహించగలరా?

* * *

(త) కారుల వందెం:

ఒక గుండ్రటి మైదానం చుట్టూ ఉన్న రోడ్డుమీద మోటారుకారుల వందెం

వడుస్తోంది. ఆ పోటీలో రకరకాల కారులు పాల్గొన్నాయి. వాటిలో తెల్లటిది ఒకటి ఉంది. ఆ తెల్లని కారుకి ఎదిర ఉన్న కార్లలో మూడోవంతుని వెనుక ఉన్న కార్లలో ముప్పాతికవ వంతు కలిపితే ఆ వందెంలో పాల్గొన్న మొత్తం కార్లు ఎన్నో తెలుస్తాయి. ఏదీ, మీకు తెలిసిందా?

జవాబులు

(క) 3-11; 9-10; 1-2, 7-15; 8-16; 9-7; 5-13; 1-4; 8-5; 6-14; 3-8; 6-3; 6-12; 1-6; 1-9.

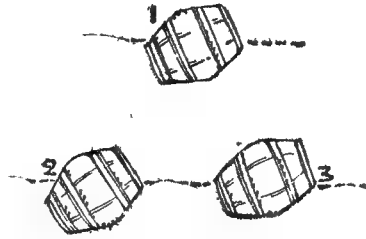
ఈ విధంగా ఎత్తులు వేస్తే చిట్టచివర 1 అంతే ఉన్న బిళ్ల మిగిలిపోతుంది.

(చ) పీసాను జాగ్రత్తగా పక్కకు ఒరిగించాలి. ఇంకొంచెం వంచితే ఒరికిపోతుందా అన్నట్లు ద్రవపు మట్టం మూతి అంచుకి తగిలేలా ఉంచు.

అప్పుడు ద్రవపు మట్టం పీసాయొక్క అడుగుభాగానికి 1 వ బొమ్మలో చూపినట్లు తగులుతూఉంటే ద్రవం సరిగ్గా పోసి ఉన్నట్లు; 2 వ బొమ్మలో చూపి

వెదడుకి మేత

(8 వ పేజీ తరువాయి)

నట్లు ఉంటే సగంకన్న ఎక్కువగా ఉన్నట్లు. 3 వ బొమ్మలో చూపినట్లుయితే సగంకన్న తక్కువగా ఉన్నట్లు గ్రహించాలి.

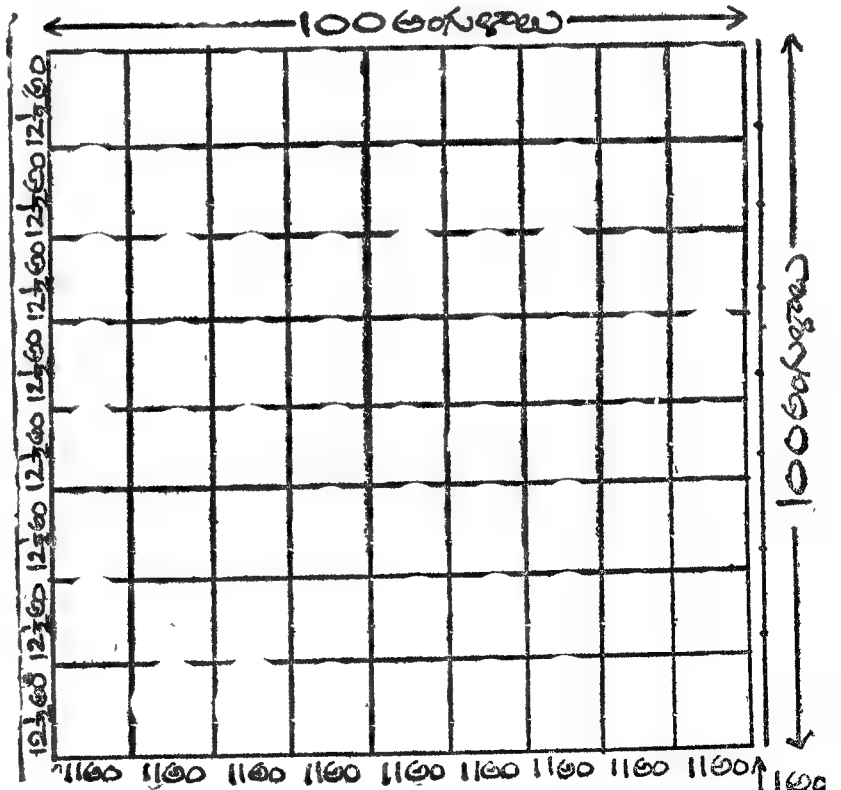
(ట) 100 అంగుళాల పొడవు, 100 అ|| వెడల్పు, 11 అ|| రోతు కలిగి ఉండి ఉండాలి ఆ పెట్టె. 8 పలకలను ఒకదానితరువాత ఒకటి (నిలువుగా) -అమరుస్తే $8 \times 12\frac{1}{2} = 100$ అంగుళాలు అవుతుంది. ఇటువంటి పరుసలు తొమ్మిది ఒకదానివక్కన ఒకటి ఉంచితే $9 \times 11 = 99$ అంగుళాలు ఆక్రమిస్తాయి. వాటి సంఖ్య $9 \times 8 = 72$

పలకలు. ఇవి అన్నీ పెట్టె అడుగున ఒక దొంగరలా ఏర్పడుతాయి పెట్టెలో ఒక చివర ఒక అంగుళం వెడల్పు, 100 అ|| పొడవు ఉన్నజాగా మిగిలిపోతుంది. ఈపలకలమీద ఇదేవిధంగా మొత్తం 11 దొంగతరలు పేర్చుతే 792 పలకలు అవుతాయి పెట్టెలో ఇంక మిగిలిపోయిన చోటు $1 \times 11 \times 100$ సున్నపు బంగుళాలు. ఈస్థలంలో 8 పలుకలు (అంచుమీద నిలువ దొంగితే) పడతాయి. మొత్తం 800 పలకలూవాళి మిగిలకుండా పడతాయి.

(థ) దారి గుండ్రంగా ఉంది కనుక తెల్ల కారుకి ముందర యెన్ని కార్లు ఉన్నాయో సరిగ్గా అన్నీ వెనుక కూడా ఉంటాయి. మొత్తం కార్లు X అనుకుంటే తెల్లకారుకి ఎదిర ఉన్నదీ, వెనుక ఉన్నదీ కూడా (X-1)

$$\frac{(X-1)}{3} + \frac{3(X-1)}{4} = X$$

సమీకరణాన్ని సాధిస్తే మొత్తం పోటీలో పాల్గొన్నవారు 13 అని తెలుస్తుంది. ●

తలనొప్పియా?

అనాసిన్

**నొప్పి నివారణకు అమాఘమొంది
ఎందుకంటే అది 4 విధాలుగా
పని చేస్తుంది**

అనాసిన్ లో ఔషధాలు డాక్టరు యొక్క ప్రస్క్రిప్షను వలె
ఒక అద్వితీయ రీతిగ కలిసి యున్నందున, అది చప్పన,
4-విధాల నివారణ నిస్తుంది.

1. అనాసిన్ తలనొప్పి బాధను పోగొట్టుతుంది—చప్పన
2. అనాసిన్ తలనొప్పికి మామూలు కారణమైన సరాల
బిగువును సడలిస్తుంది.
3. అనాసిన్ సాధారణంగా తలనొప్పి వలన కలిగే అలసటను,
తీసివేస్తుంది.
4. అనాసిన్ ఉదాసీనతను పారదోలుతుంది—మీ ముఖానికి
దిరునవ్వు మరల వస్తుంది.

అనాసిన్ ఇటుబులు, పూ, పంటినొప్పి, ఒళ్ళు నొప్పులనుండి,
నివారణ నిస్తుంది.

**అతి తీవ్ర నివారణకు
2 అనాసిన్ టీసుకోండి**

Read, Use, Geoffrey Manners & Co. Ltd.

అపర పరశురాముడా? అనురుడా?

ఇంగ్లీషా (కాటికా జన్మస్థానినే) అవేమోటా వివిజలన్ అనే అతను మరొక నివస యంతో యాశ్చై ముంది ఇండియన్స్ ని చంపేశాడట. అన్నాతురుల్ల న వారికి భోజనం పెడతామరండి అని పిలిచి, అందరినీ చంపేసి, వారిమీద గాసోలిన్ పోసి నిప్పుపెట్టేశాడట. ఆ ప్రాంతాల్లో వున్న ఇండియన్స్ ని చంపమని తనకు కొంతమంది ధనం యాచార్యుని చెప్పిఉటతను. ఈ వివిజలన్ అనే అతనికి "గొడ్డిలి పూనిరాజ్" అని అక్కడివారు పేరెట్టారుట. రాజా! రాక్షసుడా!! (ఇండియన్స్ అన్న పదానికి హిందువుని అర్థం చెప్పుకోవాలా-దెడిఇండియన్స్ అని అర్థం చెప్పుకోవాలా!)

* * *

గొప్పైన పప్పులను బాదం పప్పులనుకొని త్రిమవడి, అని తిన్న ఫలితంగా అప్పి అనే 25 ఏళ్ల వ్యక్తి కోయిలకూర్తూ ఆసుపత్రిలో యావల వారుగో లేడిన చనిపోయాడట!-పాపం!!

అవివాహితులకు కుటుంబ నియంత్రణా !

కుటుంబనియంత్రణకు సంబంధించిన మాత్రలు మాకు కావాలంటే మాకు కావాలి అని ఎడింబరో యూనివర్సిటీ విద్యార్థులు పట్టు పట్టినందుకు ఆ యూనివర్సిటీ రెక్టర్ 'మాత్మామోమాగరిడ్స్' అనే ఆరు సతన పదవికి రాజీనామా యాచార్యులు. ఇవాసే సే కానివారికి యా మాత్రం జోలి యెందుకోతనకర్థం కావటం లేదన్నార యన- ఎందుకో..

మిలటరీ ట్రక్ తో ఢీ

ఢిల్లీ ఆల్ ఇండియా రేడియో వారి వేర్ ఒక ఆర్మీ ట్రక్ తో ఢీ కొని వప్పువప్పు యా పోయిందట. అందులో ప్రయాణం చేస్తున్న ఒక్కొక్కరినో అనే కన్నడవారై చదివే ఆయన ఒక్కడొక్కడే మరిణించానీ, మరో ఆయనగురు తీవ్రంగా గాయపడ్డారనీ తెలిసింది- ఇది ఫిబ్రవరి 1వ తేదీన తెల్లవారు ఝూమున 5.30! జరిగిందట.

మరికెళ్ళాల మోడెనిటీ.....?

"ఉద్యోగాలు కావాలి గని, ఈ ఢిల్లీలో ఎందుకు?" అనటా ఢిల్లీ యూనివర్సిటీ స్టూడెంట్స్ కౌన్సిలం (కాన్స్ కేషన్)లో భాటియా అనే యమ్మెస్సి విద్యార్థి చివలునల్లే ఓ గవుజేక చేశాడట. ఆతన్ని వెంటనే ఓ నిలుగురొ జైలుకు తాకుక్క పోయి నాలుగు తవ్వారట. తను చెడుభావంతో అనలేదని, ముందు పథకం వేసుకోలేదని, వుద్రే కంతో వచ్చిన పూపుతో అన్నాననీ అతను చెప్పతూ "అలా అన్నందుకు నాకంతో అనందంగా వుంది." అన్నాడట.

వింత కాన్పులు

సిడ్నీ ఆసుపత్రిలో 90 నిమిషాల్లో వచ్చిన కామవు కేసుల్లో రెండు కామపులకు ముగ్గురేసి మగపిల్లలు పుట్టారట. ఈ ఆరుగురు శిశువులూ కేష్ మింగ పుట్టారట. ఇద్దరు తల్లులు కూడా ఖతాననీ. ఈవకం చేసు ఇదే ప్రపంచంలో మొదటి రేమా అని ఆ ఆసుపత్రి వారభిప్రాయ పడు తున్నాడ.

టిక్కెట్ లేకుండా

ప్రయాణాలు

దాన్ ఫూర్ డివిజన్ లో ఈస్టర్న్ రైల్వేలో టక్కెట్టు లేకుండా ప్రయాణం చేస్తున్నవారిలో 25,377 మంది పట్టుబడ్డారట. 81,560 రూపాయలు వసూలు చేశారట. ఈసంఖ్య కేవలం 13 వారాలలో పెకరించినదట. (13 వారాలకే ఇంతకే అంతకే, అంతకంత??)

* * *

మహాధరోక్కులు

మహాధర వళినీ మోహనదాసు

ఆడుదానిగన్న వది

యెట్టిదై యున్న

లలపు దేవుడైన నిలువలేడు

బీబి మీద మోజా

వెంకన్న చూపడా ?

వృద్ధుల వర్తి యీ మహాధరోక్తి

బోటు షికారుకి వెళ్తే

ప్రమాదం

రాయపురం (పాడూరు) ప్రాంతంలో బోటు షికారుకు వెళ్లిన 20మంది ఆబోటు తిరగడటం వల్ల సముద్రంలో వదిలిపోయారు! (3వ తేదీ) 14మందివెళ్ళాక పడ్డ చేరాలనీ, శక్తవల్లవ యూదు అనే అతని శవం కొట్టుకువచ్చిందనీ, మిగతా బడుగురి సతా తెలితేదని వార్త వచ్చింది.

క్రికెట్ ఫాన్

బొంబాయి సమీపంలో ఒకరైలులో ప్రయాణం చేస్తున్న క్రికెట్ ప్రేమియు ఆస్ట్రేలియాలో ఇండియా సరిగ్గా ఆడుండువల్ల విసుగు చెంది

“ఓ—....నురీ అవ్వాయం” అని విసుక్కుంటూ చేతిలోని బ్రాన్లిస్టర్ని కోపంతో విసిరి రైల్వేలోంచి బయట పోతాడట. అతనెంత (క్రికెట్) ఫాన్!

టాక్సిడ్రైవర్ మీద

బొంబు

కలకత్తాలో పడిరోడ్డుమీద టాక్సిడ్రైవర్లు అడ్డుకుంటూ ఒకటనిమిద ఒక బొంబువది, పేలించడం. అతను ఆక్సిడ్రైవర్ మరణించాడట (2వతేదీన) అయితే యీ బొంబు ఎక్కడనుంచి ఎగిరిచ్చి అరివిమిద పడిందిలన్నీ విషయం అచూకీ తేలేదు. విశ్వయంగా ఇండ్రుడో, చంద్రుడో వేసివుండడంకదా—అయితే ఎవరు, ఎందుకు పోతారు?— ఇంకాతేలదు.....

* * *

నాంగు సంవత్సరాలుగా తనని వదిలిన అతి మూత్ర వ్యాధిని తనే వదిలి పెట్టడానికి తీవ్ర నిశ్చ

23-2-68

యం చేసుకున్న ఒకాయన ఆమెవ్రతిన లాగింతవ్వు. భవనం—మీద నుంచి దూకి, అత్యంతవ్యయం చేసుకున్న రలు. ఆయన యూనియన్ విద్యుత్ కార్మి. అండర్ శక్ర బలీగ వువ్వారట. ఇది 1వ తేదీన ఢిల్లీలోనే జరిగింది.

కత్తిపోటు - కత్తిసారా-మరణాలు

కలకత్తాలో జనవరి 28 నాటికి అల్పముల త్రాగి చనిపోయిన వారిసంఖ్య 96 అని తేలింది. కత్తిపోటువల్ల చనిపోయినవారి సంఖ్య (మొత్తంలో) 13 అనీ, అల్లరుల నందర్నంలో అరెస్టుయిన వారి సంఖ్య 365 అనీ మొంట్ తేక్కు తేలింది.

ఎరువు గుండెతో కులాసా

ఎరువు గుండె బెయిల్ జర్న్ తన 25 వేజల క్రొత్త గుండెతో ఖతానిగానే వున్నాడట. జనవరి 28న రైల్వే లిగ్గడమే గాక, తన శిరస్థం తనే గీసు కోవడం, బూటు ఊడుక్కడం వరందలో వదర్లు చెడం వంటివి చేస్తున్నాడని డాక్టర్లకి చాలా ఆనందిస్తున్నారు.

గుండెతో ఒక కులాటం చెడిపోతే పండి గుండెలో అనేకవాల్సాన్ని తీసి పోహల్ట్ అనే అతనికి ఒకవెల క్రితం అతివారట వీడ్వ (లండన్)లో ఒక ఆసుపత్రిలో. ఆయన మీన్న ఆసుపత్రినుంచి సుఖంగా

ఎరువుసాము ఇరుక్కునేకొత్త...

విడుదల పొందాడట. ఈగండె మార్పిడి పొయి పోయి ఎక్కడాగుతుందో!

—ఫాలాక్షుడు

రచయితలకు

మనవి

కథలు, వ్యాసాలు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడని కథ వ్రాత ప్రతులని తిప్పివంకోరీ రచయితలు వ్రాత ప్రతులతోబాటే తగుమాత్రం తపాలాబిళ్లలా అతికించిన, స్వంత చిరునామాకల కవరూ కూడా పెంపాలి. స్థాంపులు మాత్రం వంప రాదు. స్థాంపులు మాత్రం పెంపించినట్లు యితే వ్రాతప్రతులు తిప్పివంపబడవు. వ్రాత ప్రతులతో గాక విడిగా స్వంత చిరునామా, తగుమాత్రం పోస్టేజీకల కవర్లు పెంపవా వ్రాతప్రతులు తిప్పివంపబడవు.

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడని వ్రాతప్రతుల విషయంలో ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపబడవు.

నవలలు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడని నవలల వ్రాత ప్రతులు వేమే తప్పి పంపిస్తాయి. వ్రాత ప్రతులతో స్వంత చిరునామాకల, తగు మాత్రం పోస్తేనే అతికించిన కవర్లు వంప నవనరం లేదు. 100 ఆకరావు పేజీల పయిన ఉన్న వ్రాతప్రతులే నవలలకింద పరిగణించ బడుతాయి.

కార్టూన్లు

ప్రచురణకి స్వీకరింపబడని కార్టూన్లు తిప్పి పంపకోరేవారు కార్టూన్లలో స్వంత చిరునామాకల, తగుమాత్రం పోస్టేజీ అతి కించిన కవర్లు జతపంచి పంపాలి. స్థాంపులు మాత్రం వంపరాదు.

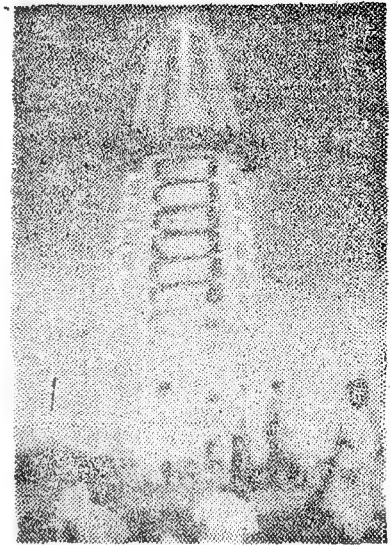
షర: వ్రాతప్రతులనీ, కార్టూన్లనీ పిలయ నంత భద్రంగా తిప్పివంపే ప్రయత్నాలు చేస్తాము కాని, వాటి విషయమయి ఎటు వంటి బాధ్యతనీ స్వీకరించలేము. ఈ షరతుని గమనించి రచయితలు తమ రచనలు, కార్టూన్లు పంపగలరు.

సంపాదకుడు

ఆంధ్రభవిత్రవారపత్రిక

భారతీయ అంతర్జాతీయ వాణిజ్య పరిశ్రమల ప్రదర్శన

పంచశీల గోపురం.

ఇసుకానులో భారతీయ అంతర్జాతీయ వాణిజ్య పరిశ్రమల ప్రదర్శనకు జూలై 21 న భారత ఉపరాష్ట్రపతి ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఇది వివిధ ప్రాంతాల వారి విదేశీయులని కూడా ఆకర్షిస్తున్నది, 200 ఎకరాల విస్తీర్ణంగల ప్రదేశంలో ఏర్పాటుయిన ఈ ప్రదర్శనలో 156 మంది ప్రదర్శకులు పాల్గొన్నారు. అందులో 1/7 వ వంతు విదేశీయులు. మొత్తం 22 దేశాలు ప్రదర్శనలో ప్రాతినిధ్యం వహించాయి. రష్యా, పశ్చిమజర్మనీ విదేశ ప్రదర్శనశాలలు అన్నిటిలోనూ పెద్దవి. పాంగే, బల్గేరియా, సంయుక్త అరబ్ రిపబ్లిక్, హోలాండ్, యునైటెడ్ ప్రదర్శనశాలలు మిగతాయి. విదేశ ప్రదర్శనశాలలు ఆకర్షించిన స్థలానికి 5 రెల్వే భారతీయ ప్రదర్శనశాలలు చోటు చేసుకున్నాయి. రాష్ట్రప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వరంగం, వాణిజ్య, వాణిజ్యేతర, భారీ, మధ్యతరహా, చిన్నవారు పరిశ్రమలకి చెందిన ప్రదర్శనశాలలు అందులో ఉన్నాయి. భారతీయ కప్పు కలిగిఉన్న మహా

రాష్ట్ర ప్రదర్శనశాల ఆ రాష్ట్రంలోని పారిశ్రామిక, సాంస్కృతిక ప్రాధాన్యాన్ని ప్రతిబింబింపజేస్తున్నది.

మీటనొక్కితే కోరినట్లు చిల్లరయ్యచే 'ఆటో కాషియర్' ప్రేక్షకుల్ని బాగా ఆకర్షిస్తుంది.

దాదాపు 1,50,000 చదరపు అడుగుల ప్రదేశంలో ఆకర్షణీయంగా రూపొందించిన భారత రైల్వే ప్రదర్శనశాల చూసరుల్ని ఆకట్టుకుంటుంది. వివిధ రైలుమార్గాల నమూనాలను కూడా యిందులో ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఒక అడుగు వెడల్పుకల పట్టాలపై పెట్రోలు యంజనుతో ప్రదర్శనశాలనుట్టు తిరిగే రైలు బండి పిల్లలకి ఆనందాన్నిస్తుంది.

ఇండియన్ ఎయిర్ లైన్స్ కార్పొరేషన్ వారి ప్రదర్శనశాల ఆధునిక జట్లయిగాన్ని ప్రతిబింబింపజేస్తున్నది.

కెనరాబాంక్ ప్రదర్శనశాలలో 50 దేశాల కరెన్సీలు, చెక్కులపై అంకల

చూర్పుని కనిపెట్టే యంత్రం చూసరుల్ని ఆకర్షిస్తాయి.

1961లో అవతరించిన గుజరాత్ రాష్ట్రం ప్రదర్శనశాలలో ఆ రాష్ట్రంలోని పారిశ్రామిక, తదితరమైన ప్రగతి ప్రతిబింబితమవుతున్నది.

ప్రదర్శనకి మధ్య 154 అడుగుల ఎత్తున నిర్మించబడిన 'పంచశీల గోపురం' పైకి 100 అడుగుల ఎత్తువరకూ చూసరులు వెళ్లి ఆ ఎత్తునుంచి ప్రదర్శనని, మద్రాసు నగరాన్ని చూడ విలపుతుంది.

వజ్జిమ బెంగాల్, ఒరిస్సా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, మద్రాసు, కేరళ, ఢిల్లీ రాష్ట్రాల ప్రదర్శనశాలలు ఆయా రాష్ట్రాలలోని పారిశ్రామిక, వ్యావసాయక, శిదిరరంగాలలోని పురోభివృద్ధికి ప్రతిబింబాలుగా ఉన్నాయి.

'ఇండియా బజార్' చూసరులతో కళ కళ లాడుతుంటుంది.

ఈ ప్రదర్శనని పూర్తిగా చూడడానికి కనీసం మూడురోజులు పడుతుంది. నడక లేవివారికి, పైపైన మాసిపోదామనుకునే వారికి ప్రదర్శన అంతా చుట్టపచ్చే బస్సులను ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేశారు.

వ్యాసం ఫోటోలు :

సి. డి. కె. మూర్తి. ●

ఎత్తునించిచూస్తే కనిపించే ప్రదర్శన దృశ్యం.

బి. ఎన్. ఎన్, విశాఖపట్నం

నాకు ప్రశాంతంగా ఉండే చోటికి పారిపోవాలని ఉంది.

మీలాంటి వాడే తన నీడకు నీరక్కుండా తానే పరుగెత్తాడు!

సి.హెచ్. డి, సామర్లకోట

గత రెండు సంవత్సరాల నుండి అన్నీ ఇబ్బందులే. ప్రాణం విసిగి పోతుంది.

ఆనదలు త్వరితంగా వస్తాయిగని వేగంగా వెళ్ళవు సోదరి, ఓసికే నుండు.

డి. కె. కె, విశాఖపట్నం

నాకు ఎక్కువగా మాట్లాడ్డం అలవాటు. వే చెప్పే మాటలు ఒక్కొక్కప్పుడు నా స్నేహితులు నమ్మరు.

అధిక ప్రసంగం అబద్ధాలకు పుట్టిల్లు అని తెలిసిన వారై ఉంటారా స్నేహితులు! అవునా?

పి. పి. డి, చిత్తూరు

అక్కా, వచ్చిన నడుం ఎత్తుకుండా పని చేసినా, ఏవో తోపాలు ఎంచి సాధిస్తారు. నాకు చాలా బాధగా ఉంటుంది.

చూసే చోటే శ్రమ, చేసేచోటిగాని చెల్లి!

ఎన్. ఎల్. కె, తుని

మా ఆవిడకి అసలు నోరు మంచిలేదు. చుట్టుపక్కల అందరితోనూ జట్టిలే. నాకు తలెత్తుకోలేని స్థితి ఏర్పడేలా వుంది.

దీన్నే నోరు ట్టు తే దం తల అనుభవించడం అంటారు చాలా సోదరా, నోరు!

ఎన్. ఎన్. జి, నిజామాబాద్

కొందరు వ్యక్తులు తీయని మాటలు చెప్పి మోసపుచ్చుతారు. అలాంటి వారిని ఏమనాలి?

వాళ్ళనెందుకు అనడం? తీయని మాటలు విని మోసపోయే వారి నవాలిగాని!

కె. ఎన్, పాకాల

బాధకు శాశ్వతమైన రూపం ఏది? తృప్తిలే! మానవజన్మ!

జె. పి, హైదరాబాదు

అక్కయ్యా మానవులు సాధించాలిందే? సాధించలేక పోయినట్లే చెల్లాయా.

కె. ఎల్. జి, రాజమండ్రి

ఓ మాంచి కలం పేరు, ఎవ్వరూ ఇంతవరకూ పెట్టుకోనిది, చెప్పి పుణ్యం కట్టుకుంటారా?

“అంపే” అనే పెట్టెనుకో తమ్ముడు కొత్తగా ఉంటుంది.

వి. ఆర్. ఆర్, సికిందరాబాదు

ప్రేమించి పెళ్లిచేసుకొన్న వారికి విడాకులు తప్పవంటారు. మీ అభిప్రాయం?

విడాకులు తప్పక పోవనికి ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకోవడమే కారణం కానక్కరలేదు.

సి. ఎన్. ఆర్. టి, కడప

మా శ్రీమతిది స్పృర్టివ్ వేచరు కాదు సరదాగా ఏదైనా మాటంటే దాన్నే పట్టుకొని రెండురోజులు సరిగా మాట్లాడదు. నాకు కష్టమనిపిస్తుంది.

వేళ్ళతో కూడా మితిమీరకూడదు. “తమల పాకుతో నేటిల్లంటే— తలుపు చెక్కతో మీ రిట్టంటే” అన్న పాటలాగా ప్రవర్తిస్తారు కొందరు. నువ్వుతప్పేన హస్యం అవ్వదాన్ని, మాయది జాగుప్పని కలిగిస్తుంది. ఏం చేస్తా?

డి. ఆర్. డి, రాజమండ్రి

మెంథాల్ అంటే ఏమిటండీ?

స్పెర్మమెంట్ నూనెలోంచి తీసినది మెంథాల్. మింట్ అని కూడా అంటారు. ఇది మన పుడివారో ఎక్కువ ఉంటుంది. నిరాలకు సంబంధించిన బల హీనతలవల్ల వచ్చే తలనొప్పులకి యీ మెంథాలే వాడుతూ ఉంటారు.

ఎన్. ఎన్. ఎల్, ఆదిలాబాదు

కథలలో స్త్రీ సాత్రాలకు అధిక ప్రాముఖ్యం యివ్వడంలో మీరు వక్షపాతం చూపిస్తున్నారేమో

సంసార నాటక సూత్రాలు స్త్రీయే కదా. ఎవ్వరినైనా పురుషుడే పక్షపాతం చూపించినప్పుడు స్త్రీలు మామీంచడంలో ఏవరితం ఏమింది పోదరి?

సి. వై. నాయుడు, లక్ష్మీపురం

మీ పెద్దమ్మాయి ఏం చదువుతోంది? మంచి ముహూర్తం చూసి రావచ్చా అక్కయ్యా?

లాభంతోమ తమ్ముడూ, ఇంకా ఒకటిన్నర దశాబ్దం ఉంది— ఆ మంచిరోజుకోసం!

ఎన్. ఆర్. ఆర్, బర్గామ్

వ్యక్తిత్వము గల మానవుడు కాపాడుకొనవలసినది ఆత్మగౌరవమా? సంఘ గౌరవమా?

ఆత్మగౌరవమే. అదే కాపాడుకోలేనివాడు సంఘ గౌరవం ఎలా కాపాడుతాడు?

యస్. ఏ. డి, హైదరాబాదు

పెండ్లి అయిన తరువాత చదువు మానివేయాలని అబ్బాయి అభ్యంతరం పెడుతున్నాడు. చదువు సాగించాలా లేక స్వస్తి చెప్పి పెండ్లి చేసుకోవాలా?

పెళ్లి చేసుకోదలిస్తే ఎవరో చదువుకు స్పృహ చెప్పించాని అనుకోకండి. అయినా కొత్త సంసారం ప్రారంభం కలెక్షన్ లాంటిది. దాంట్లో సర్దుకు రావడమే పెద్ద పరీక్ష. పైగా కలెక్షన్ చదువు కూడా ఎందుకు?

కె. ఎల్. పి, వారణాశి

ప్రశ్నావళి పూర్తి ఎడిషను చెప్తారా?

పత్రిక ఎడిషన్!

జి. జి విజయనగరం

పెళ్లి చేసుకోకపోతే వచ్చిన నష్టం మేమిటండీ?

ఏమీలేదు.

వి. వి. బి. ఆర్, కురదూరు

మనిషి ఎప్పుడు ఆనందంగా ఉంటాడు? ఎప్పుడూ ఉండడు. ఒకవేళఉన్నా అది క్షణికం మాత్రమే.

ఇ. టి. ఆర్, కావలి

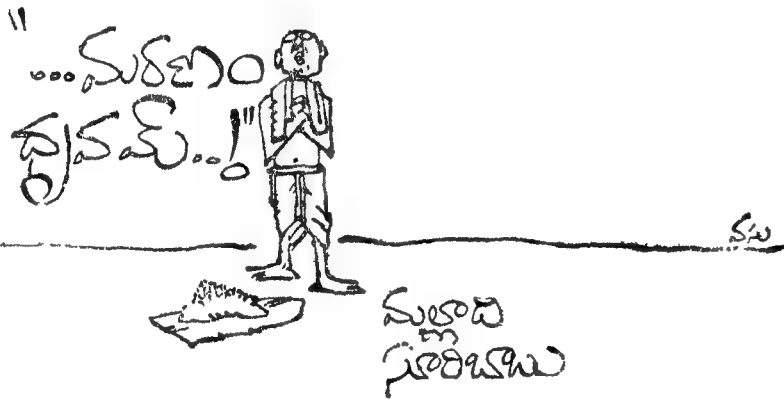
షేక్స్పియరు సాహిత్యం గొప్పదా? జెర్నాడ్ సాహిత్యం గొప్పదా?

సాహిత్య రంగికి రెండూ గొప్పవే. పాత పూర్వ గాయ పత్యానికి తింటాడు. కొత్త పూర్వ గాయ రుచికి తింటాడు— అలాగే షేక్స్పియరూ, జెర్నాడ్.

ఎన్. ఎన్, భర్గపూరు

కలలు విజయితే...

ఏమింది కోరికలు గుర్రాలవుతాయి!

“పెద్దబాబుగారు మీరు ఒక్కసాది యిల్లా రావాలి” అని ఆ కుర్రవాడు రామ చంద్రయ్యగారితో అన్నాడు,

ఆయన కూర్చున్న చోటునుంచి కదలకుండానే ‘దేనికి?’ అని అడిగాడు. చెప్పడానికి కుర్రవాడు క్షణకాలం సందేహించాడు.

“ఏం జరిగింది?” అని ఆయన కళ్ళతోనే ప్రశ్నించాడు. ఆ ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఆ కుర్రవాడు ‘కాకులు’ అని అన్నాడు.

‘ఏమిటి?’

కాకులు...

‘నాకు తెలుసు నాయనా! నాకు తెలుసు.’

కుర్రవాడు ఏం మాట్లాడలేదు రవ్వంత దూరంలో తెరలుకట్టిన బండి వెళ్ళిపోతోంది.

ఎటు చూశానా విశ్వబద్ధం! విశ్వబద్ధం! ఒక మునలివాడు రామచంద్రయ్యగారి దగ్గరకు వచ్చి, నిలబడ్డాడు.

‘బండి ఇంటికి వెళ్ళిపోతోంది’ అని

అన్నాడు.

‘గది గుమ్మంలో దీపం వుంచమను.’

‘పెద్దబాబుగారు!’ అని ఆ కుర్రవాడు మళ్ళీ అన్నాడు. రామచంద్రయ్యగారు ఉలిక్కి పడ్డారు. కుర్రవాడి వెంట నడిచి వెళ్ళారు. అక్కడ అంత యాయనకోసం కనిపెట్టుకుని వున్నారు. తూర్పుదిక్కున వేపచెట్టుమీద, కాలువ ఒడ్డున మర్రిచెట్టుమీద కాకులు దండిగా కూర్చున్నాయి.

రామచంద్రయ్యగారు వెనక్కి తిరిగి చూశారు. గుడ్డిలుకట్టిన బండి రోడ్డు మలుపు తిరిగి కనుచటయింది.

కాకి కావు! కావు! మని అరిచింది.

‘నాయనా శంకరం నువ్వు ఏ దిగులు పెట్టుకోకు నాయనా. అన్నీ నీ యిష్ట ప్రకారమే జరుగుతాయి. రా నాయనా భోజనం చెయ్యి.’

శంకరంలో ఏం చలనం లేదు.

మాకు ఎవ్వరికీ నీమీద కోపంలేదు నాయనా! నువ్వు నన్ను అన్యాయం చేశావని వేసు అనుకోవడంలేదు.’

శంకరం ముందుకు సాగలేదు.

మనస్సులో ఏదో ఆలోచన మనలింది. కంటపరు తిరిగింది.

‘నీ మనస్సు నాకు తెలుసు శంకరం. శ్యామలకు ఏ లోబూ రానివ్వము, శ్యామలను వివాహం చేసుకోమని వేసు స్వయంగా ప్రార్థిస్తాను. వాళ్ళకు కలిగిన బిడ్డను వేసు పెంచుకుని నా ఆస్తి అంతా యిస్తాను. శ్యామలను ఒప్పిస్తాను నాయనా.’

నామాట వినవూ! చాలా దూర ప్రయాణం చెయ్యాలి. మారాం చెయ్యకుండా భోజనం చెయ్యి నాయనా!’

శంకరం తిండిమాట కాదనలేక పోయాడు.

గోలగా చెట్టుమీద కాకులు ఒక్కసారి లేచాయి. ఎగిరివచ్చి వేలమీద వాలాయి. విస్తరిలో మెతుకు మిగల్పకుండా తిని వెళ్ళిపోయాయి, ఎల్లా వచ్చిందో ఎవ్వడు వచ్చిందో, ఒక ఆవు వచ్చి విస్తరి నమిలి తినివేసింది.

‘ఇంత అకలిగా వుంటే తిననని మారాంచేస్తే ఎల్లా నా తిండి! చూడు ఎల్లా వుండే వాడివి ఎల్లా అయి

పోయానో...'

ఇంటిదగ్గర వందలాదిగా వచ్చిన బ్రాహ్మణ సమూహంలోంచి ఒక వృద్ధ బ్రాహ్మణుడు రామచంద్రయ్య గారిని చూడగానే సమస్కారం చేసి

'బాబు వేదం యెనభైవాయిగు వన్నలు క్షుణ్ణంగా చదివినాడిని...' అంటూ పిదో చెప్పబోయాడు.

'ప్రక్కనున్నవాళ్లు 'ఊరుకోవయ్యా సబబు సందర్భం తెలియాలి...' అని మందలించారు.

రామచంద్రయ్యగారు అతనినొక ఒక క్షణం మౌనంగా చూశారు. పెదవిమీద చిరునవ్వు కనిపించింది.

'దక్షిణ ఎక్కువ కావాలి అంతేనా?' అని అన్నారు

ముసలి బ్రాహ్మణుడు ఏం మాట్లాడ లేదు.

ఆ పేటలోని ఆడా మొగా అంటా గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి వెడుతున్నారు.

అందరిలోకి పెద్దానిడి వెడుతూ ఇంకొక చిన్నానిడితో

'ఆ దీపంలో రవ్వంత నూనె పోయవే. వచ్చేవాళ్లు ఇంకా చాలామంది వున్నారు' అని అంది.

'నాకు భయంగా వుంది అత్తయ్యా' అని ఆ మనిషి సమాధానం చెప్పింది.

'అన్ని పనులకి వేనే చావాలి!' అని అంటూ విసుక్కుంటూ ముసలానిడి లోపలికి వెళ్లింది.

ముసలాయన పందిట్లోకి రాగానే పంక్తులు తీర్చి కూర్చున్న జనం ఒక్క క్షణం మూగబోయారు.

ప్రక్కనున్న మనిషివంక మాళి ఆయన తల వూచాడు. వడ్డన ప్రారంభమైంది. ఆ పదార్థాలకి ఆ ఆధరువులకి అంతం లేదు. ఆ రుచికి లోటు లేదు.

అప్పుడే క్రొత్తగా వెైదికంలో ప్రవేశించిన బాల బ్రాహ్మచారి ప్రక్కనున్న నడికారు మనిషితో—

'పెళ్లి భోజనంకన్నా బాగుంది మామా!' అని అన్నాడు.

'నోరు మూసుకోరా శుంఠా!' అని మామ మందలించాడు.

భోజనం చేస్తున్న పంక్తుల మధ్య మంచి రామచంద్రయ్యగారు మెల్లిగా

వడుస్తున్నారు.

'అయ్యా, కాలాతీతం కాలేదు. నింపాదిగా భోజనం చెయ్యండి. సంతృప్తిగా భోజనం చెయ్యండి' అని అన్నారు.

ఎవరికి వారే మనసులో చిత్తం! చిత్తం! అని అన్నారు.

పందిరి చివర ఒక చిన్న అమ్మాయి పువ్వుల పువ్వులుగొను వేసుకుని వుంది. ఈయన్ని చూడగానే ఎత్తుకోమని చేతులు జాచింది. రామచంద్రయ్యగారు లాలసగా ఆ పిల్లని ఎత్తుకున్నారు.

'తాతయ్యా! నాకు ఇడ్డాగావాలి' అని అంది.

మరుక్షణం, పాప చేతిలోకి, లడ్డా వచ్చింది.

'మనింటో పెళ్లా, తాతయ్యా?'

'అవునమ్మా!'

'ఐతే మరి అమ్మ నాకు క్రొత్త బట్టలు కుట్టించలేదే?'

'కుట్టిస్తుందిలే తల్లి.'

'అత్తయ్య నాతో మాట్లాడటం లేదు తాతయ్యా!'

'మాట్లాడుతుందిలే అమ్మా.'

'రెండో పరుసలోకి ఆన్నం రావాలి' అని ఎవరిదో గొంతుక వినిపించింది.

'పెళ్లి కొడుకు ఏడి తాతయ్యా!'

తాతయ్య ఏం మాట్లాడలేదు.

'మాట్లాడవేం తాతయ్యా!'

తాతయ్య ఉలిక్కి పడ్డాడు.

'ఏమిటమ్మా'

'పెళ్లి కొడుకు ఏడి తాతయ్యా!'

'పూరు వెళ్లాడమ్మా'

'భలేవాడే పెళ్లి అవుతూవుంటే పూరికి వెళ్లాడా?'

'సరోజా!!' అంటూ ఒక ప్రాథ కంతం వినిపించింది.

సరోజ వాళ్ల అమ్మ దగ్గరకు పరుగెత్తుకుని వెళ్లింది.

'చిన్నదాని మాటలు పట్టించుకోకండి బాబు' అని ఎవరో అన్నారు.

'దైవం మనతో మాట్లాడేది వాళ్ల ద్వారానే' అని రామచంద్రయ్యగారు మనస్సులో అనుకున్నారు.

'భోజనంకా లే భగవన్నామస్మరణ

గోవిందా! గోవిందా!' అని భక్తుడొక్కడు కేక పెట్టాడు.

బ్రాహ్మణుల భోజనాలు అయ్యాయ్యాయి తాంబూలాలు దక్షిణలు యధావిధిగా ముట్టాయి.

అరగంట గడవకుండానే భోజనాల సావిడి కడగటం, గుడ్డలు పెట్టి తుడివటం, చూస్తూ వుండగానే, నీటి చుక్క మిగలకుండా అరిపోవడం అంతా జరిగి పోయింది.

మత్తైదువులు వచ్చి ముగ్గులు వేశారు. బ్రాహ్మణులు సభగా కూర్చున్నారు. రామచంద్రయ్యగారు తనకు నీటితో ఏం సంబంధం లేనట్టుగా చూస్తూ వూరుకున్నారు.

'తమరు ఒక్కసారి యిలా దయ చేయాలి' అని ఆయన్ను ప్రార్థించారు.

'దేనికి?'

'అశీర్వచనం ప్రారంభించుతారుట.'

'ఎవరినిరా ఆశీర్వదించేది?'

వచ్చిన మనిషి ఏదో చెబుదామని అనుకున్నాడు, కాని రామచంద్రయ్యగారి నంక చూసి మాట్లాడకుండా వూరుకున్నాడు.

వచ్చిన బ్రాహ్మణులలో ఒక పండు ముదుసలి 'బాబు సాంప్రదాయంగా వస్తున్నవి మనం మానెయ్యడానికి వీలులేదు' అన్నాడు.

రామచంద్రయ్యగారు ఏం మాట్లాడ లేదు.

'బ్రతికి వున్న వాళ్లకే బాధలు, బాధ్యతలు, బాధతో కూడింది కనుకనే బాధ్యత అని అన్నారు. ఆచరించక తప్పదు'.

'ఎంతకాలం యీ బాధ్యతలు?'

'బ్రతికి వున్నంత కాలం!'

రామచంద్రయ్యగారు మాట్లాడకుండా వచ్చి పీటలమీద కూర్చున్నారు.

బ్రాహ్మణులు ఆశీర్వచనం ప్రారంభించ పోతున్నారు. ఆపమని రామచంద్రయ్యగారు సొంజ్జ చేశారు.

'ఇప్పుడు మీరు యీ యింటికి వచ్చిన అరిష్టం తొలగిపోయి మళ్ళీ మంచి రోజులు రావాలని కోరడమనే లాంఛనం జరిపించబోతున్నారు. ఇది ఎంత అసంగతంగా వుంటుందో, యీ కాండ ఎంత అసందర్భంగా వుంటుందో, మీ అందరికీ తెలిసిందే. ఈ యింటికి వచ్చిన అనర్థం తీర్చి, మళ్ళీ మంచి రోజులు తెప్పించటం ఎవరికి పాధ్యం?

నిండిమోడైన వృక్షం చిగురించి మళ్ళీ
ఘరిస్తుందా!

మొదలు తెగిన తీగ ఎక్కడైవా
బ్రతుకుతుందా?

అది దైవానికి సాధ్యం కాదో? మాన
పులికి ఎలా సాధ్యం? దైవమే సాధించ
లేనిది మానవుడు సాధించగలడా? ఒకవేళ
సాధించగలిగితే దైవం, సమాజం హర్షి
స్తాయా?

ఈ ఇంటికి, ఇక్కడి వ్యక్తులకు కావ
లసింది ప్రాయశ్చిత్తం.

ఏ జన్మలోనో ఎవరికో ఫెరార అవకారం
చేసినందువల్ల కాబోలు నాకున్న యీ
సర్వ సంపదలు యీనాడు యిలా వ్యర్థం
మైయ్యాయి.

దైవం లేని ఆలయానికి ఎన్ని ఆలం
కారాలు చేస్తే ఏం లాభం!

నన్ను గురించిన బాధ నాకు ఏనాడు
లేదు. నేను బాధ పడేదల్లా సర్వస్వం
పోగొట్టుకున్న ఆ అదృష్టహీనురాలిని
గురించే.

కర్మ పరివర్తన లేక పాప లేకమేదో
ఋణ శేషంగా మిగిలే, ఆ ఋణం
తీర్చుకుని, తన బాధ్యత పదిలంచుకుని,
వెళ్ళిపోయినవారు అదృష్టవంతులే, కాని
ఇక్కడ నిలచిన నాలుగు నాళ్ళలోనే నేనూ
నానాళ్ళూ అంటూ భవబంధాలు ఏర్పరుసు'
కుని, క్రిందటి జన్మలోని ఋణవిముక్తి
కోసమని వచ్చి, యీ జన్మలో క్రొత్త
సంకెళ్ళని తగిలించుకుని వాటిని త్రేంచ

...వంశంధృవమ్

లేక, గతాన్ని విస్మరించలేక, మనస్సు
మధనమైపోగా, జాగృతికి ముప్పిడికి
దూరమైపోగా, వెలుగు సిద్ధి మధ్య
కోట్లలో నలిగి, బాధతో దుఃఖంతో
స్వర్గానికికూడా అయిష్టంగా వెల్లిన
ఆ ఆత్మకు శాంతికావాలని దీవించండి,
ఒకటికి పదిసార్లు ఆశీర్వదించండి.'

రామచంద్రయ్యగారు ఒక్కసారి వాళ్ళ
నంక కలయజ్జాచాడు. ఎవ్వరూ మాట్లాడ
లేదు. అంతా శిలావ్రతిమలలాగా ఆయన
నంక మామూలూర్చున్నారు.

'మందు జరగవలసిన కార్యక్రమం
ఏమిటి? ఇక్కడినుంచి బయట పడటం
ఎలా?'

ఇటువంటి రకరకాల ప్రశ్నలతో
మనస్సులు పరుగు లెత్తుతున్నాయి.

ఇల్లంతా మౌనం ఆవరించింది.

ఎటుచూచినా పిడుగుపడ్డింత విశృంభం!

'బాబుగారు వే నాక్క మనవి చెయ్య
వచ్చునా' అని అంటూ ఒకనడికారు మనిషి
లేని నిలబడ్డాడు.

'చెప్పండి.'

'మీ మనస్సులోని బాధ మాకు తెలియ
నిదీకాదు. ఈ సుఖ దుఃఖాలకు మనమే
కర్తలమనే అపోహవల్లనే కదా యీ
మానసిక వ్యధ. మనంకూడా విమిత్ర
మాత్రులం అని గ్రహించిన రోజున,
యీ బాధలు భరించడం రవ్వంత యింకా

తేలిక అవుతుందేమో!

'రాలిపోవడానికి సిద్ధంగావున్న నేను,
వేదాంతంలో నన్ను వేసు ఓదార్చుకోవచ్చు.
కాని చిగురించే లేలేత వయస్సులో, కుమిలి
పోయేవారిని ఓదార్చడం ఎలా?'

'అన్నిబాధలకు అన్ని గాయాలకు ఒకటే
మందు.'

'ఏమిటది?'

'కాలం!'

'పడగెబ్బతిన్న లేత తీగ నర్వాకాలం
వచ్చేదాకా తట్టుకుంటుందా?'

'పడగొట్టిన ప్రాణికి సేద తీర్చవలసిన
బాధ్యత మనదే, సేదతీరిన ప్రాణికి,
మనసు తేలిక అయితే, మళ్ళీ చిగురించా
లని అదే కోరుకుంటుంది. అనాడు దాని
కొక ఆలంజన చూపిస్తే అది విరజూసి
మూడు పువ్వులు ఆరు కాయలు అపు
తుంది.'

'సంసం ఒప్పుకుంటుందా!'

మన మతాన్ని సరైనదృష్టితోచూసి
నెమ్మదైన మనస్సుతో ఆకళింపు చేసు
కోండి. ప్రకృతికి విరుద్ధంగా మానవుడిని
ప్రతీకమని ఏమతం ఏ ఆచారం శాశిం
చదు.'

'మరి యీనాడు?'

విజ్ఞాన వివేక రహితులైన మూర్ఖులే
మతానికి ఆచారానికి అపారాలు కలిపించి
మానవజాతికి తీరనిఅపదారం చేస్తున్నారు.'

'పోయినవారి ఆత్మ యీ అనాచారాన్ని
హరించడేమో!'

'వైతరణి దాటడానికి ఆయత్త మవు
తున్న ఆత్మ, యీ మర్త్య లోకంలోని
కట్టుబాటులని గురించి బాధపడుతుం
దని మీరనుకుంటున్నారా?'

'ఇలే యీ కార్యకాండ. యీ ఆచారం,
ఉపయోగం'

'మన మనశ్శాంతికి.'

'మరి యీ దుఃఖం? యీవేదనా?'

'క్షణికం'

'అంతేనా?'

'అంతే'

రామచంద్రయ్యగారు తలవంచుకుని
మౌనంగా కూర్చున్నారు. బ్రాహ్మణులు
యీ సంకేతాన్ని గ్రహించారో ఏమో?
వేదస్థానంలో, అవాడ వాడంతా నిండి
పోయింది.

బలము మరియు శక్తి కోసం—బోర్నవిటా!

2296 A 7L

బోర్నవిటా రుచి సాటిలేనిది..

ఇందుకు కిటుకు—కోకో!

కోకో, పాలు, వంకర మరియు మాల్ట్ తో విశేషమైన వ్యతీత ప్రకారం మిశ్రణము చేసిన పరిశుభ్రము. అదిక శక్తి నిచ్చే పానీయము—బోర్నవిటా! బోర్నవిటాను వేడి పాలతో కలపండి. ఈ రుచికరమైన పానీయము వలన శక్తి మరియు బలము పొందండి.

బలము, శక్తి మరియు రుచి కోసం

ప్రొడ్యూస్ బోర్నవిటా

1968 లో మీ ఆదర్శము

మీరు ఒక పొన్ను కార్డు మీద యే పున్నము
పెరువైచా (వాసి, మీ ఆద్రును తెలువండి.
మీము మీకు రాబోవు పన్నుగలవెలతో సరకు

మూల్య సంఘటనల
అనగా వ్యాపారంలో
లాభ వృద్ధి, నష్ట
మతో ప్రమోదన
ప్రాసూనర్లు, పిల్ల
ల జననం, వివాహం
మొదలగు వంటివి

మరియు చెడు నష్టాలకు గొంతి చేసుకొన
విధానములు రు. 1-25 నాణే సంపెదము.
పొన్ను జీతదనంబకరపాదా చినత్తునై వెదగంగర

PT. DEV DUTI SHASTRI
Ra Jyotshi, (APM) P. B 86,
JULLUNDUR CITY.

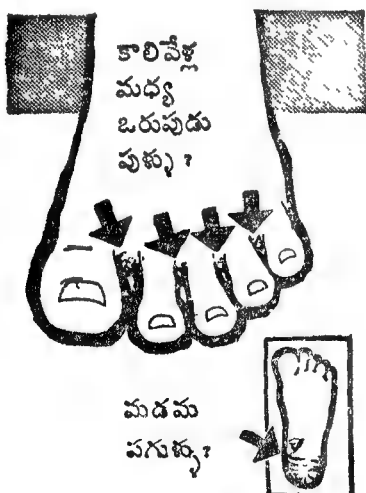
ఏజెంట్లు కావలెను

35% కమిషన్ మీద
ప్రత్యేక నేషనల్
డింకో, ఆల్ కార్డ్

హార్వారుల్ ప్రాన్సన్స్ డ్యు విక్రయించుటకు
ఏజెంట్లు కావలెను కొంటు బాన్సిస్టర్ కై
నేడే ప్రాయం

ROMER AGENCIES,
P.O Box 1441, (ASVP-27)
Delhi-6

లిచెన్ సా
వాదండి

OZ-1613 CR-TG

...చురణంధ్ర వమ్

అనుకున్నదానికంటె ఎక్కువగావే సంభా
వనలు పొంది బ్రాహ్మణులు వెళ్లి
పోయారు.

వచ్చిన బంధుకోటి ఎవ్వరిలోను చెప్ప
కుండా తమ తమ వెలపులకు తరలి
పోయారు.

నిశ్శబ్దం రామచంద్రయ్యగారికి
తోడుగా మిగిలింది, సావిడిదాటి యింటోకి
వెళ్ళారు.

ఒక మత్తెత్తదన నడవలో కూర్చోని
పుంది.

'శ్యామల ఎక్కడవుంది?' అని రామ
చంద్రయ్యగారు అడిగారు.

'గదిలో పడుకునివుంది'

గది గుమ్మందగ్గరకు వెళ్లి నిం
బడ్డాడు. గదిలో నేలమీద, పసుపూ
కుంకుమకు వోచుకొని ఆ పడుచుపిల్ల
పడుకునివుంది.

'తల్లీ!' అని పిలిచారు.

ఆ అమ్మ పలుకలేదు.

గదిలోకి వెళ్లబోయిన మనిషి వెనక్కి
తిరిగారు. పూజగృహంలోకి దారితీశారు.

ఇన్నిరోజులుగా పూజా పునస్కారాలేక
అగదిలోని దేముడుకూడా ఉపవాసాలు
చేసినవాడిలాగా కళాకాంతులు లేకుండా
వున్నాడు.

రామచంద్రయ్యగారి మనస్సులోంచి
నేడివిబూర్పు వచ్చింది. అంతలోనే
మనస్సులో ఏదో ఆలోచన మసలింది.
అడుగు వెనక్కి తిరిగింది.

పుస్తకాల గదిలోని రామాయణం
తెరిచారు. చదివటం మొదలుపెట్టారు.

మరణించిన ఇంద్రజిత్తుతో సహా
గమనం చెయ్యటానికి, సతీసుతోచన
చితిపై కూర్చోంది. ఈదృశ్యాన్ని చూసిన
రావణాసురుడు.

'మీ ఇద్దరికి యీ మహాసామ్రాజ్యాన్ని
పట్టంగట్టే, మీరు సకలవైభవోపేతంగా
రాజ్యంచేస్తూవుంటే, మనస్సున నిశ్చిం
తతో, నిండిన ఆనందంతో వేమ నా ధర్మ
వత్తితో వానప్రస్థం స్వీకరించుదామని
ఎన్నాళ్లగానో ఎదురుచూశాను. కాని
విధి వక్రించింది. ఈనాడు మీయద్దరిని
యింధన పింహాననంపై కూర్చోపెట్టే

వ్యర్థంకోక సామ్రాజ్యానికి పట్టం గడు
తున్నాను తల్లీ!

అపుస్తకం మూసేసి బీరువాలో పెట్టే
శారు. ఇంకొక పుస్తకం తెరిచారు.
ఆయన కంటబడిన వాక్యం.

'నాయనా లోహితా!'

ఆయన మనసులో మసలిన మాట—

'నాయనా శంకరం!'

నాయనా శంకరం! ఎందుకు నాయనా
ఇంత అన్యాయంగా ప్రవర్తించావు! మేము
ఏం అనకారం చేశామని, ఇంత కోపంగా
హఠాత్తుగా వెళ్లిపోయావు!

శిరవై ఆరుసంవత్సరాల క్రితం యీ
ఇంట్లోనే ఒక్కసారిగా వెయ్యి దీపావళి
పండుగలు జరిగినంత ఆనందం కలిగింది.
మా ఇంట్లో సాక్షాత్తు పరమశివుడే
యీ రూపంలో యీ ఇంట్లో వెలిశా
డనిపించింది. మేము చేసిన పూజలు
ఫలించాయి.

జీవితంలో సగ భాగం గడిచిపోయి,
ప్రాద్దు వాటారబోమన్న మా బ్రతుకు
లోకి చల్లని చందమామలాగా వచ్చావు.

ఆనాడు మా మనుగడకు ఒక అర్థం,
మా జీవితాలకు ఒక ఉపయోగం కని
పించాయి. మా జీవితాలు వ్యర్థమేమోనని
ఇంతకాలం బాధపడిన నేను, గొడ్రాలు అనే
మాయని మచ్చతో జీవితమంతా గడవ
వలసి ఎన్నుకొనేమోననే బాధతో అను
క్షణం పూజలతో పునస్కారాలతో తపించి
పోయిన మీ అమ్మ వోముల పంటలాగా
మా యింటో వెలిశావు.

ఆనాడు మా మనస్సులలో ఎటు
చూశినా వెలుగే, వెన్నెలీ పెళ్లికంటె
వైభవంగా నీ బారసాల జరిపించాము.
నీ జాతక చక్రం చేసిన జోన్మలవారు
ఏమన్నారో తెలుసా?

ఈ చిరంజీవి తన పేరు చిరస్థాయిగా
నిలుపుకుంటాడు అని. నీకు గుర్తందా
నాయనా శంకరం, నీ అక్షరాభ్యాసానికి
రాజాగారిని అడిగి ఏనుగు తీసుకుని
వచ్చాను.

నిన్ను అశీర్వదించడానికి వచ్చిన పండి
తులు ఏమని దీప్తిచారో జ్ఞాపకం వుందా?

'సకల విద్యా ప్రాప్తిరస్తు!'

నిజమే నాయనా సకల విద్యలు నీకు
అభివాయి. మూలు పైనలులో రాష్ట్ర

ములో మొదట వాడవు నీవేగా!
 పి. యూ. పి. లో విశ్వవిద్యాలయంలో
 క్రొత్త రికార్డు సాధించినవాడివినువ్వేగా.
 ఎమ్. ఎ. లో గోల్డు మెడలు నీకేగా
 వచ్చింది.

నీకు మంచిదవుతు వచ్చిందంటే అది
 మీ అమ్మ చేసిన అదృష్టం అని అను
 కున్నాం.

నీకు మంచి ఉద్యోగం వచ్చిందంటే
 అది నీ భార్య చేసిన పూజా ఫలం! అని
 అన్నారు.

పెళ్లిలో మీ యిద్దరిని చూసినవారు
 ఏమన్నారో తెలుసా? భతీ మన్మథులలాగా
 వున్నారని.

మీ అమ్మ ఎప్పుడూ అదృష్టవంతు
 రాలే. రాములవారివంటి కుమారుడిని
 కన్నది. సీతమ్మ వారిలాంటి కోడలును
 తెచ్చుకుంది! అన్ని అనందాలు చూచుకుని
 ఇంత పసుపూ కుంకంతో వెళ్లిపోయింది.
 సర్వస్వం మీకు అప్పజెప్పి యీ నిధుర
 జీవితం భగవన్నామస్మరణలో గడుపుదామని
 మధ్యపడ్డను.

ఇందరి ఆశలు నమ్మకాలు తప్పని
 అడియాశచేసి నువ్వు వెళ్లిపోయావు.

ఎందుకని శంకరం?

నీ మనసు నాప్పించే పని ఏదైనా
 చేశామా నాయనా? నీవాళ్ళమీదనే ఎందు
 కయ్యా ఇంత కోపం!

‘జాతన్య మరణం భవన్!’ అని
 వాకూ తెలుసు శంకరం. కాని నేను
 ముందుగా వెళ్ళడం వ్యాయం. జాచిత్వం
 కూడా అదే.

కాని యిలా నంఘ విరుద్ధంగా నువ్వు
 వెళ్లిపోతే అందరికీ ఎంత బాధాకరంగా
 వుంటుందో నువ్వే చెప్పు!

పోనీ వేసంటే పరాయివాడిని! నీలో నగ
 భాగమైన ఆ యిల్లా అని చూడవయ్యా!
 లేతవయసులోని మనిషిని యిల్లా చెయ్య
 డం అన్యాయం కాదా శంకరం!

‘పెద్ద బాబుగారు! పెద్ద బాబు
 గారు!’ అంటూ ముత్తైదువ కంఠం
 వినిపించింది.

రామచంద్రయ్యగారు ఉలిక్కి పడి
 ‘ఏమిటి!’ అని అన్నారు.

‘అమ్మాయి మాట్లాడటంలేదు’
 రామచంద్రయ్యగారు ఒక్కంగలో ఆ

గదిలోకి వెళ్లారు. ‘అమ్మా శ్యామలా ఇటు
 చూడుతల్లి! అవి గడ్డదవ్వరంతోపెలిచారు.

అంతా విశ్వబంధం!

శ్యామల పంకలేదు. కన్నెత్తి చూడ
 లేదు. రామచంద్రయ్యగారు శ్యామల
 ప్రక్కవే వేలమీద కూర్చున్నారు.

‘అమ్మా శ్యామలా!’ అంటూ ఆ పిల్ల
 ముఖంవంక చూశారు.

ఏదో చెప్పబోయారు.

వెయ్యి కంకాలతో ఎవరో చెబు
 తున్నట్లు అనిపించింది. వెయ్యి చేతులతో

ఎవరో కంకాన్ని నొక్కినట్లు అనిపించింది.
 బిగవట్టిన పిడికిలిలో తెల్లటి కాగితం
 మీద నల్లటి అక్షరాలు కనిపించాయి.
 నిండు పున్నమిలాంటి శ్యామల వదనంలో
 అమావాస్య కప్పివేసింది.

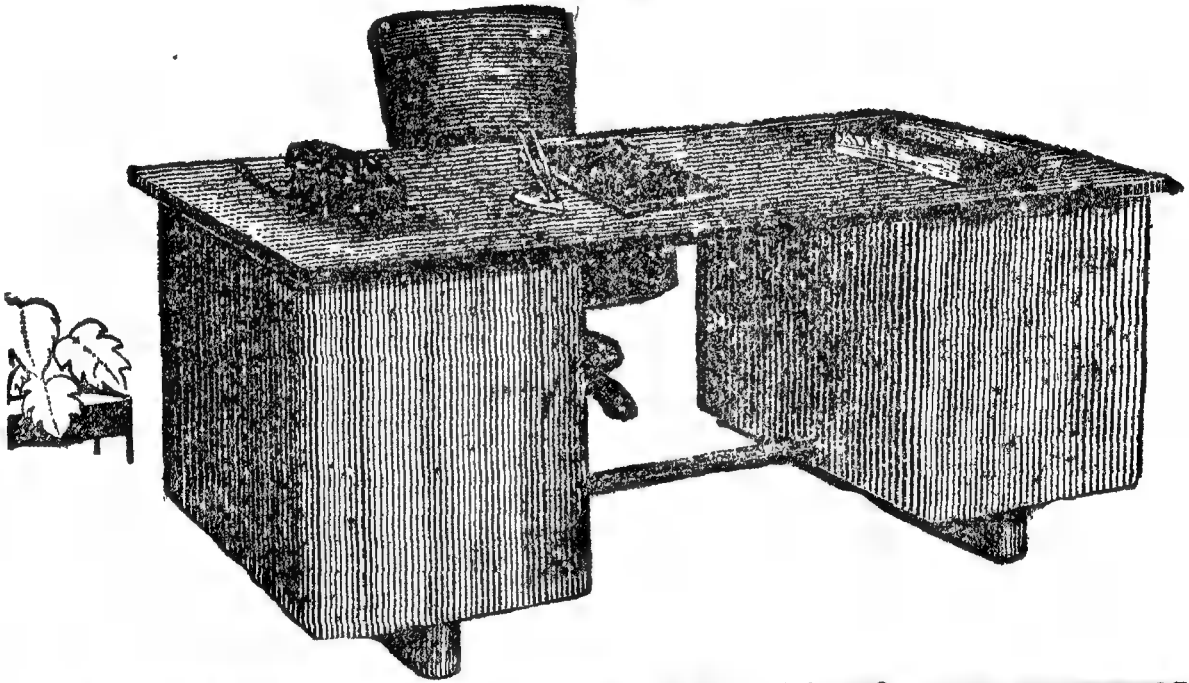
కట్టె పున్నది కాని హంస లేదు.

హృదయాన్ని చీల్చుతూ కట్టెలు తొగ
 కోకాన్ని దాటుకుంటూ రామచంద్రయ్య
 గారి నోటివెంట ఒకేఒక వాక్యం వెలు
 వడింది.

‘సహగమనం చేశావా తల్లీ!!’

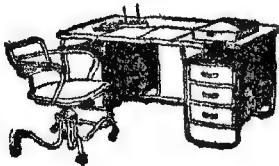

అఫీసుకు అకర్షణ!

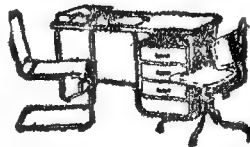
ఖిరావారి అఫీసు ఫర్నిచరు పెట్టుకొంటే మీ అఫీసు చూడ ముచ్చటగా ఉంటుంది. అక్కడ పని కూడ చురుకుగా జరుగుతుంది. పనిచేసుకొనుటలో ఎంతో ఆసక్తిగా ఉండేలా ప్రత్యేకమైన డిజైనులలో తయారైన యీ అందమైన ఫర్నిచరు, అఫీసులకు అకర్షణ, ఘనతా చేకూరుస్తుంది! అందుకనే వేడు అధునికమైన అఫీసు ఫర్నిచరు కావాలనే వారు ఖిరా ఫర్నిచరునె కొంటారు!

జూనియర్ ఎగ్జిక్యూటివులకు

అన్ని డెస్కులు,
టేబుల్స్ హార్డ్ టోర్
లేక అకర్షణమైన
లేమిటేజ్ ఉపరి
భాగములు కలిపి
అభివృద్ధి.

అసిస్టెంటులకు మరియు చైవెన్యూలకు

Khira

ఖిరా స్టైల్ వర్క్స్
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
హైదరాబాద్, తెలంగాణ రాష్ట్రం,
భారతదేశం.

అఫీసులకు

మొదల: పుత్తి వ్యాపారంలో ఇదివరకు ఆగిపోయిన వ్యవహారాలను యిప్పుడు పుత్తి చేయగలరు. రాజకీయ దృష్టి నమయానికి అందుతుంది. విద్యా వైఖ్యానిక రంగాల్లో ఖాళీ లభిస్తుంది. రాజకీయ వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ధైర్య కార్యాల సెరవేరతాయి.

స్త్రీలకు:—కుటుంబ వ్యవహారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. వినోద కాలక్షేపాల్లో సాల్గంటారు.

పృషభం: వారం ప్రారంభంలోనే పుత్తివ్యాపారాల్లోనికాకులు యేర్పడి తరువాతి సర్దుకొంటాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. పుత్తిలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. ఉద్యోగంలో గెరవం బాగా ఉంటుంది. ప్రయాణాచలనలు చేస్తారు.

స్త్రీలకు:—ఒక్కొక్క బాగా ఉండదు. సంతోష కరమైన వార్తలను వింటారు.

మిథునం: వ్యవహారాలలోని విశేషమైన అనుకూలతను లభింపడనికి అవకాశం లేదు. పుత్తిలో ముఖ్యమైన వ క్తులను కల్పింకంటారు. వారం మధ్యలో చికాకులకు గురి కాగలరు. ఉద్యోగంలో కార్యభారం పెరుగుతుంది. కోర్కె వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు:—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. అధిక వ్యయం జరుగుతుంది.

కర్కాటకం: కొన్ని వ్యవహారాలు సులువుగా సెరవే బా మరికొన్నింటిలో శ్రమ కలుగుతుంది. వ్యాపార భారీ యోత్సవ చేయడం ఎలన అర్థికంగా అర్థిడి వస్తుంది. ఉద్యోగంలో యెవరినీ విశేషంగా నమ్మడం తగదు. సాటివారిలో గెరవం బాగా ఉంటుంది. ప్రయాణాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది.

స్త్రీలకు:—ఒక్కొక్క సామాన్యంగా ఉంటుంది. బంధుమిత్రులను కల్పింకంటారు.

సింహం: మీకు మున్నుండు లాభించగల వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధిని సాధించ గలరు. వ్యాపారంలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. ప్రయాణం ద్వారా కార్యసాధన చేయగలరు. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిపక్షాల సంచలనం పెరుగుతుంది. నష్టం సాంగత్యం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు:—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. అదంతరం కోసం వ్యయం చేస్తారు.

కన్య: ఇతరుల నిమిత్తం చేసే ప్రయత్నాల సులువుగా సెరవేరతాయి గాని మీ వ్యంత వసుల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. పుత్తిలో సాటివారితో పోటీ పెరుగుతుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు స్వల్పంగా లాభిస్తాయి. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు:—ఒక్కొక్క బాగానే ఉంటుంది. పుణ్య కార్యాల చేస్తారు.

తుల: పుత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. ఉద్యోగంలో మిత్రులకు ఉపకారం చేయగలరు. రాజకీయ వ్యవహారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. ప్రయాణం ద్వారా కార్యసాధన చేయగలరు. సంతోష కరమైన వార్తలను వింటారు.

వారఫలం

23-2-68 శుక్రవారం మొదలు
29-2-68 గురువారం వరకు

లకు ఉపకారం చేయగలరు. రాజకీయ వ్యవహారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. ప్రయాణం ఫలిస్తాయి. ప్రయాణం గల పరిచయాల యేర్పడతాయి.

స్త్రీలకు:—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. పృషభం: భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. అధికారం వలన జరగవలసిన వ్యవహారాలు సులువుగా సెరవేరతాయి. సాహస కళాచంగాల్లో ఖాళీ లభిస్తుంది. మిత్రుల సహాయం లభిస్తుంది. పుత్తిలో అనుకూల వార్తలను వింటారు.

స్త్రీలకు:—ఒక్కొక్క బాగా ఉంటుంది. శుభకర్మాల విషయంలో అభివృద్ధిని సాధించ గలరు. ధనుస్సు: మీ అత్త విశ్వాసమే అన్ని వ్యవహారాల్లోను అనుకూలతను సాధించ గలదు. మీకు యిచ్చం లేకపోయినా, మిత్రుల వ్యవహారాల్లో జోక్యం చేసికొనలసి వస్తుంది. రాజకీయ దృష్టి నమయానికి అందుతుంది. ప్రయాణం ద్వారా కార్యసాధన చేయగలరు. నష్టం సాంగత్యం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు:—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి.

బుధు: వినోద కాలక్షేపాల్లో సాల్గంటారు. మకరం. లాభం రావలసిన వ్యవహారాల్లోనే నష్టం వచ్చే వరిస్తే తి యేర్పడుతుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. వాళం మధ్యలో అనుకూలత లభిస్తుంది. వ్యాపారంలో ఆదాయం బాగా ఉంటుంది. అధికారం వలన జరగవలసిన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు:—ఒక్కొక్క బాగా ఉండదు. సూతన విషయాలను తెల్పు కొంటారు.

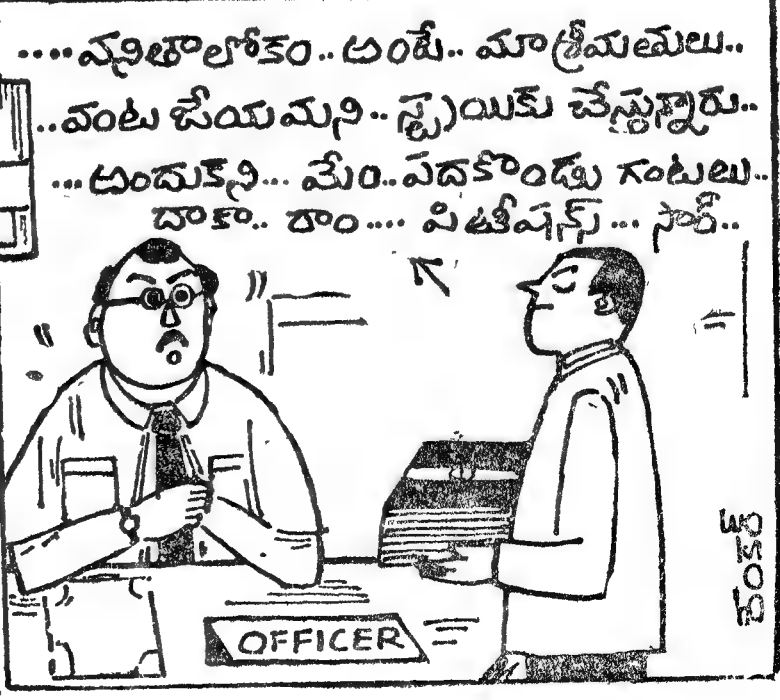
కుంభం: వ్యాపారంలో మీరు యిదివరకు చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలితం వచ్చు. రావలసినదిబట్టి నమయానికి అందుతుంది. వారం మధ్యలో అకస్మికంగా చికాకులు యేర్పడతాయి. మీ లాలాకు వస్త్రపులు పోయే ప్రమాదం ఉంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది.

స్త్రీలకు:—కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. సంతానానికి సాహస సంతోషాలు లభిస్తాయి.

మీనం: పుత్తివ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు ఒడుదుడుకులు లేకుండా సెరవేరతాయి. ప్రయాణం ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. వ్యాపారంలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. వారం అఖరులో సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. మీ లాలాకు వస్త్రపులు పోయే ప్రమాదం ఉంది.

స్త్రీలకు:—ఒక్కొక్క బాగానే ఉంటుంది. బంధువులకు సహాయం చేస్తారు.

—మహేష్

మీడు మీడు

అచ్యుతనల్లి

జరిగిన కథ

కవరాజ ధన్వంతరి నిలయు నరనర్యగారికి ఇద్దరు కుమారులు కలరారు. పెద్దవానిని కామేశ్వరి, పెళ్లికి ఎదిగి వుంది. తర్వాత వాడు చిట్టిబాబు కాలేజీలో చదువుతున్నాడు. తర్వాతది సుభద్ర. చిన్నవాడు జగ్గూ పెకండ్లపాళెం చదువుతున్నాడు. భార్య జగదాంబ, పిల్లలూ అంతా ఆయన సంపాదన మీదే ఆధారపడి వున్నారు. కామేశ్వరి కంటే సుభద్ర అందంగా వుంటుంది. కామేశ్వరికి ఇంకా నెలవార్తలు నిండినా ఏ ఒక్క సంబంధమూ స్థిరపడడం లేదు. నన్నాప్రతిభా వున్నట్టుగానే, ఆ రోజు కూడా ఒక సంబంధం వచ్చింది. రెండవ పెళ్లివాడైన కేశవమూరి తో కామేశ్వరికి వివాహమై పోయింది కామేశ్వరి అభిరుచిని తెలుసుకున్న కేశవమూరి ఆమెని నశింపజేసేటటు చదువుకోడానికి కాలేజీకి పంపుతాడు.

6

నశివీ, మాధవా, తిన్నగా, బీక్ వెంపు వెల్లారు! మాధవ, నశివీతో తీరిగా మాట్లాడాలని అనుకున్నాడు. నశివీ కూడా మాధవ అంటే, మంచి ఇష్టం చూపుతో వుంటుంది. మాధవ అందిమైన వాడు! చురుకైనవాడు! కమ్మని కథలు వ్రాస్తాడు! తియ్యని గొంతుతో పాటలు పాడుతాడు! తల్లి తండ్రుల కొక్కడే కొడుకు! పెద్దంటే పిల్లల ప్రేమకూడా మెరకనీరు పల్లపు బ్రామికే ప్రవాహిస్తుంది, అన్న సామెత తీర్మానిస్తుంది కాబోల్తు!

నముద్రతీరంలో, మనస్సుల్ని అహ్లాద పరిచే చల్లనిగాలి విసుర్లలో. ఉవ్వెత్తుగా లేచినదే నముద్ర కెరటాల చివర్లమెరిసే పాలనురుగులని చూస్తూ.

‘మాడు నశివీ! నిన్నక విషయం అడగాలను కుంటున్నాను’ అన్నాడు మాధవ!

మరిసేపొయింది నశివీ!

‘నిన్ను మనసారా ప్రేమిస్తున్నాను! నువ్వనుగ్రహిస్తే కాని బ్రతకలేను! వేన నీ ప్లేటాన్ కి తగకపోయినా’ నిన్ను ఆరాధించకుండా వుండటం వా శక్తికిమించి పనిఅని తేలిపోయింది. అన్న ప్రేమభాషణ వ్రాపించింది నశివీ. పిగ్గుతో బుగ్గల ఎరు పెక్కిపోగా, ఇనుకరేణువుల్ని కరిగించే, నముద్రునివెంపు చూస్తూ—

‘అడుగుమాధవ! సందేహం దేనికి!’

ఉత్సాహంగా అంది నశివీ.

‘అదే! మీ ఇంటోపుంటోదే! అవిడ! ఆ కామేశ్వరి విషయం!’ నెమ్మదిగా నశివీ వెంపుచూస్తూ అన్నాడు మాధవ. శరణం సేపు నశివీముఖం, వివర్ణమై పోయింది. మళ్ళీ సింపితం చేశారుకుని—

‘వూ! కామేశ్వరి విషయం ఏమిటి!’ వ్యంగ్యంగా అంది నశివీ.

‘నువ్వు నాకు అత్యంత ప్రీతి పాత్రులాలి నశివీ! నీముందు నాకు దాచుకోగల రహస్యములు వుండజాలవు! అంచేత నీకు మిటుకి ఈ రహస్యం చెబున్నాను. ఇంకెవ

రికీ, చెప్పకదూ! చెబితే, అసహనం పాలు కావల్సివస్తుంది!’ అన్నాడు మాధవ! ఈ పురోద్ధాతం నశివీకి విసుగెత్తింది. అయినా నిగ్రహించుకుని, అసలు విషయం రాబట్టాలని,

‘వూ ఇంతికి అసలు సంగతి చెప్పు!’ అంది.

‘మా అన్నయ్యని నీవు చూచావుగా!’

‘వూ!’

‘వాడు కామేశ్వరిని ప్రేమించాడు! ఆమెని చూచినది మొదలు ఇంకే సంబంధాలు వచ్చినా నచ్చలేదని ఏవేవో సాకులు చెప్పి పెళ్లి చేసుకోవటంలేదు! అంచేత కామేశ్వరితో ఈ విషయం చెప్పి ఎల్లాగయినా అన్నయ్యతో ఆమె మాట్లాడేట్లు చేయి! నీ కెంతయినా పుణ్యముంటుంది. వేను ఆమెతో ఎన్నోసార్లు మా అన్నయ్య సంగతి చెప్పాలని ప్రయత్నించాను. కాని ఆమె నాతో మాట్లాడటానికి ఆల్సేరుముఖాలుగా వుండటం లేదు. ఎందుకల్లా! మనం ఇరువురం ప్రేమికులం! ప్రేమించుకున్నవాళ్ళకి ఎడబాటు ఎంత దుస్సహంగా వుంటుందో మనకు అనుభవం లోనికి వచ్చిన విషయమేకదా! కామేశ్వరి మీ ఇంటోపుంటుంది కనుక నువ్వీ విషయంలో మాకు సాయం చేయొచ్చును’ అన్నాడు మాధవ. నశివీకి నవ్వు వచ్చింది!

ఈ అందచందంలేని నిరంసురాల్సిన కామేశ్వరికి కూడా ఒక ప్రేమికుడూ, ఆరాధకుడూ వున్నాడన్న సంగతి విసగానే ఆమెతో ఒక హాళనాభావం ఉత్సాహంగా పొంగులువారుతూ పరుగు రెత్తసాగింది! ఆ కారణంగా కామేశ్వరికి, తమకూ వున్న బాంధవ్యం విశదీకరించి మాధవకు చెప్పాలనే సంగతి విస్మరించింది నశివీ!

‘మీ అన్న కామేశ్వరిని ఎట్లా ఎరుగును?’ అడిగింది నశివీ.

‘మామూలుగా కామేశ్వరిని పెళ్లి చూపులకు చూచేందుకు వెళ్లాడు! చూసాడు!’

‘అప్పుడు నచ్చలేదా?’ రాయరూర అడిగింది నశివీ.

‘నచ్చిందనీ మా వాన్నారితో చెప్పాడు మా వాన్నారు వారికి వారికి ఆ విషయం

తెలియకపోవారుమాడా!

‘మరయితే పెళ్లి ఎందుకు అవలేదు?’ అంది.

‘అదంతా ఒక విచిత్రం నళిని! మేము చూసేవచ్చి, నచ్చించని, జాబు వ్రాసేక; ఎవడో ఒక తామ్రం, అమెని కట్టిన లేకుండానే పెళ్ళాడుతానని అన్నాడని, అంచేత కట్టిన లేకుండా అయితేనే మా అన్నకు మొదటిసారి ఇస్తానన్నారు కనుక చేస్తామనీ, ఆమె తండ్రి వ్రాశాడు! వాళ్ళ తలబిరుసులనానికీ, లెక్కానికి మా నాన్నానికి కోపంవచ్చి వద్దనేసారు! తీరా కార్యానికి వచ్చేసరికి, వాడూ చేసుకోసన్నాడు కాబోలు! ఇక్కడ చదువుకు చేర్చారు!’ అన్నాడు మాధవ! అప్పడన్నా కామేశ్వరి వివాహిత అనీ, తమయింటి కోడలనీ చెప్పలేదు నళిని! ఆమెకు చెప్పాలన్న ఆలోచన కలగలేదు!

‘మీ అన్నకూడా కట్టాని కాశించ

కుండానే చేసుకుంటాననల్సిందే! అప్పుడు మీ అన్నకే ఇద్దరు ఆమెని! కట్టిన కోసం మనసుకు నచ్చిన జీవనభాగస్వామిని వదులుకుంటారా వేటి చదువుకున్న యువకులు? అందులో మీ అన్న స్వయం పోషకుడుకూడాకదా!’ అన్నది నళిని వచ్చే నవ్వుని పెదాలమధ్య బిగించి.

‘ఆ అవకాశం ఏదీ నళిని! మా అన్న మంచి గుట్టుకలవాడు! కామేశ్వరిని చూసి వచ్చేక, ఎన్ని సంబంధాలు చూస్తున్నాడో! కాని వక్కటి వాడి మనస్సుని ఆకర్షించ లేకపోతూందంటే కారణం ఏమిటంటావు? ఆ కారణం వాకే తెలుసు నళిని! ఒక్క వాకే తెలుసు! వాడి మనస్సులో కామేశ్వరి తివ్వేసుకుని కూర్చుందని వాకే తెలుసు! వాడి విధయం మలుచుకొన్న అవరంజి బొమ్మ కామేశ్వరి! ఎల్లా ఆమెని అంత లేరిగా మర్చిపోయి పెళ్లికి ఒడబడతాడు నళిని వాడు! వాడి వ్యాధయం అతి గం

భీరం! వాడు సముద్రం నళిని! వాడు తెలుసు వాడి కోర్కె! అంజీకన, నిమ్మ ప్రాధేయపడుతున్నాను! నువ్వు కామేశ్వరిని మాతో చనువుగా వుంటానికి ప్రోత్సహించాలి! వాళ్ళిద్దర్నీ నకటి చేస్తే మన జీవితాలు ధన్యమవుతాయి!’ అన్నాడు మాధవ! ఆవేశంతోవున్న మాధవని చూసి చిన్నగా నవ్వింది నళిని! మాధవ ఆమె చేతులు రెండూ పుచ్చుకుని, పెదాల కానించుకున్నాడు. నళిని అతనిలోనికి కరిగిపోయింది!

* * *

హాలులో మాధవ గొంతు వినగానే మెడమెట్లు దిగుతూన్న కామేశ్వరి క్రిందికి తొంగిచూసింది. మాధవ ప్రక్కన రామనాథంకూడా కూర్చునివున్నాడు. రామనాథాన్ని చూసిన స్నానంలేదు కామేశ్వరికి! మాధవంటాకు, తనని చూసుకుందుకు ఎచ్చిన వాళ్ళతో వున్నాడని, జ్ఞానకం

వైది కామేశ్వరికి ! ఆరోజు ఆమె, తన
చూసుకుందుకువచ్చిన యువకుణ్ణి పరీక్షగా
చూడనేలేదు! మాధవ మటుకు
ఎక్కువ మాట్లాడటంవల్ల ఆమెకు బాగా
గుర్తు పుడిపోయింది. వెనుతిరిగి పైకి
పోబోతున్న కామేశ్వరిని చూసింది నళిని.

'రా కామేశ్వరి! ఇంట్లోకి వెళ్లి మూడు
కాఫీలు వట్ట్రా!' అంది నళిని. 'మెట్టు
దిగి వెనుతిరిగి ఇంట్లోకి పోతూవున్న
కామేశ్వరి వీపుమీది పొడుగాటి జెడని
అమితావకీత్ చూస్తూన్న రామనాథంని
చూసి నవ్వుకొంది.

'కామేశ్వరి జాత్తు బాగుంటుందికదూ!
స్త్రీలకు నిడుపాటి కురులే అంటే
మన్నారు మన పూర్వీకులు! సర్వేంద్రి
కూడాం నయనం ప్రధానం! అని కూడా
అన్నారు. నే, తలూ, కురులూ కామేశ్వరి
యొక్క అందానికి తిరుగులేని ప్రతి
నిధులు! ఏమంటారు? అంది నళిని!

రామనాథం సిగ్గుగా తల క్రిందికి
దిండుకున్నాడు!

'మీ అన్నగారికి బిడియ మెక్కువ
మాధవ! మా కామేశ్వరి సరేసరి నోరు
తొడవదు! ఇంకెల్లా వీళ్ళ వకరొకరి
మనోగతాలు వివరించుకునేది?' ఎద్దేవాగా
అంది నళిని.

మహాడుమంశ్లా

మాధవ ప్రేగా నవ్వాడు.

'వాళ్ళకి కావల్సినది ఏకాంతము నళిని!' ఎవరూ లేని యమువా తటేసి ఎక్కడో
ఏకాంతమందున వారిరువురూ ఒకరి
నాకరు ఎరుకపర్చుకుంటారు! మనలా
నలుగురితో పుండి మాట్లాడుకోమంటే
వాళ్ళ గొప్ప అవమానంగా భావిస్తారు'
అన్నాడు మాధవ!

'ఏమిటా ఆ ధోరణి!' కోపంగా
అన్నాడు రామనాథం.

'కావ్యనాయిక మల్లె కోసం ఆఖి
నయిస్తున్నారు. మీ అన్న!' అంది నళిని.

'అదికాదు అన్నయ్యా! నువ్వే పెళ్లి
కూతురయినట్లు సిగ్గుల సింగారం ఒక
పోస్తూంటే కాస్త మేలమాదాము! దానికి
కిముక నహించలే మరి ఎటుల నాటకము
పాగనోవును?' భావ యుక్తంగా అన్నాడు.
మాధవ!

'నీ కుంత్యం కట్టిపెట్టు బాబూ!' అన్నాడు విసుగ్గా రామనాథం.

'రవిగాంచనివో కవిగాంచునని కొండో
కవో వివరించబడియో!' అన్నాడు అల్లరిగా
మాధవ! నళిని, చప్పట్లు కొట్టితూ
'హయర్ హయర్!' అంది.

'అయినతో మాట్లాడి గెలవలేమంటే!
అయిన మనస్సుల్ని చదువుతారు!' అంది
నళిని.

'అరి! బాగానే చదువుతాడు చదువు,
అన్నమానూ కాగితాలు నలుపుచేస్తూ,
కూర్చోటమేకాని అసలు చదువు చదివితే
కదా వీడు పరీక్షలు స్వాగత్యోదే?' ఇంతలో
కేశవ వచ్చాడు. రామనాథం మాధవాలేదీ
నిలబడి.

'నమస్కారం మాస్కారూ!' అన్నాడు
వక్కసారిగా!

'విజయోస్తు! ఎల్లా వున్నారు?
పాఠాలు వంట పట్టుతున్నాయా! నువ్వు
ఎంనికి అప్పీయర్ ఆ వుదా మను
కుంటున్నావు! మొదలుపెట్టావా చదవ
టం!' రామనాథాన్ని పుద్దేగించి అన్నాడు
కేశవ!

'నయివేటుగా ఎంతబాగాచదివినాక్కాను
తెచ్చుకోవటం కష్టమండీ. పుద్దోగం
పర్మనెంట్ అయినాక స్టడీలీవ్ వుచ్చు
కుని, కాలేజీలో జేరదామని అనుకుంటు
న్నానండీ!' వినయంగా అన్నాడు రామ
నాథం.

'అల్లాచేస్తే, బాగావుంటుంది!' అన్నాడు కేశవ! కామేశ్వరి ప్రేలో
మూడుకప్పలు కాఫీతెచ్చి టీపాయ్మీద
పెట్టింది! రామనాథం చేతులు కాఫీ
కప్ప పట్టుకుంటూంటే వణకాయ! అనాడు,
తెల్లనిచీరలో, మల్లెమొగ్గలా, ముడుచుకు
పోయివున్న కామేశ్వరి, ఈ రోజు ధైర్యంగా,
నలుగురికీ, కాఫీలిచ్చి, తలెత్తుకుని, నిలబడింది!
పరిస్థితుల ప్రభావము! అనుకున్నాడు రామనాథం!
కామేశ్వరి వాళ్ళ కాఫీలు త్రాగే దాకా
నిలబడింది. కేశవరాని నళినికాని ఆమెని
కూర్చొమనక పోవటం మాధవకి ఆశ్చర్యం
కలిగించింది! వాళ్ళముగ్గురూ, కాఫీలు
త్రాగగానే, కాఫీకప్పలు, తీసుకుని! లోనికి
వెళ్లిపోయింది. ఆమె వెళ్లి పోతుంటే
ఆమెకేసి వకసారి చూసాడు రామనాథం!
ఆ చూపులోని అనందాన్ని చదవగలిగిన
మాధవ నళినివెంపు చూసి దిన్నగా
నవ్వుకున్నాడు!

'నీవేదో నవల వ్రాస్తూన్నవని, మా
నళిని చెప్పింది. ఎంతవరకూ వచ్చిందో
తోడ! ఇంత అది పరిగ్రాహకమా,

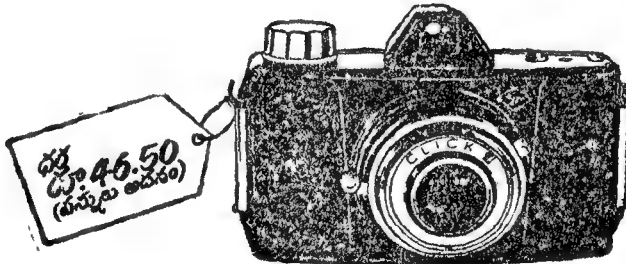

గుట్టవెళ్ళండి-క్లిక్ చేయండి....

...ప్రతినారి ఉత్తమ ఫోటోలు తీస్తుంది

Agfa క్లిక్ III

అమెరుకొనే అవసరంలేదు—కప్పులకు అవకాశంలేదు.
12 పెడ (8x6 సెం.మీ.) ఫోటోలు ప్రతి రోజు ఎత్తుమీద వస్తాయి.
ఎవరెడి కేసు ఫోటోక్ లెన్సు ఫ్లాష్ గన్ లు అదనం.

Agfa క్లిక్ III - మొదలు బెట్టుకుకు శ్రేష్ఠము-వదలవెట్టులు కష్టము!

ఆగ్వా సెవిదారణ క్రింద కయాడుచేయువారు: ఏ స్వ్యా ఇండియా ఇండస్ట్రీస్ లి., బరోడా,
పోర్ టెస్ట్ బ్యాండ్లు.

ఆగ్వా-గేవర్ట్ ఇండియా లిమిటెడ్, కొండాలు. మ్యా రిల్స్. కలకత్తా. మైదాన
కళకళలాడే ప్రింట్లు, ఎనలార్గ్ మెంట్లు అలా ఫోటోవేపర్లు మాత్రమే కావాలని అడగండి!

సాంఘికమా?' అన్నాడు కేశవ.

'చరిత్రాత్మక నవలలు వ్రాయటము, అంత తేలికాండ్! దానికి బోలెడు పరిజ్ఞానం వుండాలి! రాజుల సమయాల్లా, స్థలవిస్తారాలూ, వివరంగా తెలిసివుండాలి! వాళ్ళదుస్తుల వివరాలూ, ఆభరణాల వివరాలూ సేకరించాలి! అందుకని నేటి రచయితలు, క్లిష్టమైన చరిత్రాత్మక చిత్రణకు పూనుకోవటం లేదు! సాంఘికాలయగం అయిన ఈ దేశంలో నేనూ ఒక సాంఘిక నమస్య బాధారణం చేసుకుని ఏదో వ్రాస్తున్నాను. పూర్తి అయిపోవచ్చింది లేండి!' అన్నాడు మాధవ!

'సాంఘిక నమస్య అంటూ చెప్పుకొస్తున్నారు కదా! కొన్ని ఆ సాంఘిక నమస్య ఎల్లా వుంటుందో దాని స్వరూపం చెప్పతారా?' అంది నళిని.

'నమస్య అంటే ఏమిటి? నీరీతిరని కోరిక అనుకోవచ్చును! తిండిలేనివాడికి తిండి దొరకాలేనేది ఒక నమస్య అయితే ఉద్యోగం లేనివాడికి ఉద్యోగం దొరకాలేనేది ఒక నమస్య! ఆహారసమస్య విరుద్ధంగా నమస్య, వివాహ సమస్య! ఇలా సమస్యలు అనేకవిధంగా ఒక్కొక్క వ్యక్తికి ఒక్కొక్కటి వుంటాయి! ఆ సమస్యల్ని ఎదుర్కొని పరిష్కరించుకోవాల్సిన వాళ్ళే వ్యక్తులు! ఇవన్నీ సాంఘిక నమస్యలు

వేయిడుముళ్ళూ

క్రింద వస్తాయి! వ్యక్తిగత సమస్యలు అంటూ కొన్ని వున్నాయ్! వర్ణభేదాలూ, వర్ణభేదాలూ సామాజిక సమస్యలు! రకరకాల సమస్యలతో వేగి పోతూ జీవిస్తున్నారు వ్యక్తులు.' అన్నాడు మాధవ!

'సమస్యలు లేని వ్యక్తులు వుండరా!' హేళనగా అంది నళిని.

'వుంటే వాళ్ళు అదృష్టవంతులు నళిని! సమస్యలు లేని వ్యక్తులు వుండవచ్చును కాని, వ్యక్తులు లేని సమస్యలు వుండవు!' అన్నాడు మాధవ.

'బాగుంది!' అన్నాడు అదంతా శ్రద్ధగా విన్న కేశవ!

'కానీ ఈ సమస్యలన్ని కూలం కషంగా చర్చించే వ్యాసాలసంపుటే అన్న మాట నేటి నవలలు! సాంఘికాలూ అంటూ వస్తూన్న నేటి నవలల్లో, సంఘపు కట్టుబాట్లూ, వాటిల్లోని బోపాలని పరిదిద్దాల్సిన అవసరాలని కాని, వ్రాయటం లేదు రచయితలు! ఒక చిన్న సాహిత్య గురించి, వ్రాసుకుపోయే ఈ పేర్ల కథనాల్లో నవలల కుండల్సిన ఉపకారాలు గుర్తించుకోవాలి! ఇవి సంపాదక చిత్రాలు కాని నవలలు అవుతాయా? మనకి చెప్పకోవచ్చు నవలలు. ఏదో వాలు

గయిదుతప్ప ఇంకేమివున్నాయి! మనజాతిని మన నీతిని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చేయగలిగిన ప్రాత్ర చిత్రణ ఒక్కనవలలో వుంటుందా? ఏదో వ్రాసుకపోతారు! ఏదో చదువుకుపోతారు! ఇల్లా వ్రాసుకు పోవటం కూడా ఒక విధంగా చూస్తే కాలం జరుగుబాటుకే వ్రాస్తున్నారేమో అనిపించకపోదు కదా!' అన్నాడు కేశవ!

'మీరు చెప్పినది ఆలోచిస్తే, నిజమే నవ్వించుతోంది! నామటుకు నేను కూడా నా పరిసరాల్లో జరిగిన సంఘటనలని ఏర్పి కూర్చుకుని, రూపు కట్టటానికే ప్రయత్నిస్తుంటాను. నా ఆలోచనా పరిధి అంతవరకే పరిమితమై వుండిపోయింది! ఆలోచనాశక్తి పెరగాలి! వ్యక్తి మనోవిభానం పెచ్చినకొంది, భావాలు కూడా పరిపూర్ణతని సాధిస్తాయి అనుకొంటున్నాను' అన్నాడు మాధవ.

'అది కొంతవరకు సహజచిత్రణే అవుతుంది. నీవు చూసిన ఒక సన్నివేశాన్ని నీవు పొందిన ఒక అనుభూతిని నీవు కథగానో, నవలకగానో మలచ కలిగేవంటే నువ్వు వాస్తవికతావాదానికి దగ్గరవాడవవు తావు! పూర్వ కాలాలలోలాగ స్త్రీ అపయన, వర్ణనలూ పురుషుల విరహవర్ణనలూ, కోకిల కలకూజితలూ, మేఘ రాజులూ, మెరుపు కన్నెలూ ఇవి మానసిక కవాలాలని ఎల్లా స్పృశించకుంటాయో? అవి ఎప్పటికీ ప్రకృతి సౌందర్యదృష్టిని అలవర్చుకుందామనుకునే రసీకులకేగాని సామాన్యుల భావపరిధిలకి అందుబాటులో వుండవు! మన ఊహలకందని, సౌందర్య లోకాల్లోని అనందపు టంచులకోసం కొరకరాని క్రయ్యలాంటి వాక్యాల దిగ్భంధనాలని సడలించుకుంటూ కాలాన్ని వ్యయపరిచే బదులు మన కళ్ళముందు జరిగే అకాల అనావారములని మన మెదడు తేలిగ్గా స్వీకరించే పదాలతో చదువుకొని జీర్ణించుకుంటే చాలనుకుంటాడు నేటి వ్యక్తి! నిత్యం అనేక సమస్యలతో సతమతిమయిపోతూ అవి తప్పు పరుగుపందెంలో ఓడిపోతూన్న నేటి మధ్యతరగతి వ్యక్తికి పూర్వ కాలం వాళ్ళల్లా బొజ్జలనిండా బ్రేపుమంటూ తేరుపులు వచ్చేలా తిని తీరిగ్గా పచ్చకర్పూరపు విడియాల సేవిస్తూ నవరస

నామండు పట్టు నొదెగానా నామాటవకవు గదా! - సరే! బోయ్స్ కాలేజీలాగే జేర్చిస్తావో!

9098

‘చూడు! పెద్దదాన్ని ఒక మాట అంటాను. మనసు కష్టపెట్టుకోకు! నీకు పెళ్ళయిందికదా! ఇంక నీకు కాలేజీ చదువులు అనవసరం.’ పెళ్ళి కాకపోతే ఎల్లానూ పెళ్ళయేదాకా ఇంట్లో కూర్చుండి ఏంచేస్తారు అడపిల్లలు అని కొలకేపేవకోసం చదువుకోక తప్పదు! ప్రాధునన్నగా కాలేజీకి వెళ్ళి సాయంత్రం దాకా మీ రిద్దరూ ఇంటికి రాకుండా వుంటే ఈ కోటలాంటి ఇంట్లో వేసు వక్కర్లివే పడివుండాలి! నళిని చిన్నపిల్ల, ‘పైగా పెళ్ళిగాని పిల్లది! అది చదువు కుంటుంటే ఫరవాలేదు. ఏదో పెళ్ళి కుదిరేదాకా చదువుకుంటుంది. దానితో నీకు వంత! విక్రేచంలాంటి పిల్లని! హాయిగా చీకూ చింత లేకుండా సంసారం చేసుకోవాల్సినదానిని! చదువులూ అంటూ అదా మగా చేయూ చేయూ రాసుకు తిరుగుతూ కాలేజీతిమ్మట తిరిగి నలు గురిచేరి నాలుగుమాటలూ అనిపించుకో వాల్సిన ఖర్మ ఏం వచ్చింది? నాలుగు మాటలూ ఏంటే ఏమో (బ్రహ్మకైవా షుట్టురిమ్మ తెగులు అన్నట్టు) కేళవకి కూడా ఏమన్నా అనుమానాలు వుట్టే యంటే సంసారం అల్లకల్లోలం అయి పోతుంది. అంతా విచ్చిన్నం అయ్యేక నీకు దారి తెన్నూ ఏమివుంటుంది? ఏదో పెద్ద దాన్ని! మీరు కలకాలం సుఖంగా వుండా అని అనిపించి చెప్పాను. కోపం పెట్టా

కోతు!' అంది పీతమ్మ:
 కామేశ్వరి శుష్కహాసం వేసింది.
 'కోపం ఎందుకు? మీరు అలోచించి

తప్పిరు' అంది.
 సీలమ్మ ప్రేమగా నవ్వి అంది.
 వాకు తెలుసు! నీవు విచేకవంత

బురుగుదల అలస్యమే?

విచారపడవద్దు ప్రఖ్యాతిగాంచిన "దేవపిల్లు" వాడండీ

పాల్వంచిన పప్పు
బియ్యం వలె, టిల్
సగిరి పప్పు
14 నూళ్ల వలె, పండ్ల
చేర్చి తింటే ఆరోగ్యము
చాలా బాగుంటుంది

దేవి పిల్ల, ముఖ్యంగా
అల్పవయస్కుల, క్రమముగాకాక
పొయిన, బాధతో కూడిన, లేక
ఆగిపోయిన పప్పును దేవిపిల్ల
బాగుగ నుడబెట్టును

1 అన్ని సందర్భములలోను
శిశువు ముగ్గును, అమోఘము
గాను పాటేయెను!
2 పిత్తతలలను శుభ్రముగాచేసి
వ్యాధులను కలిగించదు

MFRS
SEENU & CO., MADRAS-21

ప్రఖ్యాతి కేమిస్తులు మరెము ద్రగ్గిలు అందరి వద్ద లభించును.

ఫోన్ ఫోమిన్,
 శక్తిని వెంపొందించును
 ఆకలిని అధికము చేయును
 సహనశక్తిని
 పోషించును,
 శరీరముయొక్క రోగనిరోధక శక్తిని
 ఎక్కువ చేయును

అవును —
కుటుంబము అంతటికి
భోన్‌పోమిన్,
వల్ల ఆరోగ్యము కలుగును.

పోవపోమిన్...నీ కాంప్లెక్స్ విడిమినులు మర్దిపర్
గ్నివరోపోవ పేట్టుగరి అకువచ్చని వండ్ల రుచిగరి బానిక్

SQUIBB-TIT
SARABHAI CHEMICALS

④ ॥ ॐ. స్కంద శివస్య, బాహ్యరేచిత్తే చాత్
 రిచిత్తే శ్రీద్ మాయానా దిహ్నం; తేనై శివస్యై
 ఉపాసకాదుః కంఠం ప్రసంగం ప్రయతేత్తితిగత్.

50101 SC 50/57 T-42

తారివి! అంది. కామేశ్వరి మాట్లాడి లేదు. భర్త అనుమతి ఇస్తేనే తను తదుపుకుంటున్నది. పోనీ బి. ఎ. వరకూ తదుపుకుంటామనుకున్నది. నళినికి కూడా తను కాలేజీలో జేరటం ఇష్టంలేదు. అంచేతనే కాలేజీలో తనతో అంటే ముట్టనట్లు ప్రవర్తిస్తుంది. ఇప్పుడు తనకి చదువు అంత ముఖ్యం కావేవదు. ఎల్లానో మూడుముళ్ళూ వడ్డాయి! ఆ బాంధవ్యాన్ని పవిత్రంగా భావించుతూ బ్రతికున్న వాలుగురోజులూ నిలుపుకోగలగాలి! తదుపుకుంటే తనకి వచ్చేలబ్బి ఏమిటి? ఉద్యోగార్హత వస్తుంది! ఉద్యోగార్హత కలిగిన స్త్రీలు అరికంగా తమ ఇష్టానిష్టాలని జరుపుకోగల సమర్థులై పుంటారు. ఇప్పుడు తనకి జరుగుదామి లేకుండా వుండలేదు కదా! అనుకుంది కామేశ్వరి.

పెళ్ళిచాని రోజుల్లో కామేశ్వరికి ఎవ్వెన్నో కోరికలు గుండెల్లో గూళ్ళు కట్టి కాశించేసేవి! తనలో అంతర్గతంగా ఎంతో ప్రతిభ వుందని అది ఉజ్వలమైన రూపు ధరించటానికి తన తల్లితండ్రులు తగిన దోహదం చేయటంలేదని పైగా తనని సామాన్య బాలికలా పరిగణించి మూడుముళ్ళ వల్లో బందీని చేయాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని విసుక్కువేది!

హళివాడుముళ్ళూ

చూపులకు వచ్చిన ప్రతి పెళ్ళికొడుకు అన్ని తిరస్కరించి పెళ్ళిపోవటంతో ఆమెలో ఒకవిధమైన ద్వేషభావము రగుల్కొనేది! తను బాగాచదువుకోవాలని సంఘసేవికయై స్త్రీ జనభివ్యక్తుకు కాంతి కిరణంగా వుండే బాటలు ఏర్పరచాలని తన పేరు దే.దేవాలా మారు మ్రోగుతూండి పోవాలని అప్పుడు తన్ని పరిణయమాడ తిరస్కరించిన పెళ్ళికొడుకు లందరూ— 'తాము తిరస్కరించిన కన్య ఎంత విశ్వాస భియ్యెనదో!' తెలుసుకుని విమ్రాభవాలని కంట కవేది! పెళ్ళిచాని పిల్లలు కీర్తిని పరిస్తారు! మరిగృహస్థ జీవనులైన తర్వాత ఆ పిల్లలే సంతోషపు సుఖశాంతిని అన్వేషిస్తారు.

'రేపట్నం చీ కాలేజీకి పోనులెండి అత్తా!' అంది కామేశ్వరి.

'నాకు తెలుసు! నీ అబకువా మంచి తనం! నను నాకు తగ్గ కోడల్లు వెదకింది! నీ కడుపున వాలుగు కాయలు కాస్తే చూస్తాను. అంతకన్న ఈ పెద్ద వయసులో నాకేం కావాలి అమ్మాయ్!' అంది సంతరింగా సీతమ్మ.

* * * జగదాంబా వాళ్ళ సంసారం బాగానే

జరిగిపోతుంది. దసరా, దీపావళి, కుంకాంతి పండుగలు వచ్చాయి. వెళ్ళాయి. పండుగలకి కూతుర్ని, అల్లుణ్ణి పిలవాలని అనుకుంది. కానీ, సరసయ్య వొప్పకో లేదు.

'వాళ్ళ అంతస్తు ఎక్కడ? మన అంతస్తు ఎక్కడ? అంతటి ఆయన్ని ఎల్లా పిలుస్తాం? పిలిచి మనం ఎల్లా సర్కరిస్తాం?' అన్నాడు. అంచేత ప్రసక్తి ఎత్తటం మానుకోవలసి వచ్చింది. పోనీ కామేశ్వరి నెలా గిలా తప్పినట్లు వార్తలు వస్తాయేమో అని ఎదురుచూసేది కానీ, అల్లాంటి వార్తలు కూడా సంతకరం గిరుమని తిరుగు తోన్న సరసమ్మకి అందిటంలేదు! జగదాంబకి కూతురిమీద జాలి వేసింది. 'వెర్రి మొహం! ఏం తిప్పలు పడుతూందో! ఏదో భాగ్యవంతుల ఇంట్లో పడిందికదా అని పూరుకుంటున్నాం! ఏంచేస్తాందో!' అనుకునేది. సుభద్రకి కూడా అక్కగారి సంతారం ఎల్లా వుందో చూడాలని బుద్ధి పుట్టేది.

'అమ్మ! అక్కని రమ్మని ఉత్తరం వ్రాయవే! నాకు చూడాలని వుంది. లేక పోతే నన్ను పంపియ్య! నేను అక్కదిగ్గరికి వెళ్తాను' అని సాధించటం మొదలెట్టేది.

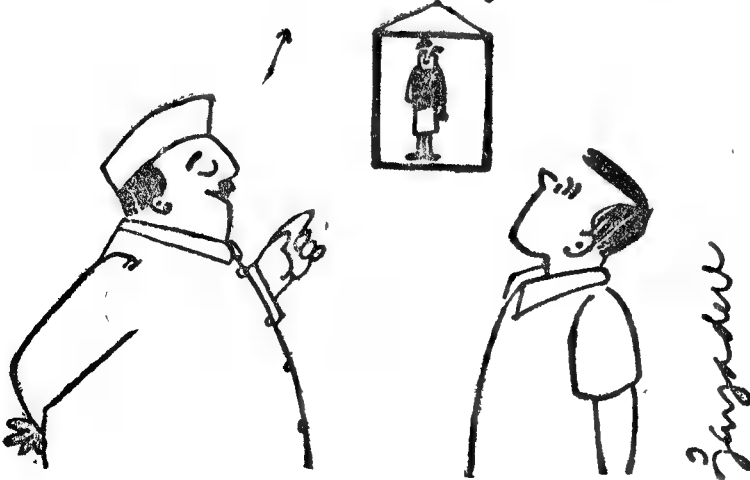
'పెళ్ళిచాని పిల్లని! అల్లా బంధువుల ఇంటికి వెళ్ళటం బాగుండదు! వేవే అక్కని పిలిపిస్తాను సంతకరమయి పోతోంది పెళ్ళయి వెళ్ళి! పిలిచి వాలుగు చీరలన్నా పెట్టి పంపకదిలే తప్పకదా! మనకే మంచిది! అడపిల్లకి పనులు కుంకుమాక్రింద మనకి తోచినదిఇస్తే!' అంది జగదాంబ!

కామేశ్వరి పుట్టింటి పిలుపు గురించి సీతమ్మతో చెప్పింది.

'అయ్యో! పెళ్ళయిన ఏడాదికి తనకో కూతురున్నట్లు గుర్తు వచ్చింది కాబోలు మీవాళ్ళకి! పండగలరోజులు వెళ్ళిపోయేక పిల్వారే? ఏమీ పెట్టక్కర్లేదనా!' అంది. కామేశ్వరి ఏమీ బదులు చెప్పలేదు. అమె వాగసంచూసి సీతమ్మ అంది.

'మీ ఆయన్ని అడుగు తల్లి! వాడితో ఇష్టం అంతా. వాడేం లేదు!' అంటూ సీతమ్మ సాగిపోయింది. (ఇంకా ఉంది)

అలక్ష్యంతో ముందు నా ఆయనను పన్న
ఫ్లూటూ అది!!

మంత్రం నిశ్చయం

మల్లన్నమంత్రి కోటిల్లి

తరువాత ఉద్యోగులు ఒక్కొక్కరూ మల్లన్నమంత్రి దగ్గరకువచ్చి ధాన్యాన్ని కక్కివేశారు.

అప్పుడు మల్లన్న మంత్రి ఒక ఉద్యోగిని కోటలోనికి తీసికొని వెళ్లి బెదిరించగా, తానే దొంగతనం చేశానని అతడు అంగీకరించాడు. రాజు ఆ ఉద్యోగివద్దనుంచి 'ధనాన్ని స్వాగ్రహించి' తీసికొని అతన్ని తగినట్లుగా దండించాడు.

'దొంగను యెలాగ కనుక్కున్నా' రని రాజు మల్లన్నమంత్రిని రహస్యంగా ప్రశ్నించాడు. మల్లన్న మంత్రి దానికి యిలాగ సమాధానం ఇచ్చాడు.

'ప్రభూ! అవి మా మూల ధాన్యమే. అందులో మంత్రం యేమీ లేదు. దొంగతనం చేయనివారి నోటి

లోని ధాన్యం తడిగా ఉంది. నా మాటలు వినగానే దొంగతనం చేసిన వానికి నాలుక ఆరిపోయింది. నోట్ల తడి లేదు. అందుచేత ఆ ధాన్యం పాడిగానే ఉండిపోయింది. ఆ విధంగా నేను దొంగను కనుక్కున్నాను.'

ఆ సమాధానం విని రాజు మల్లన్న మంత్రి యుక్తిని యెంతగానో మెచ్చుకొన్నాడు. ●

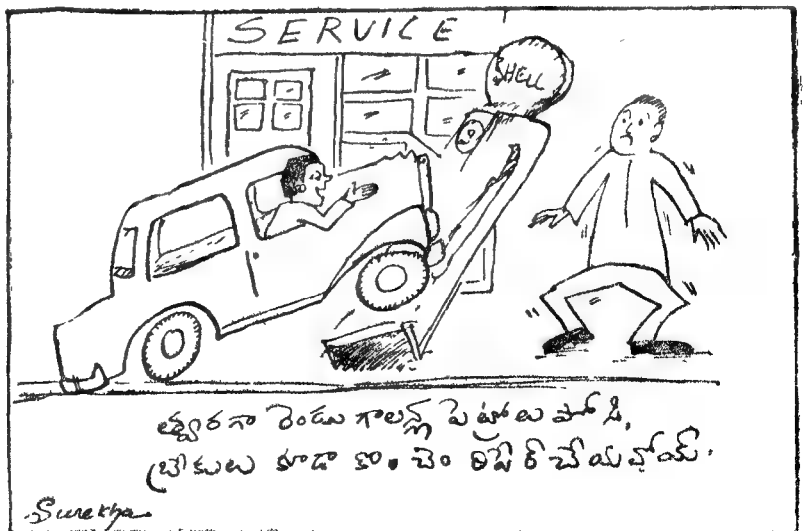
ఇక ఒకప్పుడు కోటలోని ఖజానాలో కొంత ధనం దొంగిలించబడింది. ఖజానాలో మొత్తం యిరవై మంది పని చేస్తున్నారు. వారిలో యెవరో ఒకరు పూత్రమే యీ దొంగతనాన్ని చేసి ఉండాలి గాని యితరులకు అవకాశం లేదు.

ఎన్ని విధాలుగా ప్రయత్నించినా ఆ దొంగతనం యెవరు చేసినదీ తెలియలేదు. దొంగను పట్టుకొనవలసినదిగా రాజు అప్పుడు మల్లన్న మంత్రిని కోరాడు. ఖజానాలో పని చేస్తున్న యిరవైమంది ఉద్యోగులను ఒక చోటకు రప్పించాడు మల్లన్నమంత్రి. ఒక గిన్నెలో పోసి ఉంచిన ధాన్యాన్ని వారికి చూపిస్తూ, మల్లన్న మంత్రి యిలాగ అన్నాడు:

'ఇక్కడ మేము యెన్ని విధాలుగా ప్రయత్నించినా, దొంగ దొరకలేదు. అందుచేత యీ విషయాన్ని మా గురువుగారికి కబురు పంపించాను. వారు యీ మంత్రించిన ధాన్యాన్ని పంపించారు. మీరందరూ, ఒక్కొక్కరు

పిడికెడు ధాన్యం నోట్ల వేసికొని అయిదు నిమిషాలసేపు ఉంచాలి. తరువాత నిజం చెప్పకపోతే రెండు రోజుల్లోగా, దొంగతనం చేసిన వ్యక్తి చనిపోతాడు.'

వెంటనే రాజభటులు ఆ యిరవై మంది ఉద్యోగుల నోట్లలోను ధాన్యం పోశారు. అయిదు నిమిషాలు అయిన

జ్యోరగా రెండు గాలన్ల పెట్టెలు పూడి,
బ్రాకులు కూడా కొంచెం తిప్పి చీల్చుకోవాలి.

శ్రీకృష్ణ

అధిపతి

ఆదిరాజు సేతారాఘవకుమారి

ఇ 'అమ్మా..! మాదాకవళం తల్లి!' బయటినుంచి ఆర్తనాదం వినిపించింది. 'లేదుపో!... వేళాపాళా ఏమీలేదా?...' లోపల్నుంచి కమలమ్మ అరుపు. 'అమ్మా! ప్రాద్దుట్టుంచి తిండి లేదమ్మా, ముసలాడికి ఒక్క మద్దేసి పుణ్యం కట్టుకొండమ్మా!' దీనంతోపాటు

మొండిగా అన్నాడు. 'ఏవండోయ్! చూడండి యీ వెండి వెధవ!... వెళ్లమంటే వెళ్లక పైగా ఎదురు చెబుతున్నాడు.' కమలమ్మ భర్త సహాయాన్ని కోరింది. లోపలిగదిలో పేవరు చూస్తున్న సూర్య వాచాయణమూర్తి కల్పించుకొని 'ముందు

బయటికి పోతావా? పోతీసుల్ని పిలవమన్నావా? బిచ్చగాళ్లకు చోటివ్వగూడదు తెలిసిందా?' అంటూ దబాయించాడు.

'నాబోటి బలహీనుడి మీదనా మీ కాసనాలు అమలులో ఉంచేదే?' అన్న చూపుతో యిక తప్పదన్నట్టుగా అవతలింటికి పోయాడా దొర్చానట్టు.

లోపలి కొస్తున్న సూర్యనారాయణ మూర్తి 'ధర్మం వెయ్యాలట. ధర్మం! అవలే బియ్యం దొరక్క చస్తున్న యీ రోజుల్లో...'

'అన్నట్టు బియ్యం అంటే గుర్తుకు వచ్చింది. బియ్యం అయిపోయాయండోయ్! యిందాకనే పూను ఎవరివో రెండు కూసన్న పట్టుకవచ్చి యిచ్చాడు. డబ్బు లివ్వండి తెప్పిస్తాను.

'వాస్తాగు! మనగుమాస్తాను యిందా కనే ఒకచోటికిపోయి డబ్బు తెమ్మన్నాను. ఈసాటికి తెస్తుంటాడు...' అంటూ ఆ పేవరును అక్కడ వినురుగా పడేసి. ఆఫీసు బాపతు పైళ్ళ తీశాడు.

సూర్యనారాయణమూర్తి ఒకపేరొందిన ఆఫీసులో మేనేజరు. ఆరోజే కార్యార్థిగా వచ్చిన ఒకతను యిస్తానన్న పైకం తాను తీసికోవడానికి, అతనికా పనిచేసి పెట్టేందుకుగాను మధ్యవర్తిగా తన గుమాస్తా శంకరం నియమించబడడంతో యాయన కొస్త గాభరా పడుతున్నాడనే చెప్పవచ్చు. అందునా ఆ సమయంలో అనుకోకుండా చాలామంది చుట్టూమూగారు. అందుకే అబాపతు పైళ్ళ రిఫర్ చేయసాగాడు. మాటిమాటికి శంకరం వస్తున్నాడేమోనని వీధివంక చూడడం, తిరిగి యివతలకు రావడం చేస్తున్నాడు.

'సార్!...' శంకరం గొంతు వినగానే సూర్యనారాయణ మూర్తి, ఆపైలును దూరంగా పడేసి అల్పితగా, డబ్బు చేతికి అందిందిలే అన్న ధీమాతో యివతలకు వచ్చారు.

'సార్! జరగరానిదే జరిగింది సార్! అ పోయినవాడు పోయినట్టే పోయాడు! పైగా మీ మీద పై ఆఫీసర్లందరకూ సాక్ష్యాలతోనహా రిపోర్టు యిచ్చాడు సార్! అప్పుడు వచ్చిన వాళ్లందరినీ అయనే తెచ్చుంటాడండి' శంకరం భయం భయంగా చెప్పాడు.

'అ! అంతపని చేశాడా...' మూర్తి కంగారుగా కుర్చీలో చలికిలబడ్డాడు.

ఆరోజు మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకు శర్మ ఆఫీసుకు వచ్చాడు. అతనికి ఏదో బాపతు 'ఎరియర్స్' దాదాపు నాలుగైదు వేలదాకా రావలసియున్నవి. అవి త్వరలో వచ్చేవిర్పాలుచేస్తే తనకు ఐదు వచ్చవోట్లు యిస్తానంటుండగా... రోపలకు కల్లర్లు శంకరం యింకా మరెవరో యిద్దరు రోపలకు వచ్చారు, ఐనా చేతిదాకా వచ్చిన డిబ్బును జారవిడువడం యిష్టంలేని తను వాళ్ళ యెదురుగుండా ఒప్పేసుకున్నాడు. తీరా యిప్పుడు శర్మ విశ్వాసం లేకుండా పైఅధికారు లందరికీ రిపోర్టు చేశాడు.

యింకా యిప్పుడు ఏం జరగబో తోందో...? లేది బట్టలు వేసుకుని బజారుకు బయలుదేరాడు.

తన ఆఫీసు యు.డి.సి. విశ్వం యింటికి వెళ్లాడు. తనను చూస్తూనే లేచి నిలబడి-

'రండిసార్! రండి-ఏవీటిలా వచ్చారు. కబురంపితే నేనే వచ్చేవాడిని కదాసార్!...' భయపడుతూ అన్నాడు విశ్వం.

సూర్యనారాయణ మూర్తినవ్వుకున్నాడు. ఆఫీసులో తననుచూస్తే భయపడినట్లే యింటిదగ్గరకూడా భయపడుతున్నాడు.

తను 'రిటైర్', అయిన తరువాత ఆఫీసుకువస్తే కనీసం క్యూర్చోసడానికి కుర్చీఅయినా చూపుతాడో లేదో!

'అ! ఏమిలేదోయ్! ఏమీ తోచక యిలా వచ్చాను.' అడబడుతూ జవాబిచ్చి, తనకు చూపించిన కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

రోపల్లించి 'ఏమండోయ్! మొన్న మీరు తీసుకున్నదియ్యం అయిపోయాయ్! యీ రోజుకులేవు' అంటూ గుమ్మందాకా వచ్చిన శ్రీమతివిశ్వం మూర్తినీచూచి రోపలకు పోయింది-

విశ్వం మెల్లిగా అందుకొన్నాడు 'బియ్యానికి చాలా యిబ్బంది వచ్చినదీంట్! మొన్న నర్సింహస్వామ్య దగ్గర బిల్లుకుగా కొడ్డి మొత్తం తీసికొన్నాను. యీ బిల్లుకు వార్లంతా దేశంకోసం తమ దగ్గరున్న స్టాకునంతా ప్రభుత్వానికి అమ్మి వేస్తే మనకు యీ దరిద్రం ఉండదు సార్! ఏమంటారు?' విశ్వం అగకుండా చెప్పుకుపోతున్నాడు.

తను బియ్యం అడుగుతావేమో నవి ముందుగనే యీ లెక్కరుగొట్టి, తన కాళ్ళకు బంధాలు వేస్తున్నాడు. అయినా యితన్ననుకుని పనేముంది. రోజులిలా వచ్చాయి అనుకున్నాడు మూర్తి.

'అన్నట్టు సార్! మొన్న వేనాక టి. ఏ. బిల్లు చేశాను. మీరు ఫార్వర్డు చేస్తేరా అంటే...' ఏవీటేవిట్ చేప్పకు పోతున్నాడు.

'అసలు ఈ వెధవ ఉద్యోగాలను పట్టు కుని పాకులాడే కంటే శుభ్రంగా ఏ బిజీ నెస్సో చేసుకుంటే అంత ఉత్తమం మరోటి లేదు...అదేమిటండి అలా ఉన్నాడు ఒంటో బాగో లేదా...?'

'అమ్మయ్య యిప్పటికి యీ రోజానికి వచ్చాడురా నాయనా' అనుకొన్నాడు మూర్తి మెల్లగా గొంతు సవరించుకొని. 'విశ్వం! మధ్యాహ్నం ఎవరికో 'రోసు' యివ్వాలని ఒక వెయ్యిరూపాయిలు క్యాషు తీసికొన్నావు కదూ! ఒక వారంరోజుల్లో తిరిగి 'అడ్డమ్మ' చేస్తాను. అర్జంటుగా అయి దొందల రూపాయిలు అవుసరం గలిగింది ...లేకపోతే అడగమగాని...' తడుము కుంటూ అన్నాడు సూర్యనారాయణ మూర్తి.

'మీ రడిగితే కాదంటానా కాని... రైతులకు పొలాలుపెట్టుబడికి, మందులు విత్తనాలు వగైరాలకు కావాలిటండి...' నసుగుతూనే రోపలికిపోయి అయిదొందల రూపాయిలు రొక్కము తెచ్చియిచ్చాడు విశ్వం.

'హస్తానోయ్! అంటూ యవతలకు వచ్చాడు సూర్యనారాయణమూర్తి.

యిప్పుడు యితనిదగ్గర అప్పు తీసికొన్నాను అంటే, అతని ఎన్నిసమలకు తాను అమ్ముడు పోవలసిఉంటుందో...

తను చేస్తున్న యీ పనిమీద చాలా అసహ్యం వేసింది. దానితోపాటు కించితో పశ్చాత్తాపం కూడా కలుగక మానలేదు. కాని చేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు చూస్తే ఏం లాభం? ఒకసారి నైతికంగా ఒక వెట్టు క్రిందకు వచ్చినవ్యక్తి, తిరిగి పశ్చాత్తాపంతో పై సోపానంకు పోదా మనుకున్నా కాళ్ళ పోనియ్యవు. క్రిందికే గుంజుతుంటవి. ఈ శక్తిని నిరోధించ గలిగింది ఒక్క మనోనిగహం మాత్రమే.

అది మొదలే కోల్పోలే, యిక ఉచ్చస్థితికి రావటం ఎన్నటికైనా అసంభవమే.

మూర్తి అలోచించుకుంటూ తను ఆఫీసరు శ్రీనివాసరావు యింటికి వచ్చాడు. ఆయన కుటుంబము ఊరులో లేదు, కాబోలు ననుకుంటూ, గేటుదగ్గర నున్న పూవుతో-

'అయ్యగారు ఏం చేస్తున్నారు, శంకరయ్యా?' అన్నాడు.

'ఇప్పుడే పోటలునుంచి క్యారేజీ తెచ్చాను సార్! భోజనానికి కూర్చున్నారో లేదో తెలియదయ్యా!' వినయంగా సమాధానం చెప్పాడు.

'సరే' ననుకుంటూ రోపలికిపోయాడు. ఆయన అప్పుడే ఆ క్యారేజీని తెరుస్తున్నారు. తనను చూచి, 'రండి' అంటూ కుర్చీ చూపించారు.

'ఛీ, ఛీ! రూపాయిన్నర తీసుకుంటున్నా గానీ, ఒక్క కూర అయినా సరిగాలేదు... పాడు హోటలు, పాడు వ్యవహారమూను' తన ఎదురుగా మరో వ్యక్తి ఉన్నాడన్న విషయమే మర్చిపోయినట్లుగా మాట్లాడు తున్నాడు.

సూర్యనారాయణ మూర్తి కలుగజేసుకొని-'ఆ క్యారేజీ అలా ఒదిలిపెట్టండి సార్! ఈ పూటకు మా యింటికి దయ చేయండి, మీరేమీ అనుకోకపోతే...' అన్నాడు.

'అబ్బే! అవుసరములేదు లేవయ్యా! యిక రెండురోజులు పోతే ఫామిలీని తీసికొస్తాను. అందాకనే యీ బాధం తానూ...'

'అందుకనే యీ రెండురోజులూ మా యింటికి రండి సార్! యిక మీకంటే తక్కువ హోదాలో ఉన్నాను కాబట్టి మానేస్తేమాత్రం...బలవంతపరచను.'

'చాలేనయ్యా ప్రతిదానికి అర్థాలు తీస్తావు.' ఇక రాక తప్పింది కాదు.

ఇద్దరూ కలిసి దిన్నగా సూర్యనారాయణమూర్తి యిల్లు చేరుకున్నారు.

శ్రీనివాసరావు క్యూర్చోసడానికి కుర్చీ చూపించి, రోపలకుపోయి 'కమలా! అనుకున్న డిబ్బు చేతికి రాలేదు. ఈరోజు కెలాగో గడుపు రేపు ఉదయం ఎక్కడ నైనా అప్పో, సప్పో తీసికొంటాను. యిప్పుడు ఆఫీసరుగార్ని కూడా తీసుక

శివ్వాసు. కాస్త పక్కంటి వారింటో
బిదులైవా తీసికొని తయారు చేయి.
బ్రతిమాలుతున్న ధోరణిలో మూర్తి
అన్నాడు.

ఒక్క నిమిషం స్తబ్ధురాలైంది
కమలమ్మ. వెంటనే లేచింది. ఈ
పూటకు తమకు మాత్రమే బియ్యం
మున్నాయి. దానికి తోడు యాయనకు
ఎలాగ? ప్రక్కవారింటికి ఆదరాబిదరా
వెళ్ళింది.

'ఏమండీ పిన్నిగారూ! ఈ రోజుకు
మాత్రమే బియ్యం ఉన్నాయి. మావారేమో
ఆఫీసరుగార్ని పిల్చుకవచ్చారు. రేపు లేగావే
తిరిగి యిచ్చేస్తాను రెండుసార్లు మాత్రం
యివ్వండి. మాట దక్కించండి.' ప్రాణేయ
పడుతున్నట్లుగా అడిగింది.

'అవునరమయి లే పదిరూపాయలైనా
యివ్వనచ్చుగానీ, బియ్యం బదులు యిచ్చే
రోజులుటమ్మాయిని. అయినా అడగటానికి
ఉండాలిగాని, ఏమని ఏంలాభం?' అంటూ
ఒక్క సేరుమాత్రం తెచ్చియిచ్చింది.

'మాకూ రేపటికే వున్నాయి. లేగావే
యింటం మర్చిపోమాకు-'

కమలమ్మకు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.
ఈ తనచేతుల్తో ఎంతమందికి యిచ్చిందో!
కాని...ఒక్క రెండు గంటల క్రితం...
క్లుద్బాధతో అలమటిందే ఒక సేదవానికి
పిడికెడన్నంపెట్టి అతనిసేద తీర్చలేక

అధికారి

పోయింది.

ఇప్పుడు...ఒక అధికారికి.. పదిమందిని
పోషించగల అధికారికి...తమకులేకపోయినా
నానామాటలుపడి బదులుతీసికొని ఆయన
కడుపునింపుతున్నాము. ఆకలి తీరుస్తు
న్నాము.

ఆఫీసరువలెనే బిచ్చగానికిమాత్రం
ఆకలిలేదా?

లేకేం. ఆకలి ఉన్నది. కాని.. బిచ్చ
గానికి హోదామాత్రం లేదు. అంతేగా!

'భగవాన్! ఎన్నిపరిణామాలను తీసికొని
వచ్చావు? యిండా ఎన్నిమార్పులను
తీసికొని రానున్నావో కదా!' కమలమ్మ
హృదయం మృదువుగా స్పందించింది.

'ప్లా' వెలిగించి ఆరగంటతో వంట
తయారుచేసింది. ఈలోగా తన భర్త
ఆయన్ను అదేపనిగా పొగడుస్తాడు...పాడు
'ప్రపంచం!'

మార్కవారాయణమూర్తి తోవలకు
రాగానే వంట అయింది. ఆయన్ని రమ్మ
నండి' అంది.

వెంటనే మూర్తి 'లేవండి సార్!
కాళ్ళుకడుక్కోని రండి సార్!' అంటూ
ఆయనకు నీళ్ళూ, తుండూ యిచ్చాడు.

వంటకాలను మెచ్చుకుంటూ సంతో
షిగా భోంచేసి లేచాడు. వపారాలోకాచ్చి
కూర్చున్నాడు.

మూర్తి తేలుకోనుంచి బదందం
రూపాయలూతీసి ఆఫీసరుకిస్తూ 'ఇది
మీదగ్గర ఉంచండి సార్!' అన్నాడు.

'మరేం లేదుసార్! ఏదో బుద్ధిగడ్డి
తీసి..యిందాక..శర్మ...తన 'ఎరియర్స్'కు
వచ్చి...వాకు అయిదొందల రూపాయలు
యిస్తానని ఆశజాపి, తీరా...సాక్ష్యాల్తో
సహా 'సై' ఆఫీసరుకు రిపోర్టు చేశడండీ!
అది తమద్వారావేగదా పోతుంది. ఈఒక్క
సారికి మన్నించండి సార్! ఏదో పిల్లలు
గలవాణ్ణి' మూర్తి కాళ్ళమీద పడినంత
పనిచేశాడు.

'అయితే యిప్పుడు నువ్వేదైనా సాక్ష్యం
చూపి నావిగాద అర్జీపెట్టవుకదా!' అను
మానంగా అన్నాడు.

'అయ్యో సార్! నాసంగతి తమకు
తెలియదండీ! వేనంత విశ్వాససీనుణ్ణును
కున్నారా?'

'అయితే ఫరవాలేదులే! అది 'ఫార్వర్డ్'
అయితేగానీ నీకు ముప్ప? అపిటిషన్
నాచెత్తుబుట్టలోకే చేరుతుందిలే! యింత
గదా...నస్తానోయ్.' అంటూ లేచాడు...

'మనిషి తనతోటి మనిషిని నమ్మని
రోజులు వచ్చినట్టవిగదా! అనుకున్నాడు
మూర్తి. ఆఫీసరును యింటిదాకా పొగనంపి
వచ్చాడు...

* * *

రాత్రి పదకొండు గంటలయింది. కాని
మార్కవారాయణమూర్తికిమాత్రం నిద్ర
రావడంలేదు. తన మనస్సు ఆలోచనలో
సతమతమవుతున్నది.

మర్చిపోదామనుకున్నా మరపురాని
సంఘటనలకు తన మేదడు పూర్తిగా
బొదిరిపోయింది. ఆలోచనలు మళ్ళీ ఆరోజు
సంఘటన మీదకు మళ్ళాయి. ఆఫీసరు
దినరకు అన్నమాటలు చెబితో గింగురు
మంటున్నాయి. అవును! ప్రపంచం తీరే
అట్లా తయారైంది.

తను శ్రీనివాసరావుకు అయిదువందలు
యివ్వటానికి ఎంత యిబ్బంది పడరాని
వచ్చింది. యిచ్చిన తరువాత గూడా ఎంత
మధన పడుతున్నాడు.

అయితే తను యిప్పటికీ వేలకి వేలు
తీర్చాడే! ఆ యిచ్చేటప్పుడు యిచ్చేవాళ్లంత
బాధకు గురి అయ్యారో! యిదంతా పాప
మేలే కాదు గాని ఒక రకమైన పతన

మేగ! అసలు తను నైతికంగా పరివానికి
రావడానికి కారణం...

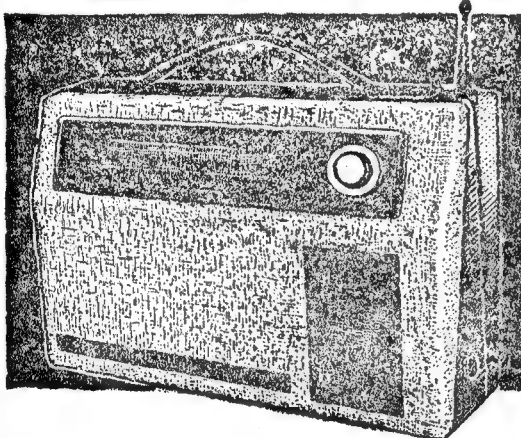
వద్దనుకున్నా మెదడు గతానికే
పోతుంది. తను స్కూలుపైనలు ప్యాసు
అయ్యేప్పటికీ తమ ఆర్థిక పరిస్థితి

పూర్తిగా దిగదారి పోయింది! పెళ్లికి
వచ్చిన అక్కయ్యలు, యింకా చిన్న చదువు
లోనే ఉన్న తన తమ్ముళ్ళా... కుటుంబ
నిర్వహణ... పీటప్పిటితో పాటు తనను కాలే
జీకీ పంచలేక పోయాడు తన తండ్రి.

వీదో ఒక ఆగ్నేయ గుమాస్తాగా
ప్రయత్నం చేశాడో మొదలు పెట్టాడు.
అప్పుడు తను కోరుకునేవాడు, 'నీలి
దాయకమైన దృశ్యాల జీవిత్యం లభ్య
మైతే బాగుండును...' అని. యింకా ఎప్ప

ట్రాన్సిస్టరు కవలలు

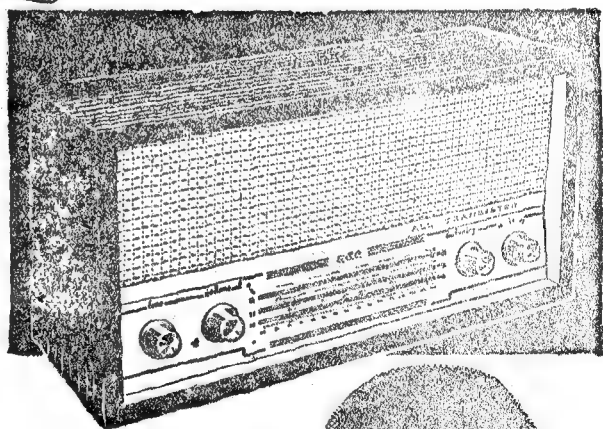
966C ఏకేషత "ధ్వని స్థిరత్వం"తో సమర్పణ

ఇంటిలోపలనైనా, ఇందరియటనైనా మీరు
కోరిన చోటెల్లా సంగీతం సమహర్షులకు
రెండు మనమైన కె-బ్యాండ్ల వెలులు.

బిసి 507:—కీ వంతమైన కి + 1 ట్రాన్సిస్టరు,
కె-బ్యాండ్ల పోర్టబుల్ రిసీవరు, ఇందులో ఎర్లీఫీకర్
స్పీకరు—మెటుగు జేయబడిన "సిగ్నల్-టు-
నాయిస్" నిష్పత్తి—"హై-టో" శబ్దనియంత్రణ
సదుపాయం ఆకిరణీయమైన క్యాపిసిటర్
అమర్చబడినాయి. రూ. 328/- ఎక్స్లెక్టు సుంకముతో
కలిపి. స్థానిక వస్తులు అడనం.

బిసి 823: 7 + 1 ట్రాన్సిస్టరు, కె-బ్యాండ్ల
టేబుల్ మాడల్—ఎడతెగని శబ్దనియంత్రణ—
విస్తారమైన వేవ్-బ్యాండ్ అందుపాటు—
వెద్ద స్పీకరు—స్పష్టమైన ధ్వనిపనురుత్తి—
"హై-టో" ఇక్క క్యాపిసిటర్. రూ. 376/-
ఎక్స్లెక్టు సుంకముతో కలిపి. స్థానిక వస్తులు అడనం.

966C

మీ శ్రవణానంద జగత్తు!
ద జనరల్ ఎలెక్ట్రా కం. అఫ్
ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

TRADE MARK OFFICE - PERMITTED USER
THE GENERAL ELECTRIC COMPANY OF INDIA PRIVATE LIMITED

గీ నెలలు ఉచిత బహుమతి

ప్రీతి: అందాన్నిచ్చే కార్మిక్ ఆర్ట్
విరలు: నరికొత్త ఆకర్షణీయమైన
వమనాలలోను రంగులలోను
ముత్యపుకలగట్టు మావర్ణగల
పెద్ద పైకాలలో మాత్రమే లభి
చును. 1 కిలో-చీరలు. 11 రూ; 2
రూ. 20 రూ; 3 కి రూ. 28 రూ; 4
రూ. 36/- రెండు లేక అంతకు పై విరలుక
అర్థ రు పంపిన వారికి క్లాస్ గడ్డ ఉచితం
మీ అర్థ రును పోస్టు పా ర్శ్ ల ద్వారా
పంపెదము.

ARVIND AGENCIES (APW-22)
P. B. 1408, Delhi-6.

పుస్తకములు

5 పుస్తకముల పెట్టు రు. 5-50.
(1) కొక్కేశకావ్యం (2) సుభాగ్రాత్
(3) మంజున పద్మతలు, (4) 84 అనన
ములు, (5) రహస్యపాట ఆర్పం. ఒక్కొక్క
పుస్తకం రు. 2/- పిప్పిటి, ప్యాకింగ్
అదనం. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

SULEKHA TRADERS,
(WAT-7) Beat No. 13, Aligarh.

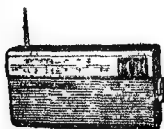
రు. 20 కి గడియారం పొందండి

మాచే కొత్తగా కనిపెట్ట
బడిన స్ప్రీ-ము ద్వారా
రు. 147 నిలువగల మా
రోమర్ పాపుల్స్ వాచ్ని
రు. 20 లకే పొందండి
నేడే మా ఆర్కసు పంపండి.

Romer Agencies, (AP 15)
Box 1441, DELHI-6.

మీరు కూడా పొందండి

నెలకు రు. 32/-
పంతున న్యాయదారి
పద్ధతిపై చెల్లించి
మా ప్రఖ్యాత పార్ట్
బుక్ 3 బ్యాండ్,
ఆల్ వరల్డ్ మినీ-68 బ్రాన్స్ ప్లెడ్ పొంద
వచ్చును. ఇండియా అంతటా ఆరు రు పేక
రించి, కమిషన్ పంపిణీ చేయవచ్చు.

J. L. SANSON & Co.,
P. B. 1288 (WAPM), Delhi-6

అధికారి

టికే లంచాలు తీసికొన కూడవని... అనలు
అవినీతికి అవకాశం ఉండే ఉద్యోగమే
చేయగూడ దనీని...

కాని తన మేనమామ ఉద్యోగం కోసం
ప్రయత్నిస్తూనే 'ఈ ఉద్యోగంలో చేరితే
అనలు జీతంతోనే అవునరముండదు.'
అంటూ తనను ఈ ఆఫీసులో.....వావా
యాతనబడి ఉద్యోగం యిప్పించాడు.

ముందు తనకు యీ ఉద్యోగం
యిష్టం లేదు. కాని తిన్నగా ఆలోచిం
చగా యిదే నయమనిపించింది. ముందు
ముందు రోజులు ఎట్లు గడువనున్నవో...?
అనలు తన జీతం చాలక ఒకరి మీద
ఆధారపడే నయంలో...యీ ఉద్యోగంలో
రాబడి లేదే!...అని విచారించే కన్నా, అవ
కాశం ఉన్న ఉద్యోగంలోనే ప్రవేశించి,
తనకు యిష్టంలేని పద్ధతిలో విగ్రహం
చూడలేనే సరిపోతుంది...అనుకుంటూ ఆ
రోజు ఈ ఆఫీసులో ప్రవేశించి మెల్లిగా
యీ నాటికి యీ మాత్రం హోదాకు
వచ్చాడు.

అప్పట్లో చాలాకాలం వరకు మనో
విగ్రహంతో, విజాయితీగానే నిర్వహిం
చాడు. అంతా తనను అసమర్థుడిగా పరి
గణించారు. పై అధికారులు వత్తిడి
చేశారు. కనీసం తన చెల్లెలును అత్త
వారింటికి పంపేవాడు కూడా పరాయి
సొమ్ము పైసా ముట్టలేదు.

కాని...ఒక రోజు...

తన చెల్లెలుకు నిండు నెలలు. యింటికి
తీసికొని వచ్చాడు. ప్రసవ వేదనలు ఆరంభ
మైనాయి. ఆ రోజుకు దిన బత్తిములు
లేవు. ఏదో పనికోసం, యీ శర్యే ఆ
రోజు కూడా తన కోసం ఒకటికి పది
సార్లు వచ్చాడు.

ఇంట్లో అంతా పన్ను.

చెల్లెలుకు ప్రసవ వేదనలు...

చేతిలో పైసా లేదు...

తిప్పనిసరయింది. ఆ రోజు...మొదటి
సారిగా..భగవత్సాన్నిధ్యంలో..శర్మ దిగ్గిర..
యాభై రూపాయలు...

మూర్తి కళ్ళలో మండి పీళ్ళ కారు
తున్న పంగలే మర్చిపోయాడు.

...అప్పటికి తన అవునరం తీరింది.

కాని అప్పటికి ఒక మెట్టు క్రిందకు
ఒచ్చిన తను తిరిగి పైకి రావడానికి
ప్రయత్నించాడు. కాని అవునరాలు అవే
కాళ్ళు రానియలేదు.

ఈరోజు...తను ఒకవండు రూపాయల
కోసం ఏమైనా చేయగలడు.

మూర్తి తలను దిండులోదూర్చి ఏడవ
సాగాడు: అగాలనిపించలేదు. బేల హృదయ
మయి పోయింది. కనీసం ఏదైనా. తనను
ఓదార్చే వారెవరు?...తన సొమ్మును అనుభ
వించిన వాళ్ళెవరయినా ఓదారుస్తున్నారా?
అందుకే ముందు ఎన్ని దృఢనిశ్చయాలు
నిర్వహించుకొన్నా, వాటికితోడు ఆధ్యాత్మిక
చింతన ఎంతైనా అవునరమనిపించింది.

పురాణ కాలాల్లో...మహర్షుల జ్ఞానోప
దేశంవల్ల ఒక కిరాతకుడే మహర్షియై
రామాయణాన్నే వ్రాయగలిగాడు...కాని తన
ఆత్మయినా తనకు అవిధంగా ఉండేసరిం
చగలదా? అయినా తను అచరించగలదా?

దిండు అస కన్నీటితో ముద్దయి
పోయింది. అప్పటికి అతని అవేదనాభారం
కొంతవరకు తీరినట్లుయింది. తెలియ
కుండానే నిద్రపట్టేసింది.

'సార్...' అన్న కేకతో సూర్యనారా
యణమూర్తి ఆలోచనలు విడి పడ్డాయి.

ఆఫీసు పూను శంకరయ్య, 'సార్!
మీకు యీ కాగితం యిచ్చిరమ్మని ఆయ్య
గారు పంపారు సార్!' అంటూ ఓ క రు
తనకు యిచ్చిపోయాడు.

శలవుపెట్టినా ఆఫీసునుండి కవరువచ్చి
నందుకు ముందు చిరాకునడ్డ యిదేదో
'అర్జంటు, అయివుండవచ్చు ననుకుంటూ
కవరువిప్పి చదవటం మొదలుపెట్టాడు.

'మీరు కార్యార్థంపై వచ్చిన అభి
రుచివద్ద 'లంచాలు' తీసికొంటూ వారిని
యిబ్బంది పెడుతున్నారని తగు సాక్షాత్తు
లతో నిరూపించబడిన 'అర్జీలు' మాకు
అందినవి. యిందుకు మీ సంతకం
వెంటనే కోరబడుచున్నది.

లేవీయెడల...

ఇక అకాగితం చదవలేక పోయినాడు
సూర్యవారాయణమూర్తి.

శ్రీనివాసరావు తనని మోసం చేశాడు.
ఒకరినొకరు మోసం చేసుకుంటూనే
ఉన్నాము. తనకు శ్రీ కృష్ణజన్మపావం
తప్పదు. భగవంతుడు తగినశిక్ష విధిం

తాడు. తనకామాత్రం కాస్త జరిగి తీరాల్సిందే! అసలు తన యీ శిక్షకు ముఖ్య కారకులెవరు?... పరిశీలుతా?...కావు... ఎంతమాత్రమూ కావు...!

తన జీతం తనకు చాలనవ్వదు ప్రక్క దారివడితే అది తన తప్పా? పెరిగిపోయే ధరలను ఎవరూ నిరోధించనందుకు వారి కేవల నష్టములేదా? కేవలం తనే ఎందుకు అనుభవించాలి?

పది రూపాయలు తన సంపాదనపెరిగితే అవుతది రెట్టింపు ధరలు పెరుగు తున్నాయే! దానికి తగినట్టు విపరీతంగా సంతానం పెరిగిపోతున్నదిగా! ఒకేరక మయిన న్యాయం అందరికీ ఎందుకు వర్తించదు? ఎందుకీవక్షాపితవైఖరి?

దీనికి తరుణోపాయం...? శాంతిని కోరే మనస్సుకు యుద్ధము తప్పని సరి...లే, అప్పటి దేశపరిస్థితి...?

ఏమిలేదు! లేనికుటుంబం యింకా దివికి, చివికి పోతుండేమా! ఉన్నవాడు మరి కాస్త సంపాదిస్తాడు!! పెద్దమనిషిగా చెలామణి అవుతాడు!!! యిందులో...భగ ఎంతుడు ఉన్నట్లయితే, ఆయనప్రసక్తి లేకుండా యిన్నిఫారాలు జరుగలేవు కదా!

ఏమో! పెద్దలు చెప్పినవి మూఢవిశ్వాస మని త్రోసి పుచ్చడానికి వీలులేదు. ఎప్పటి కయినా ఆ భగవానుడే ఏదైనా రూపంలో అవతరించి ఈ అన్యాయాలను అరికట్టు గలడేమా?

కాని...ప్రస్తుతం తనస్థితి...? బ్రతకడం అవసరం...తను ఒక్కడే చావకూడదు...అది పిరికితన మవుతుంది. శ్రీవివాసరావును, శర్మగాడిని వెతుక్కుంటు చూసి, తరువాత తను...!

దొంగ పుట్టుకతోనే దొంగయి పుడ తాడా! ఖాసీకోరు పుట్టి పుట్టడమే వ్యతిరేకం పుట్టడంగా!! కారణం; తన ఎలెవే పరిస్థితులు విపరీత మార్గాలకు దారి తీస్తాయి. అందుకు బాధ్యులెవరు? ఎవరైన ఏం లాభం?

తలచుకొంటే భయమేస్తోందే?

‘అమ్మో!’ సూర్యనారాయణ మూర్తి అప్రయత్నంగానే, బిగ్గరిగానే కేకవేశాడు. ‘ఏమిటండీ అలా అరుస్తున్నారు? ఏమైనా పాడుకల వచ్చిందా?’ కమలమ్మ ప్రశ్నించేసరికి, తను యివ్వడనుభవించిన వరకమంతా కలతోనే అవి గుర్తుకువచ్చింది.

లాభదాయకం, అధునాతనం అయిన చిన్నతరహా కుటీర పరిశ్రమ కొద్ది పెట్టుబడితో ప్రారంభించండి.

కొద్ది పెట్టుబడితో పూర్తి కాలికంగానీ, సహాయ. పరిశ్రమగా కానీ లాభపరిశ్రమ ప్రారంభించదలచుకున్నవారు ‘అధునాతన కుటీరపరిశ్రమలు’ అన్న తెలుగు గ్రంథాన్ని (రెండవ ముద్రణ) చదవాలి. లాభదాయకమైన లాభపరిశ్రమలు, ముడివదలాల దొరుకుచోట్లు, యంత్రాలను వాయిదాల వద్ద తని తెప్పించుకోవడం, అప్పు పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వహాయం వగైరా టిప్స్ విషయాలు దీనిలో వున్నాయి. 960 పుటలు; 350 చొప్పులు; గుడ్డ బైండ్ ప్రతిధర రూ. 15-50, తపాల ఖర్చు రూ. 2-00 ఇతర ప్రతులు : ఇంగ్లీష్, మరాఠీ రూ. 15-50; హిందీ రూ. 16-00. గుజరాతీ, సంస్కృతం, తమిళం, కన్నడం రూ. 16. COTTAGE INDUSTRY (AWJ-81) P. B. 1262. Behn Recruiting office Near Red Fort, Jamuna Road, Delhi-6. Telephone: 262835.

మీ అభిమానం పొందిన

కేశవర్ధిని

ఆకర్షణీయమైన కొత్త రకం పెట్టెలో త్వరలో అమ్మబడును

తయారు చేయువారు :

కేశవర్ధిని ప్రొడక్టు.

మద్రాసు - 14.

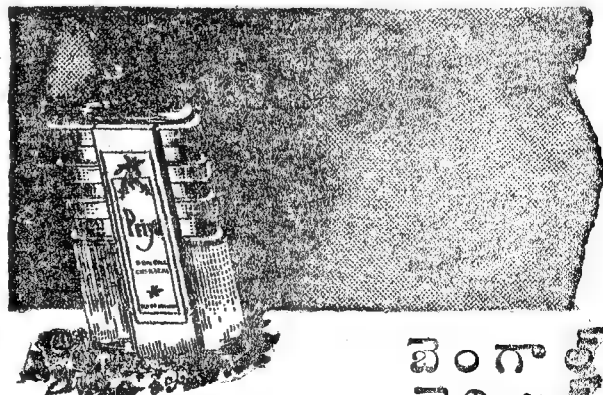

G. P.

దివ్యమైన పరిమళం

ప్రియ

మనోహరమైన ప్రీతి సుగంధము మిమ్ము స్వప్నసౌధాలచేర్చును. మిమ్ము దినమంతా నవ కుసుమ సౌర భవములలో ఉలాసముగా నుంచును.

బెంగాల్ కెమికల్స్

కలకత్తా * బొంబాయి * కాన్పూరు * రిల్లీ

‘ఏమా? కంత్’ బరిగొడి నిజంగా
 జరిగిలేమా? తం చేసేదేముంది? మాన
 వుడు చేయలేని ఉత్కృష్ట కార్యమూ
 లేదు, సత్కృష్ట కార్యమూలేదు అయితే
 ఉత్కృష్ట కడుపు కొల్చుకుంటున్నవాడు

అధికారి
 మాత్రం పెద్ద పరిధిలో ఏమిచేయలేడు.
 అనుకున్నాడు మార్గవారాయణమూర్తి.
 ఎంత విచారికయినా మానవుణ్ణి అను

గణంగా తయారుచేసేది మానవత్వమేనా?
 ఎంత మాత్రం కాదు హాత. దాన్నే
 పుష్టంగా చేస్తాం అధికారము.
 అధికారం వెలాయించేవాణ్ణి అంటాడు...
 ‘అధికారి’. అని.

ఎంత వ్యర్థానమో! మెరయుచుండే తెలుసా! విన్నూకంకమైన కుత్రత! ఇది యెల్లముద్దం కొండి
 మరగ గం సర్ఫ్ యొక్క ఉతికే అధిక శక్తివల్లనే. మీ ఉతుకును చాలా సులభం చేస్తుంది. మీ
 ఇట్టలన్నిటినీ ఉతుకుటకు సర్ఫ్ను వాడండి... నిల్లల బట్టలు, వస్త్రాలు, చీరలు, డ్రెస్సింగ్, సర్ఫ్తో
 ఇంట్లో ఉతుక్కోండి!

సర్ఫ్ అమిత తెల్లగా ఉతుకును

జి.వి. 43-149 72

హైదరాబాద్, తెలంగాణ

పాద్యం వందనం * ధర్మపథం

మునుపటివలె రసజాలము

కసు

ఇది ఉదయాన్నే లేచి పెద్దలకు పాదాభివందనం చెయ్యాలని మన పెద్దలు చెప్తుంటారు. అది ఎక్కువ వినయ విశేషమే అనగా, భక్తి ప్రవర్తనలనూ సూచిస్తుంది.

నమస్కారం అభిప్రాయం ఏమిటంటే—'నేను మీకంటే తక్కువవాడను; మీరు నాకంటే అన్నివిధాలా ఉత్తమములు' అని వ్యక్తం చెయ్యడమే! నమశ్శబ్దానికి వంగి వుండడమని అర్థం; ప్రణామం అనేది ఈ అర్థాన్నే తెలుపుతుంది.

నమస్కారం సామాన్యంగా గౌరవ మర్యాదలను సూచిస్తుంది. పాదాభివందనం—అంటే సాష్టాంగ నమస్కారం విశేషమైనది!

పిన్నలు పెద్దలకు నమస్కారం చెయ్యడం భారతదేశ సంప్రదాయాలలో ప్రధానమైన ఉన్నది. ఇప్పుడు సర్వ సాధారణంగా వాడుకలో ఉన్న 'నమస్తే (నీకు నమస్కారం)' అనేమాట ఈ సంప్రదాయాన్ని సూచిస్తూ వుంటుంది.

పెద్దలకూ, వయోభేదాన్ని పాటించకుండా గురువులకూ, తల్లిదండ్రులకూ, తనకంటే పెద్దలైన సోదరీ సోదరులకూ నమస్కారం చెయ్యడం ధర్మమని పెద్దలుంటారు. అన్నగారి భార్య వయస్సులో తనకంటే చిన్నదయినా, అమెకు నమస్కారం చెయ్యవలసి ఉంటుంది.

ఇలాంటి సంప్రదాయం దక్షిణ భారతంలోనూ—విశేషించి తెలుగుదేశంలోనూ క్షీణించిపోయినా ఉత్తర ప్రాంతాలలో మాత్రం అనుస్మృతంగా అమలులో ఉంటూ ఉన్నది. ఇతర స్థలాలనుంచి యింటికి వచ్చి తల్లిదండ్రులనూ, సోదరులనూ చూచినప్పుడు వారికి నమస్కారం

చేసే పద్ధతి తెలుగువారిలో చాలాకొరవడింది.

తల్లిదండ్రులను గౌరవంగా పిలిచే అలవాటూ చాలామందికి లేదు. తండ్రిని 'ఏమిరా? ఏమయ్యా! నీవు' అని ఏకవచనంతో సంబోధించడం కొన్నిచోట్ల వరిపాటి అయిపోయింది. 'పెద్దలకూ, తల్లితో నమానమైన వదివెగార్లు మొదలైన వారికి నమస్కరించడమూ, పాదాభివందనం చెయ్యడం ఎట్టిట్టుగా కొందరికి తోస్తుంది. అలా నమస్కరించేవాళ్లని కొందరు స్త్రీ పురుషులు పిచ్చివాళ్లలో లెక్క కట్టడం జరగవచ్చు.

పాదాభివందనం ఉత్తమ సంప్రదాయం! జాతరవాట దీన్ని ఎంతో గౌరవంతో పాటిస్తారు! రమారమి నలభైయేళ్ల కిందటిమాట కావచ్చు.

కాశీ విశ్వవిద్యాలయంలో వ్యాసంగం చేస్తున్నప్పుడు హస్తలులో వేచున్న గదిలో 'వారదత్త వంత్' అనే ఆల్బం జిల్లా

రమారమి నలభైయేళ్ల కిందటిమాట కావచ్చు.

కాశీ విశ్వవిద్యాలయంలో వ్యాసంగం చేస్తున్నప్పుడు హస్తలులో వేచున్న గదిలో 'వారదత్త వంత్' అనే ఆల్బం జిల్లా

నివాసి—విద్యార్థి ఉండేవాడు, నాతోకూడా. (ఒక గదిలో ఇద్దరిద్దరు ఉండాలని నియమం!) ఆయన కొంత నియమపరుడు! స్నానం చేసిన తర్వాత, కొంత సేపు జపం చేసుకునేవాడు. ఒకనాడు అతను అలా జపం చేసుకుంటున్నప్పుడు ఒక వ్యక్తి తలపై టాపీతో, ఉన్ని దుస్తులతో—కాలి బొబ్బుతో గదిలోకి వచ్చాడు. అతన్ని చూసి 'వంత్' 'కుర్చీలో కూర్చోమని సంజ్ఞ మాత్రం చేసి, తన జపం శీఘ్రంగా ముగించుకుని, తర్వాత ఆ సూతన వ్యక్తికి సాష్టాంగపడి, అతని కాలిజోడుపై ఉన్న దుమ్ముతీసి తన నానటం పరిచి, తర్వాత కుశల ప్రశ్నలు వేళాడు. దీనినంతటినీ గమనిస్తున్న నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది.

కొంతసేపు వారు ఇష్టాగోష్టిగా మాటలాడుకున్నారు. తర్వాత ఆ వ్యక్తి వెళ్లిపోయాడు.

తనవైపు చూస్తున్న నాతో హాదర్తివంతు 'ఆయన మా అన్నగారు! దేవులు తిరుగుతూ ఉంటారు. ఇప్పుడు రావడం మీ ఆంధ్రదేశం నుంచే!' అన్నాడు.

'ఇంత నియమంతో జపం చేస్తున్న మీరు ఆయన బొబ్బు ముట్టుకుని దుమ్ము సుదుట రాసుకున్నారే?' అని అడగడం చూసి కానీ, మాట వాలుకవీరదాకా వచ్చి నిలిచిపోయింది. ఏమంటే—ఆయన తొందరపాటు మనిషి! 'మీ దేశంలో పెద్దలకు నమస్కరించే అలవాటయినా లేదేమో?' అని అంటాడని నా భయం! భక్తి గౌరవాలముందు ఆచార నియమాలు తీసికట్టు! సంప్రదాయమే ముఖ్యం! ●

తన తిరుగు తోందా?

మీరా...! అట్టే లేదా...

క. కులశేఖరం

శ్రీవనరంగం

ఉన్నవవిజయలక్ష్మి

జరిగిన కథ

ఇద్దరు అప్పయ్యలకి, ఇద్దరు అక్కయ్యలకి ముఱ్ఱల తమ్ముడు నిరంజనం. అతనికి భార్య పోవడంతో అత్తగారు సీతమ్మగారిదే యజమానమి. వసంత నిరంజనం కూతురు. పెద్ద కొడుకు మధు. పట్టభద్రులాయన అమ్మాయి సుధతో అతనికి పెళ్ళవుతుంది. సీతమ్మగారి జ్వరం ఆమె ప్రాణాన్ని తీసుకుంది. వసంత్ సుధ వెళ్ళివీడ వడతుంది. అర్బులాలవీడ మోజవడిన సుధ మధుని శిశువులు ఉద్వేగం విడిచిపెట్టి ఇతర ప్రతుత్తాలు చేయ ముంటుంది. ఆమె చాలామధుని లెక్క చేస్తు లేదు. సుధ మామగార్ని నూటి పోటి చూడడం ప్రారంభిస్తుంది. నిరంజనం గతాన్ని వెమరుమేసు కుంటూ ఆ అలోచనలో లీకమై పోతాను. ఆ అలోచన నల్ల సీతమ్మ తన జీవితంలో ప్రవేశించిన విధం జల్లెముందు కదలాడుతుంది.

17

అయితే ఇప్పుడు దాలో చిస్తుంటే మరో సత్యం గోచరిస్తోంది—ఆ వేరాలకి ఇల్లా స్మృతిలో తగిన దండన వున్నది—కాని, ఏ న్యాయస్థానం నేరంగా పరిగణించడానికి వీలులేకుండా, ఎవ్వరూ ఎలాంటి దోషమూ ఆపాదించడానికి ఆస్కారంలేకుండా అతి తెలివిగా ఎదుటిమనిషిని మానసికంగా చిత్ర హింసకి గురిచెయ్యగల రాక్షసస్త్రీలకూడ ఉన్నారు—రాక్షసులు. నిజమే—తన కూతురికి దక్కకుండా పోయిన సుఖం అల్లుడు కూడ అనుభవించకూడదు అనే ఓ చిత్ర మైన, పైశాచిక ప్రవృత్తి ఇంత గాఢంగా నాలుకుపోయిన స్త్రీని అంత కన్న మరేమనాలో అతనికి తెలియటం లేదు—ఆనాడు ఏవో షరతులు పెట్టి చివరికి తనని మళ్ళీ వివాహానికి విముఖుడై చెయ్యటానికి, ఈనాడు తను మరే విధంగానయినా సుఖపడిపోతున్నాడేమో అనే అనుమానంతో అసూయతో దహించుకు

పోతూ, అది తేల్చుకోవటమే ముఖ్యమైనట్లు విచక్షణ జ్ఞానాన్నికూడ కోల్పోయి పసిపిల్లని ప్రాశస్త్యపించటానికి ఆ ప్రవృత్తి కారణం.

అలోచనలలో కొట్టుకుపోతున్న నిరంజనం చటుక్కున గుర్తుచెచ్చినవాడిలా ఇంకా ఏదో అడిగలనుకున్నాడు. కాని అక్కడ వసంత లేదు. తండ్రి రూపం చూసి భయపడి ఆ పిల్ల ఎప్పుడో మెల్లిగా జారుకుంది.

భారంగా లేచివెళ్ళి మంచంమీద పడు కున్నాడు. తలక్రింది రెండు చేతులూ పెట్టుకుని వెల్లకిలా పడుకుని, ఎడతెగ కుండా పన్నున్న అలోచనలలో కొట్టుకు పోతున్న నిరంజనానికి మొట్టమొదటి సారిగా తన అప్రయోజకత్వానికి తనకే సిగ్గువేసింది. తన పీడితవానికి తననే నిందించుకున్నాడు—ఊహ. ఇంక వా భయాలకి అలోచనలకి స్వస్థిచెప్పాలి. నిర్భయంగా, ఈ ప్రపంచం అందించే అన్ని సుఖాలని అనుభవించాలి.

రేపు పాయంకాలం తిన్నగా కోర్కెనుంచి కల్లుబుకే వెళ్తాను—గోపాలం చెవిలో ఒక్కమాట వేశానంటే చాలు, వే నిన్నాళ్ల కయినా కళ్ళు తెరిచినందుకు అభినందనూ రెండో కంటివాడికి తెలియకుండా సీపాలకి సీపాలు పన్నయిచెయ్యగలరు. అక్కడ వీకలదాకా తాగి రాతంతా ఎక్కడయినా గడిపి మరీ పస్తాను—అప్పుడు చూడాలి ఈ సీతమ్మగారి మొహం ఎలా వుంటుందో—లేకపోతే ఎంత మంచిగా వుంటున్నా నావిలువ ఈవిడికి తెలియటం లేదు—

ఛ! ఏమిటిది? ఆవిడమీద కోపంతో నన్ను వేరు వానం చేసుకోనా, ఇన్నాళ్ల

నా నిగ్రహం మంచితనం ఒక్కరోజులో హఠాత్తుగానే చేసుకోనా—

ఏమిటా మంచితనం? జీవితంలో ఏమీ అనుభవించకుండా, అత్తగారి అడుగులకి మడుగులొత్తుతూ చేతకానివాడిలా ఈ నాలుగు గోడలమధ్య పడివుండటమే మంచి తనమా—

ఔను. మంచితనం ఒక్కటేకాదు నేను. నడుస్తున్నది అదర్శప్రాయమైన ధర్మ మార్గం—

ఛీ, నా కసలు ధైర్యంలేదు నేను. అనుకున్నవాటిలో ఏఒక్కటి చేయలేను. ఆ పీడితవానికే మంచితనం అని పేరు పెట్టుకొని పొంగిపోతున్నాను. ధర్మం సీత అంటూ పాఠాలు నల్లచేస్తున్నాను. నా పరిస్థితిలో వున్న మరొకరయితే దిక్కున్న చోట చెప్పకోమని అత్తగారిని వెళ్ళ గొట్టేవారు. ఎంతమంది మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోటంలేదు, అందరూ సవతిపిల్లల ప్రాణాలు తీస్తున్నారా? నా పిల్లల కొక్కరికే అలాంటి దుర్గతి పడుతుందా—

అదంతా నిజమేకావచ్చు. జరిగిపోయిందాన్నిగురించి ఇప్పుడు అనుకుని లాభం లేదు—న్యాయంగా, ధర్మంగా దక్కవలసిన సుఖాన్ని ఒకనాడు వదలుకుని, ఇప్పుడు అధర్మమార్గంలో దాన్ని కొనుక్కునే నైచ్యం నాలో లేదు—పీడితవాడిని, అప్రయోజకుడిని అంతా అనుకున్నా నాకు చింత లేదు—నా క్షామలసింది అధర్మంతోపున్న సుఖం సంతోషం కాదు. ధర్మంతో పున్న శాంతి ఒక్కటే—

శగలు పొగలు కక్కిన నిరంజనం అంతరంగం క్రమంగా శాంతించిపోయింది.

రోజులు యధాప్రకారం గడిచిపోతున్నాయి.

సీతమ్మగారి మరణంతరువాత ఇంట్లో ఏర్పడిన పరిస్థితులు అతను ఎంత గోష్ఠంగా వుంచానుకున్నా కొందరికి తెలిసేపోయాయి. ముఖ్యంగా గుమాస్తా శంకరయ్య ఎన్నిసార్లు ఆ గోడలని తన చెవులతో విన్నాడు—అతను పేరుకి మాత్రం గుమాస్తా కాని నిరంజనానికి బాల్య స్నేహితుడు, అభిమానపాత్రుడు—అ చమత్కారమే ఓపాయంకాలం ఇంట్లో

ఎవ్వరూ లేని సమయంలో మెల్లిగా వచ్చి నిరంజనం ప్రక్కన నిలబడ్డాడు.

‘ఏం కావాలి?’ అన్నాడు నిరంజనం ఆతనేదో చెప్పటానికి వచ్చాడని గ్రహించి.

‘మితో కొంచెం మాట్లాడాలి. కోర్టు విషయాలు కాదు - మీరు అనుమతిస్తే వ్యక్తిగత విషయాలే’ అన్నా డతను అర్థిస్తున్నట్లు.

‘కూర్చో’ అంటూ ప్రక్కవే వున్న కుర్చీ చూపించాడు నిరంజనం. శంకరయ్యని చూస్తే ఆతనికి అభిమానంతో పాటు సానుభూతికూడా వుంది.

ఆదాయం తక్కువ. సంసారం సిద్దది. అక్కడికి అందరూ యిచ్చే దాని కన్నా ఎక్కువే యిస్తున్నాడు ఆతను. ఇంకొక్క యింటి వల్ల యింతో అంతో ముడుతుంది. ఎంత వచ్చినా, వెనక ఏ ఆధారం లేకుండా కేవలం రెక్కల కష్టంతో పది మంది సంతానం గల కుటుంబాన్ని పోషించుకురావడం అన్నది తలకు మించిన బాధ్యతే అయింది. పిల్లల పెళ్లిళ్లు, చదువులు, కాన్పులవల్ల బలహీనమై పోయి ఎప్పుడూ ఏదో ఓ సుస్తీతో తీసుకునే భార్య ఆరోగ్యం, అన్ని సమస్యలే ఆతనికి.

‘కోట్ల కొంది రూపాయలు వెచ్చించి, ప్రభుత్వం కుటుంబ నియంత్రణని గురించి ప్రచారం సాగిస్తూంటే ప్రజలకి తిండి పెట్టలేని అసమర్థ ప్రభుత్వం అంటూ అపహాస్యం చేసి, అదంతా కేవలం ఆ గ్రామ సేవికల ఉద్యోగాలు నిలవటంకోసం ఉద్దేశించబడింది అన్నట్లు వాళ్లని అవమానపరచి పంపిస్తారు - ప్రభుత్వం మాట ఎలా వున్నా అధిక సంతానం తల్లిదండ్రులకి ఎంత బరువు బాధ్యతలని సృష్టిస్తుందో అనుభవిస్తున్నవాళ్లని చూసయినా మిగిలినవాళ్లు జాగ్రత్తపడరు. స్వానుభవంలో తప్ప ఎవ్వరికీ ఏదీ వంటపట్టదు -’ అని యెవ్వరినూ చెప్పకున్నా డతను. ఇప్పుడు యే కూతురికయినా పెళ్లి సంబంధం కుదిరిందో, లేకపోతే తను అడిగింది ఇస్తేనే కాని అమ్మాయిని తీసుకువెళ్లనని యే అయి డయినా అలిగి కూర్చున్నాడో ఏదో అవాంతరం వచ్చేవుంటుంది

శంకరయ్యకి చెప్పింది వివటాని నిరం

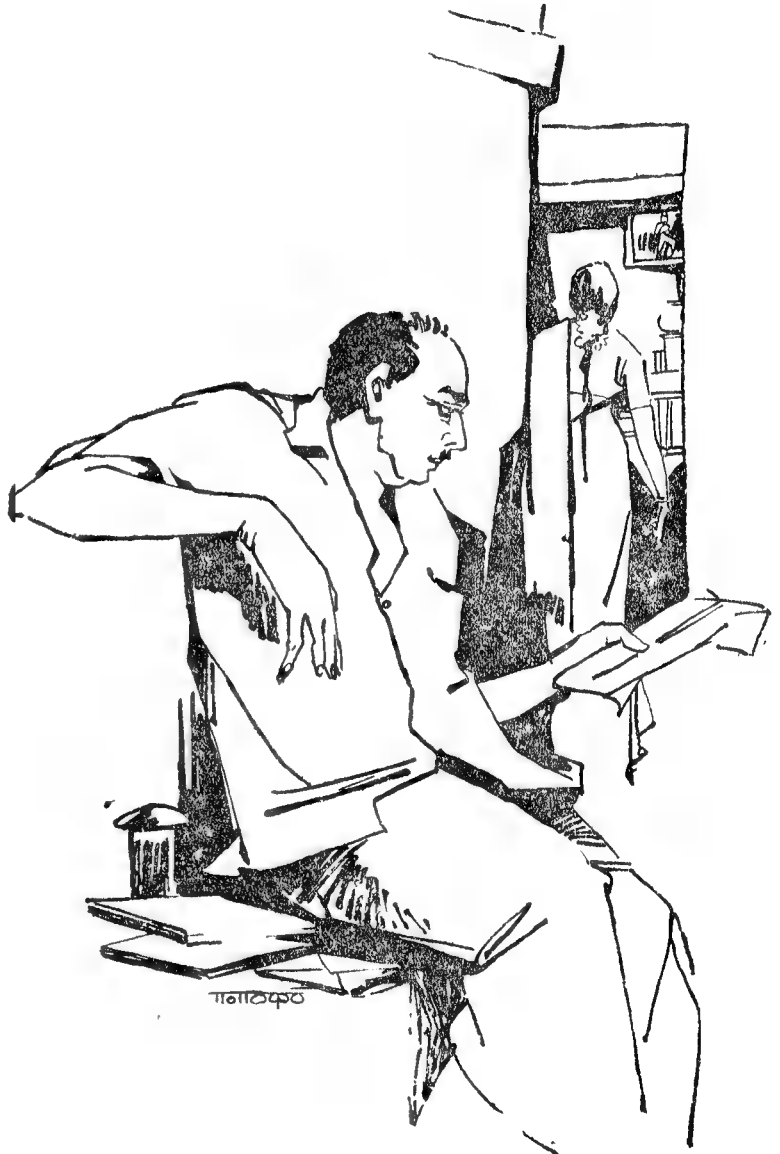
జనం సిద్ధంగానే వున్నాడు కాని శంకరయ్య మాత్రం కొద్దిక్షణాలు తటవటాయించి చివరికి మెల్లిగా అబ్బాడు.

‘చాలాకాలంనుండి తీరకుండా మిగిలిపోయిన కోరికే - మీరు మా కింకో అమ్మ గారిని తీసుకురావాలి.’

ఎదురుచూడని ప్రస్థానవతో తెల్ల

పోతోంది- ఎవ్వరికీ యెలాంటి అవకాశమూ హానీ తలపెట్టని ధర్మరాజలాంటి మీకు ఇంట్లో ఎలాంటి ఆదరణ...

‘నువ్వేదో అసహనం వదుతున్నావు- వేసుకోవోయిగా వున్నాను.’ ఆర్ర్దం కాబోతున్న గొంతుని అదుపుతోకీ తెచ్చుకున్నాడ నిరంజనం.

బోయిన నిరంజనం కనుబొమలుచిట్లించి ‘నీకు మతిపోలేదుకదా’ అన్నట్లు చూశాడు శంకరయ్యవైపు.

‘మీరు మరోపారి ఆలోచించండి - అప్పుడు ఎంతమంది చెప్పినా పెడచెవిని పెట్టారు - ఇప్పుడు మీ పరిస్థితులు చూస్తుంటే నా గుండె చెరువయి

‘కాదు బాబు నా మాట కాస్త విన్నాడి - మీ కోడలి మీద చాడిలు చెప్తున్నాననుకోవద్దు - ఈ మాత్రం చెంబ్యా కొలూ స్వాగ్గినంతలో వుండి రెండుచేతులా సంపాదిస్తున్నప్పుడే మిమ్మల్ని లెక్కచెయ్యకుండా వున్నవాళ్లు ఆ తరువాత మిమ్మల్ని ఎలా చూస్తారో గ్రహించుకోవచ్చు. లోకపుతీరే

అంత...

'ఇంట్లో అదరణ మాట ఎలావున్నా ఊళ్లో వున్న గౌరవంకూడ పోగొట్టుకో మనేలా వున్నావు. చావుకి సిద్ధమయిన సుందరయ్య మూడోపెళ్ళికి తయారయి నట్లు...'.

'అతనికి మీకూ పోలికేమిటి...'

'లేదు శంకరుయ్య, మాటవరనకి ఆ గౌరవ మర్యాదల సంగతి ఎలాను కాని మళ్ళు చెప్పింది నాకే సమ్మతంగా లేదు. ఇంకెప్పుడూ ఆ ప్రస్తావన తీసుకురాకు. కోడలికికా చిన్నతనం, ఏమీ తెలియదు. కొన్నాళ్ళ పోతే కష్టం, సుఖం, మంచి మర్యాద అన్నీ తెలుసుకుంటుంది.' అంటూ ఆ సంభవణ విముఖం చేశాడు. శంకరు తీసుకుని నిరాశగా వెళ్ళిపోయాడు శంకరుయ్య.

మొదటినుంచీ నిరంజనం జీవితాన్ని చూసి జాలినదినవారూ, అనవసించిన వారూ కొల్లలున్నారు. కాని ఏనాడూ ఎవ్వరూ అతని ప్రవర్తనని పేర్కొన మాపించలేదు. ఎలాంటి అనవద అతనికి రాలేదు. నిశ్చింతగా ప్రశాంతంగా వున్న అతని అంతరంగం ఇవ్వదు కోడలి మాటలతో రంపపుకోతే అనుభవిస్తోంది— విజంగా, నా చాటున అందరూ అలా అనుకుంటున్నారా? — ఒక్కనాడైనా అది నా చెవిన పడకుండా వుంటుందా. ఛ. అదెంతమాత్రం నిజం కాదు. అదంతా గొంతమ్మ కల్పనే! ఆ మనిషి ఎలాంటిదో

జీవనరాగం

శంకరుయ్య చెప్పవే చెప్పాడు. దానిని గురించి వేమ బాధపడకూడదు. మన స్వని శాస్త్ర కుదుటబడుచుకునే తోపలే సుధ మాటల్లోని మరో అంశం గుర్తు వచ్చి అంకుశంతో వెన్నుమీద పొడిచినట్లే అయింది—తన ఉనికి ఆమెకి పెద్ద ప్రతిబంధకంగా వుంది—తనని విడిచి మధు ఎక్కడికీ వెళ్ళదు. అందువల్ల అతని భవిష్యత్తు, నాశనం అయిపోయింది అదే ఆమె బాధ—

తన కొడుకు దృష్టిలో తను చేసింది త్యాగం, కోడలి దృష్టిలో అది ఆమె పాలిటి శాపం—వివాదంతో కూడిన చిరునవ్వు అతని పెదవులమీద తృటికాలం మెరిసి మాయమయింది—

ఇవాళ ఇలా కూర్చుని గట్టిగా ఆలోచిస్తూంటే ఏ ధర్మానికి బద్ధుడై తను అంతిమ త్యాగం చేశాడో అర్థం కావటం లేదు—చనిపోయిన భార్యని మరిచిపోలేని అనురాగమా, పిల్లల్ని దూరం చేసుకోలేని మమకారమా, అత్తగారి మాటకి ఎదురు చెప్పలేని పిరికితనమా, వీటన్నింటిని మించి మీనాక్షి చివరి కోరికని నెరవేర్చాలనే ఆరాటమా?—ఏ అనుబంధానికి కట్టుబడి ఇన్ని సంవత్సరాలు తను ఈ విఘ్నర జీవితం గడిపాడో తనకే తెలియటంలేదు— తనొక శాపగ్రస్తుడు. అన్నీవుండి అనుభవించలేని అభాగ్యుడు— 'అడపిల్లలా ఏడు

స్తున్నావా' అని ఓ రోజు అన్నయ్యలు హాస్యంచేస్తే పిగ్గుపడ్డాడు కాని తరువాత జీవితం అంత అడదానికంటే అధ్వాన్నంగా ఏడుస్తూ గడపాల్ని పన్నుందని ఏనాడూ ఊహించలేదు—'ధారాపాతంగా ఓడిపోతున్న అశ్రువుల్ని ఒత్తుకోవాలే ధ్యాసకూడ అతనికి లేదు — అంతటి దుఃఖాన్ని ఒక్కడూ భరించటం సాధ్యం కాదనీ, తన బాధంతా ఎవరికయినా చెప్పకుని ఒక్కసారి భోరున ఏడివాలని ఓ కోరిక చిత్రంగా తల ఎత్తింది. కాని ఎవరితో చెప్తాడు, తన కెవరున్నారు— తను ఈ విశాల ప్రపంచంలో తోడులేని వంటరి బంటుపిరి. అందరూ వుండి ఎవ్వరికీ చెందని ఏకాకి—

హృదయాన్ని పిండే అంతటి బాధలోనూ తనకి ఒక్కటే తృప్తి మిగిలింది—తను ఎలాంటి పరిస్థితులలోనూ నిగ్రహాన్ని కోల్పోకుండా నియమబద్ధమైన జీవితాన్ని గడిపాడు. తన పిల్లలు కష్టం అంటే ఏమిటో తెలియకుండా హాయిగా సంతోషంగా పెరిగారు.

ఇవాళ ఆ పిల్లలు పెద్దవాళ్ళయ్యారు. తనఅండదండలు లేక పోయినా వాళ్ళ సుఖంగా వుండగలరు. వాళ్ళవెంటే వుండి అన్ని విధాల వాళ్ళకి అవరోధంగా వుండేకంటే వాళ్ళ మార్గంలోంచి తప్పుకోటమే ఉత్తమం.

* * *

మా మూలుగానే తెల్లవారింది, కాని ఆ ఇంట్లో మనుష్యులు మాత్రం ఎప్పటిలాలేదు—ఎవరికివారే అనతిలివారి మొహంలోకి చూడటానికి సిగ్గుపడుతున్నట్లు బెదురుతున్నట్లు ఒకరినొకరు తప్పించుకుని తిరగసాగారు.

రోజులాగే కాఫీతీసుకోచ్చి తండ్రికి ఇచ్చాడు మధు—తండ్రి ఎదురుగా అంత సేపు మౌనంగా కూర్చోటం బాగుండదని, ఏదైనాసరే మాట్లాడాలని అతను ఎంతగానో ప్రయత్నించాడు. కాని, ఎవరో రెండు చేతులతోటి గొంతు నొక్కేస్తూ ప్లట్టు, ఒక్క మాటకూడ అతని గొంతు పెగిలిరాలేదు. అతని అవస్థ గ్రహించిన నిరంజనం 'ఎవే కల్పించుకుని ఏవో అడగటం మొదలుపెట్టాడు. మధు మనసు కొద్దిగా కుదుటబడినా ధైర్యం ఛాలనట్లు

వైంటిస్టులు

నొప్పుని అతి తీవ్రంగా తొలగించుచు విధానమును

కనుగొన్నారు

మైక్రోఫైన్ డ్ ఆస్ప్రో

ఇప్పుడు, మొదటిసారిగా భారతదేశంలో ప్రవేశ పెట్టబడినది

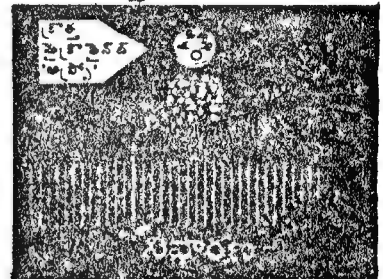
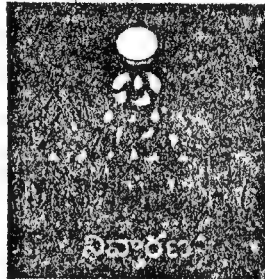
కొద్ద మా నమస్కారం! "అస్ప్రో" యొక్క పరిశోధన సంస్థలో, యాంత్రిక శాస్త్రము మీద పని చేస్తున్న వైంటిస్టులు ఇప్పుడు, క్రొత్త మైక్రోఫైన్ డ్ ఆస్ప్రోను కనుగొన్నారు - ఇది దాదాపు అతి తీవ్రంగా దోహద పడతూ ఉంది.

మైక్రోఫైన్ డ్ అంటే ఏమిటి? మైక్రోఫైన్ డ్ అంటే, అస్ప్రోలోని నొప్పిని దోహద పడతూ ఉన్నది రెండు పట్లగా క్రొత్త ప్రత్యేకమైన తరగతిలో చెల్లు ఉడినది. ప్రతి మూత్రలోను ఇప్పుడు ఇందుమించు 15 కోట్లు అతి సూక్ష్మమైన అణువులు వుంటాయి. అందువలన, రెండింటర కన్నా ఎక్కువగా నొప్పిని దోహద పడే అతి తీవ్రంగా పని చేసి, మూడు రెండు కీలకంగా నొప్పిని తొలగించును. అతి తీవ్రంగా పని చేస్తుంది - చాలా తేలిక వుంటుంది; క్రొత్త మైక్రోఫైన్ డ్ అస్ప్రోలోని యుక్తతన, వదారము మనాయానంగా, అత్యంతగా ఇమిడి కీలకమందు 6 నుండి 7 గంటల దాకా వుంటుంది. ఇందువలన, మైక్రోఫైన్ డ్ అస్ప్రో అతి తీవ్రంగా నొప్పిని తొలగించుంది, మరియు చాలా తేలిక వుంటుంది. తీసుకోవడం చాలా సులభము: క్రొత్త మైక్రోఫైన్ డ్ అస్ప్రోను మీరు ఇష్టమైనట్లు తీసుకోవచ్చును. అలాగే కాని, దీక్షలో కలిపి కాని, ఒక గ్లాసులో దీక్షలో కాని, లేక వేడి పానీయముతో కాని తీసుకోవచ్చును.

దీనితోనం క్రొత్త మైక్రోఫైన్ డ్ అస్ప్రోను వాడండి: నొప్పి, నలి నొప్పి, ఒళ్ల నొప్పి, వంటి పొలు, కీళ్ల నొప్పి, జ్వరముతో కూడిన ఇబ్బందులు, ప్లూ, కీళ్ల నొప్పులతో కూడిన జ్వరము, గొంతుగనాప్తి.

మోతాదు: పెద్దవారికి: రెండు దీక్షలు, అనవరమితే మళ్ళీ చేసుకోవచ్చు. చిల్లంకు: ఒక దీక్ష, లేక దాక్షర సలహా ప్రకారము చేసుకోవచ్చు.

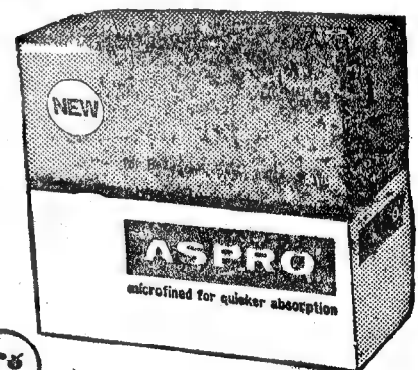
క్రొత్త మైక్రోఫైన్ డ్ 'అస్ప్రో' ఈ విధంగా పనిచేస్తుంది

దీక్షలోని అణువు ఎంత సూక్ష్మంగా వుంటే అంత నెమ్మదిగా అది ఇమిడుతుంది - అణువు పెట్ట, వాటి కణజాలకి చాలా తేలిక అవుతుంది.

ఇది మైక్రోఫైన్ డ్ చెల్లుబాటు కంట, ప్రతి, క్రొత్త మైక్రోఫైన్ డ్ అస్ప్రో, దీక్షలోను ఇందుమించు 15 కోట్ల అతి సూక్ష్మమైన అణువులు వుంటాయి. ఇందువలన, అతి త్వరగా ఇమిడి, అతి తీవ్రంగా వివారణ నిచ్చును.

క్రొత్త మైక్రోఫైన్ డ్ 'అస్ప్రో', నొప్పిని, నివారించుటకు, ఇప్పుడు మీరు లభించే వాటిలో అతి అత్యుత్తమ మైన్ మోదనము.

మైక్రోఫైన్ డ్

అతి తీవ్రంగా

అతి తీవ్రంగా నొప్పిని తొలగించును

బోలెస్ డి అస్ప్రో

**దేహపుష్టికి
అరోగ్యానికి**
పండిత-డి.గోపాలాచార్యులవారి
జీవామినులు
69 సంవత్సరములనుండి
ప్రసిద్ధి గాంచినది.
అయుర్వేదాశ్రమం
ఫైవ్ బీ/లిమిటెడ్
మద్రాసు 17

వాయిదాల మీద బ్రాన్సిస్టర్లు
వెలుపు రు. 30/- ల
వాయిదా చెల్లుబాటుమీద
'నేషనల్' పోర్టుబల్
3 బ్యాండ్లు ఆర్
వర్క్ బ్రాన్సిస్టర్లు వగులవట్టి ప్లాస్టిక్
కాబినెట్ లో పొందండి. వ్రాయండి.
JAGSON AGENCIES (WAPM-88)
P. B. 1212, Delhi-6

జీవన రాగం

ఎటో మాన్యు ఎలాగో సమాధానం చెప్పాడు—అలా మాట్లాడుకుంటున్న సమయంలో, తన విశ్చయాన్ని కొడుక్కుచెప్పే బాగుంటుంది అన్న అర్థంచన చాలాసార్లు వచ్చింది నిరంజనానికి. కాని, ఏం చేయాలో ఏమిటో ఏవే ఇంకా ఓ నిర్ణయానికి రాలేదు. ఇంకొకరికి ఏమని చెప్పాడు.

ఓ అరగంట గడిచాక పోస్టు అన్న కేక వినిపించింది. గదితలుపులు తెరుచు కుని నిరంజనం, హాల్లోంచి సుధ ఒక్కసారే వరండాలోకి వచ్చాడు. పోస్టుమాన్ బల్లమీద వణికిన కవరుమీద నిరంజనం పేరు చూసి సుధ తోపాటికి వెళ్లిపోయింది.

అంత బాగా పరిచయంలేవి. దన్నూరీ చూసి ఎవరూ అనుకుంటూనే కవరు తీసుకుని వెనక్కి తిప్పాడు. దానిమీద 'స్నేహితుడి ఎడను' వుంది. నిరంజనం హృదయంలో సంతోషపుటల కొద్దిగా కదిలింది. ఈ ఉత్తరం తన కేదయివారూగం చూపించవచ్చును అన్న భావం అంతకంతకీ బలపడుతూండగా ఆత్రంగా కవరు విప్పాడు.

అతని ఆశ నిరాశ కాలేదు—ఆ 'స్నేహితుడు' అదివర కెప్పడో చెప్పింటున్న ఒక వందదార ఫ్యాక్టరీ పెట్టటానికి అన్ని ఏర్పాట్లు చేశాడు—నిరంజనం వదిలేను వీల రూపాయల విలువగల 'షేర్లు' తీసుకుంటే అతన్ని ఓ డైరెక్టర్ని కూడా చేస్తాడు. 'డైరెక్టర్ని అవాలనే కోరిక నాకు లేదు' అని తప్పించుకోకుండా ఆ మొత్తాన్ని తప్పకుండా వంపిస్తాడనే ఆశిస్తున్నాడా 'స్నేహితుడు'—అందరికీ 'షేర్లు' అమ్మి దాన్ని చిల్లిక్ లిమిటెడ్ కంపెనీగా చెయ్యదలచుకోలేదు. కొంతమంది ముఖ్యమయిన బంధువులు 'స్నేహితులు' కలిసి దాన్ని నిర్వహించా అనుకుంటున్నారు—ఈ విషయంలో తనని నిరాశపరచవద్దని మరీ మరీ కోరుతూ ఫ్యాక్టరీని గురించిన మిగతా వివరాలు, రాబోయే కనీసపులాభాలు అన్ని విశదంగా తెలియజేశాడు.

(ఇంకా వుంది)

అరోగ్యము
బాగుగా ఉండేలా చూచుకొనుటకు
మీకు ముఖ్యమైన
విటమినులు
మరియు
ఖనిజ లవణములు
ప్రతిరోజు కావాలి...

**వాటిని పొందుటకు ఒక
విమెగ్రాన్**
చిక్క మాత్రమే చాలును

దీనిలో 11 ముఖ్యమైన విటమినులు మరియు 8 ముఖ్యమైన ఖనిజ లవణములు కలవు
ఒక విమెగ్రాన్ నిమ్మల్ని రోజంతా శక్తివంతముగా
చేస్తుంది. విమెగ్రాన్ ను నేడే కొనండి!
SARAJAI CHEMICALS   తెలంగాణ ప్రభుత్వం

బ్రహ్మా!

కై.కాముక్తి

నెలంటా డబ్బు సద్దడం అన్నది ప్రతి గృహిణీ ఎదుర్కొనే తలనాపి. అదేమై పోతుందోగాని చేతికొచ్చిన డబ్బు ఇట్టే కరిగిపోతుంది! నెల చూడబోతే వదిరోజు లైనా నడిచి ఉండదు! ఏ రోజుకారోజు డబ్బులిచ్చి కొన్నా, వారానికోసారో, నెల కోసారో ఇచ్చి కొన్నా డబ్బు ఒక్కలాగే కర్పయిపోతుంది. కాని జీవితంలో నిత్యం సరాలు, కర్పు చేసేవీరవలసినవి కొన్ని ఉంటాయి. వాటిని కాదని డబ్బు కర్పు పెట్టలేం—ఇంటితద్దె, ఆహారపదార్థాలు, పాలుపెరుగులు, ఇలా కొన్ని ఉంటాయి. ఇవి కావలసినప్పుడు డబ్బు చేతిలో లేక పోవడం ఇబ్బందే. ఇవీ, పీటి తాలూకు బిల్లులు చేతికి వచ్చినప్పుడూ డబ్బు లేక పోతే మరీ కష్టం. అందుకే ప్రతిగృహిణీ చూచాయానేనా రాబడి 'ఈవిధంగా' కర్పు పెడచాం అని ఓపద్ధతి అనుకోవడం వింతైనా అవసరం. కర్పులు సద్దడం అనండి, బడ్జెటింగ్ అనండి—ఈమాట చాలా కష్టమైనదిగా గోచరించినా ఒకసారి ప్రయత్నిస్తే మరీ అంత భయపెట్టదు. ప్రత్యేకించి వీరికనీ, వారికనీ కర్పుల పట్టిక తయారుచేయడం కష్టం. ఎందుకంటారా? ఏరెండు కుటుంబాలకీ కర్పులు ఒక్కలా వుండవు; వాళ్ల ఆవసరాలు ఒక్కలా

ఉండవు! అందుకే ఎవరి ఇంటికి బడ్జెట్ వారే తయారుచేసుకోవాలి. కర్పులు ఏమిటి? అన్నన్నీ వరసగా వేసుకోవాలి—ఇంటితద్దె,

రైతుకర్పు, బొగ్గు, నగ్న, ఇంటి సామాను, ఆహారపదార్థాలు, మానె, వెయ్యి వగైరాలు, చాకలికర్పు, బట్టలు, కొనసంపి నవి, చేతికర్పు—ఇలా ఓజాబితా వేసుకోవాలి. (పీటితోపాటే ఎంత వెనకవేయాలి? అని కూడా ఒకటి తప్పనిసరిగా వేసుకోవడం మంచిదేగాని ఎలా మిగల్పడం అని అంతా కోపుడవచ్చు!) ఈ జాబితా చేతిలో పెట్టుకొని మీరూ మీవారూ రాబడి ఎలా వచ్చు తారో నిశ్చయించుకోవాలి. (ఎప్పటికప్పుడు రూపాయి అర్థవేపు భర్తలనే అనకండి! అది వారి అలవాటు!) ముఖ్యమైనవాటికి, అవసరమైనవాటికి, కట్టితిరవలసినవాటికి డబ్బు జాగ్రత్తగా కేటాయించుకోవాలి. దానోనే భర్తగారి రోజుకర్పులకి, పిల్లలకి అప్పుడూ అప్పుడూ కావలసినవాటికి, డబ్బు ఉంచాలి!

పాధారణంగా సంపాదనలో సగంభాగం భోజనాదులకి పోతుంది. మిగిలిన సగంలో అద్దెలూ ఇత్యాదులకి చాలాభాగం పోతుంది. ఆ మిగిలినదేదో దాన్ని బట్టలకని, సరదాల కని ఎరురుచూడని ఆవసరాలకని కర్పు చేస్తూంటాది.

డాక్టర్ కబుర్లు

పథ్యాలు

తినేవారికి రుచిగా లేని వర్జ్యం ఆహారాలు వండిపెట్ట విమి లాభం? ఇప్పు, కారం లేని ఆహారం వండివా వాటని అలాగే వడ్డించాలా? కంటికి ఇంపుగా ఉండలి కదా.

వాకు తెలిసిన ప్రతికా రచయిత ఒకతను ఉన్నాడు. అప్పుడప్పుడు వట్టి ఓట్మీనాల్ మాత్రం తింటాడు. అతని భార్య అదేదో విందులో పిండి వసు పెట్టినట్లు వడ్డిస్తూ ఉంటుంది. చక్కటి టేబిల్ క్లాత్, బల్బు మీద పూలకుండి, వేవధ్యంలో సంగీతం అమరాస్తుంది. ఓట్మీనాల్ ఎంతో రుచిగా ఉంటుంది అతనికి...

పథ్యాలు చేసేవారికి తిండి మీద విమగు పుడితే వారు తినే పరిసరాలని

అందంగా చెయ్యాలి.

కడుపు ఎంత ముఖ్యమో, మనస్సూ అంత ముఖ్యమే—రుచికి.

డా. ఎల్. హర్షన్ సోక్
(కాపీరయిటరు)

బడ్జెట్ వేసుకుంటే అది చూసి కర్చు చేసుకుందులేకాని మరి అటు డబ్బు యిటు రానివ్వకూడదనికాదు. ఇలా ఓవంతు అనుకుంటే ఎప్పుడో సరదాకో పనిచూసి పోనా లన్నా, ఓ బాకెట్టు గుడ్డ కొనుక్కోవాలన్నా దేనిలోంచి డబ్బు లీయవచ్చు? దే ప్పి కుదించి యీనెల నెక్కోయవచ్చు? అన్నది సులభంగా తెలుస్తుంది. డబ్బు ఎలా అయి పోయింది? అన్న సీరసం వట్టి పీడించదు. కర్చు ఎలా అయిందో కళ్లముందు తెలుస్తూనే ఉంటుందా?

ఒకసారిలా కర్చుచేయూరి అనుకున్నప్పుడు వీరై నంతవరకు దానికి కట్టు ఒడి ఉంటే ఫలితాలు కన్పిస్తాయి. రోజువారీ కర్చు వద్దు రాసుకోవడంవల్ల దీనిలా డబ్బు కర్చు అవుతుందో తెలుస్తుంది. నెంచినర కర్చులు కలిపిచూస్తే దేనికెంత అయిందో తెలుస్తుంది. అవి చూచాయిగానైవా మనం వేసుకున్న బడ్జెట్ కి కొంచెం దగ్గరలో ఉంటే—నయం లభిస్తూంటే! అలా అయితే, కర్చులు అనుకున్నట్టు జరుగుతున్నాయన్నమాట. అలా లేకుంటే, కావలసిన సద్దుబాట్లు చేసుకుంటూ ఉండవచ్చు. ఇక్కడ కొంచెం చిక్కగం పని చేయవలసి ఉంటుంది. అడపా తడపా రూల్సు పాటించవలసినదం

ఇదీ దారి

(వేమడింకాదు—మనం నడిపించేది ఇల్లు, సంసారంగాని వ్యాపారం కాదుగదా! ఇటు నంటి చిన్న ఉప్పెనలు సంసారాన్ని దివాలా తీయించవు. అంటే అటు డబ్బు యిటు ఇటుదటూ కొంచెం అయినా సద్దుకోవచ్చు. ఒకసారి ప్లాను అవేది వేసుకుంటే వీరై నంతవరకు దాన్ని అమలులో పెట్టడానికి పాటుపడాలి. అప్పుడే తెలుస్తుంది—నెరాబడి చివరంటా వచ్చేలా చూడడం మరి అంత బహువిధ్య కాదని! ●

వంటలు:

కేబేజీ సాలాడ్

- 1 చిన్న కేబేజీ.
- 1 ఉల్లిపాయ.
- 3 చెంచాలు కొబ్బరి కోరు.
- ½ చెంచా మిరపపొడి.
- 1 విమ్మకాయ రసం.

ఉప్పు.
కేబేజీ సన్నగా తరిగి కడిగి, నీరు వాడ్రేసి ఉంచుకోవాలి. ఉల్లిపాయ సన్నగా తరిగి—కేబేజీలో కలిపేయాలి. తరవాత ఉప్పు, కారం పొడి, కొబ్బరి కోరువేసి కలియ

పెట్టి విమ్మకాయ రసం వేయాలి! అప్పుడే పాటు తినడానికి ఉట్టివే తినడానికి కూడా రుచిగా ఉంటుంది.

వెం తి వంకాయ

అరికిలో చిన్నవంకాయలు.

- 1 స్పూను మెంతులు.
- 1 అల్లం ముక్క.
- 4 వెల్లుల్లి రేకలు.
- 4 పచ్చిమిరపకాయలు.
- 2 చెంచాల పెరుగు.
- 1 స్పూను గరంమసొరిపాడి!
- ఉప్పు.

వంకాయలు గుత్తుల్లా కోసి ఉంచుకోవాలి. మెంతులు మొదలైనవి వేయించి ముద్దగా నూరి పెరుగుతో కలిపి ఆ ముద్ద ఈ వంకాయలలో కూరాలి. వంకాయలు విడిపోకుండా దారంతో కట్టువచ్చు. వెడ్సాటి కళాయిలో కొంచెం నూనె, అన్నే నీళ్లు పోసి వంకాయలు వేసి మూతపెట్టాలి. వంకాయలు బాగా ఉడికాయన్నాక, మసాలాపొడి జల్లి మూత పెట్టాలి. ఓ పదినిమిషాలు మగ్గనిచ్చి దింపుకోవాలి. దారం విప్పి వంకాయలు వడ్డించుకోవచ్చు. బిరియానీవంటివాటిలోకి ఈ కూర చాలా బాగుంటుంది. ●

బృందావన్

సుగంధ ఫలమకం మీ సొమ్ము

బృందావన్ టాయిలెట్ సబ్బును వాడినంత మాత్రంచేతనే మీ శరీరం మృదువుగా, స్వచ్ఛంగా ఉంటుందికూడా. బృందావన్ టాయిలెట్ సబ్బు వాడకంతో మీ సౌందర్యం హెచ్చుతుంది.... సాటిలేని మేలికకం.

పంకజ్ సోప్స్ అండ్
అయిల్ మిల్స్, కొచ్చిన్

ధర్మప్రవర్తన

'ప్రాచీనులు మన సామ్రాజ్యంలో ధర్మ ప్రవర్తనని నిరూపించటానికి ముందు వివిధ రాజ్యాలలోని పరిస్థితులని చక్క పెట్టేవారు; వీటిని చక్క పెట్టేందుకు తమ కుటుంబాలని పరిగ్గా నడుపుకునేవారు; వీటిని పరిగ్గా నడుపుకునేందుకు తమ వ్యక్తిత్వాలని వికసించ చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించే వారు; ఈ వికాసానికి తమ హృదయాన్ని నిష్కల్మషంగా ఉంచుకునేవారు; అల్పవరహితంగా ఉండటానికి తమ ఆలోచనలని విశుద్ధం చేసుకునేవారు; విశుద్ధంగా చేసుకొనటానికి తమ జ్ఞానాన్ని విలయనంతరాకా పెంపొందించుకునేవారు; జ్ఞానాభివృద్ధికి వస్తువుల అనుకూలన అధికం చేసుకొనాలి ఈ అనుకూలనద్వారా జ్ఞానం సంపూర్ణంవుతుంది. పరిపూర్ణ జ్ఞానంతో ఆలోచనలు శుద్ధంగా ఉండి, హృదయం అల్పవరహితం అయి, వ్యక్తిత్వం వికసించి, కుటుంబ నిర్వహణ నిదానమయి, రాజ్యాలు సుస్థిరం అయి, పరిపాలన సాగుపడి సామ్రాజ్యం అంతటా ధర్మ ప్రవర్తనకి దోహదం నిర్వహిస్తే.'

ఇవి ఒక ప్రాచీన చెయినా ఋషి పుస్తకాలు. ఆ మహానుభావుడి వాదనలలోని సత్యం అంతా వీటిలోనే ఇమిడిఉంది. ఈ సత్యాన్ని సరిగ్గా వచారంలోకి తీసుకురావటానికి ఆయన చేసిన సామ్రాజ్యంలోని మారుమూలాలని పర్యటించేవాడు. ఆయన సిద్ధాంతాన్ని నేడు కన్ ప్యూషియన్ మతం అంటారు.

కన్ ప్యూషియన్ క్రీ. పూ. 6 వ శతాబ్దంలో చెయినాలో జన్మించాడు. విద్యాభ్యాసం పూర్తి అయిన తర్వాత ఆయన రాజసేవలో చేరాడు. క్రమంగా వ్యాయామూర్తి పదవిలోకి వచ్చాడు. కన్ ప్యూషియన్ పరిపాలనా పద్ధతులు సాధించిన విజయాలని మాసి వయవారు ఆయనని వ్యాయాకాళి మంత్రిగా నియమించారు. కాని, ఆయన ఉపదేశాలని ఆరాజ్యం ప్రభువు పెడచెవిని పెట్టడంతో కన్ ప్యూషియన్ విరక్తిచెంది పదవిని వదులుకున్నాడు. ఆ తర్వాత ఆయన ఇతర రాజ్యాలని గూడా పర్యటించి వాటి ప్రభువులని మార్చాలని ప్రయత్నించాడు. ఈ ప్రయత్నాలు ఫలించలేదు ఆకాలంలో చెయినాని చవ్ (లేక బో) చక్రవర్తులు పాలించేవారు; అయితే వారిది నిరంకుశపాలన కాలేకపోయింది సామంతరాజ్యాలవారు ఎన్నో విషయాలలో స్వతంత్రంగా ప్రవర్తించేవారు. ఎప్పుడో యుద్ధాలూ, కరువులూ కాలకాలాను ప్రజలు తరచు మలమల మాడిపోతూ ఉండేవారు. సద్విధనలతో శాంతిని నెలకొల్పాలని కన్ ప్యూషియన్ ఆసక్తి కునేవాడు. అతని ఆశ నెరవేరలేదు. కన్ ప్యూషియన్ తన చివరిరోజులు స్వరాష్ట్రంలోనే గడిపాడు. ఆకాలాన్ని తా సాహిత్యసేవకే వినియోగించాడు.

మానవుడు సహజంగా మంచివాడని కన్ ప్యూషియన్ నమ్మకం. సరయిన సంస్కారంతో మానవుడు పరిపూర్ణత్వం చెందగలడని కూడా అతని వమ్మకం. కన్ ప్యూషియన్ కొత్త సుతాన్ని దేనినీ స్పృశింపలేదు. ప్రాచీన సాంప్రదాయాలనే ఉద్ధరించి మనుష్యులని బాగు చేద్దామని చూశాడు. కన్ ప్యూషియన్ కి కొంచెం ముందు జన్మించిన మరొక మహానుషి అన్నాడు. జీన్ తర్వాత అన్నట్లు: 'నీ శత్రువులని ప్రేమించు!' అని.

'అయితే మంచితనానికి బదులుగా ఏమి ఇస్తావు? మంచికి మంచి, చెడుకి వ్యాయం బదులుగా ఇవ్వాలి.' అన్నాడు కన్ ప్యూషియన్. ఆయన అద్భుతాలని గురించి కాని, పరలోకాన్ని గురించి గాని చెప్పలేదు పితరుల ఆత్మలని ఏవిధంగా పూజించాలని ఒక శిష్యుడు ఆయనని అడుగగా, 'ముందు ఐతికి ఉన్నవారి సేవ చెయ్యాలి కదా!' అని సమాధానం ఇచ్చాడు కన్ ప్యూషియన్. అలాగే. 'జీవితం అంటే తెల్పుకుంటే గాని మరణానంతరం ఏమి ఉందో తెలుసుకోలేము,' అని మరొక ప్రశ్నకి జవాబుచెప్పాడు. కన్ ప్యూషియన్ బోధించిన సిద్ధాంతాలు 2500 సంవత్సరాలుగా చెయినా దేశచరిత్రలో ప్రతి బిందినూ ఈ ఉన్నాయనటంలో అతి శయోక్తిలేదు.

— ఎన్

అభియోగాలలో వింతలు:

కుమారై పెండ్లికి అక్షరోధం కల్పించిన మాజీ రాణి

తన ఆఖరి కుమారై ఒక నటాణి నివాసా మాడడానికి వీల్లేకుండా ఇటలీ మాజీ రాణి మేరీ జాన్ వ్యాయవాదిచేత వోటీన్ ఇచ్చింది. యువరాణి మేరియా బియాట్రీస్ మనస్సు సరిగ్గా లేదు కనుక ఆమె చేసే పనులకు ఆమె బాధ్యత వహించడంలేదని ఈ మాజీ రాణి

వాదన.

1946 లో ఇటలీ ప్రజలు రెపరెండవ ద్వారా రాజరికానికి స్వస్తి చెప్పారు. సినాయ్ రాజవంశంలోని ఈ రాకుమారి వయస్సు 25 సంవత్సరాలు. నటాణి మేరిజియో ఆరెవాసు ఆమె ప్రేమించింది. ఆరెవా వయసు 34 సంవత్సరాలు. పంగితి పటుడుగా పేరు సంపా

దించాడు. కానీ గత అయిదు సంవత్సరాలలో ఒక్క ఫిలిమయినా నిర్మించలేదు.

రోమ్ శివార్లలోని ఆరెవా నివాసానికి రాకుమారి బియాట్రీస్ ఇటీవల వెళ్లింది. 'పచ్చేవెలలో చర్చిలో మా పెండ్లి జరుగుతుంది' అని ప్రకటించింది. అప్పటినుంచి ఆరెవాతోనే వుంటున్నది.

'ఎన్ని అవాంఛరా రెదురొచ్చినా మా పెండ్లి జరిగి తీరుతుంది' అంటున్నది.

— వి. ఎన్. అపధాని

కలింకవింది

శ్రీమతి శరణాల జయలక్ష్మి

■ 'వేసు మీ భార్యని బానిసని కాదు.'
శాంతి ఆలోచిస్తోంది. ఆ మాటలు అంది నిజంగా తనేనా అని: ఏ ఆద్యశ్శ శక్తి తనచేత అలా మాట్లాడింది? ఆరేళ్లు బానిసగా బ్రతికింది. ఈరోజు తనకి భార్యని అని క్రొత్తగా ఎందుకి గుర్తుకి వచ్చింది?

వత్తులు బాగా కాలి కాలి వున్నాయేమో గ్రామం మండుతున్న పొలం మంటుని తదే కంగమాస్తూ ఆలోచిస్తోంది శాంతి. వత్తులని నలిపి పైకితీస్తే నీలం రంగులో మరుకుగా మండుతాయి. కాని స్త్రీ నహజ మైన సుకుమారత్వాన్ని కోల్పోయి, చిల్లలు పడిన తన మనస్సు? ఆయన ప్రేమాదరణలు లభిస్తే తనూ ఉత్సాహంగా ఆనందంగా వుండగలేదేమో—నింత అత్యాశ! నిరసంగా వచ్చుకుంది.

కుడిచేతి గజాలు చిట్టిలోతుగా గుచ్చుకోవటంలో ఏకధారగా రక్తం కాలి కాలి / డడ్డ కట్టుకునిపోయింది. ఈగలు వాలుతున్న ఆ గాయాన్ని చూసుకుంటూ, ఎడమ చేతితో సుదురుమీద ఎత్తుగా ఉబ్బిన బొడిపిని తడుముకుంది—భర్తనుండి తనకి భించినవీ, లభించవీ అవే! అవే తమ నాంవత్య జీవితంలో తనకి మిగిలిన అనుభూతులు.

శాంతి ఒకక్షణంపాటు తన ఆలోచనల రిథికి విస్తరిస్తోంది. ఏమిటిది? ఈరోజు తనెందుకిలా విచిత్రంగా ఆలోచిస్తోంది? కాళ్ళ కడిగి కన్యాదానంచేసి రాజారావు చేతిలో తననిపెట్టిన క్షణాన్నే గురిచున్నా బాధ్యతా అతనికి వప్పగించి చేతులు దులుపు కున్నాడు అన్నయ్య. ఎన్నెన్నో ఆశలతో, అందమైన కలలతో నూతన వధువుగా క్రొత్తజీవితంలోకి అడుగు పెట్టింది.

కాలం కదులుతోంది. తన ఆశలూ ఆశయాలూ అన్నీ కరిగిపోయాయి. క్రమంగా ఆలోచించటంకూడా మరిచిపోయింది తను. డైనందిన జీవితంతో భోజనం చేయటం, నిద్రపోవటం అన్నంత సహజంగా భర్తచేత చివాట్లు దెబ్బలు తినటం అలవాటయిపోయింది.

మరి—ఈరోజు తనలో ఎందుకిన్ని ఆలోచనలు క్రొత్తగా రేకెత్తుతున్నాయి?

మోకాళ్ళ మధ్య గడ్డం అనించి, చెంపకి చెయ్యి అన్ని ఆలోచిస్తున్న శాంతికి చటుక్కున గుర్తుకి వచ్చాడు 'మధు'

'ఎలా వున్నారు శాంతా?' తల వంచుకుని ఆసీను మండి బన్ స్పాండ్ కి నడుస్తున్న శాంత ఉలిక్కిపడి చూసింది. లాలిత్వాన్ని నింపుకుని గంభీరంగా వుండే ఆ కంఠ స్వరాన్ని అమె ఎప్పటికీ మరిచి పోలేదు.

ఆశ్చర్యంతో ఆనందంతో ఏమీ మాట్లాడలేక, విస్మయంగా చూస్తూ నిలబడి పోయింది.

'ఏమిటలా చూస్తారు? నన్ను మరచి పోయారా? వేసు మధును' ఎప్పటిలా చిరునవ్వు అతని పెదమల మీద మెరుస్తోంది. చిలిపిగా కళ్ళు నవ్వు తున్నాయి.

'అబ్బే...లేదు.' తడబడుతూ అంది.

మధు నవ్వుతూనే శాంత కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూసాడు. ఆమె కనురెప్పలు క్రిందకి వాలిపోయాయి. సిగ్గుతో కాదు, కలవర పాటుతో. మధుని చూడగానే కలిగిన సంతోషంతో పాటు ఏదో భయం ఆమెను సన్నగా వణికించింది.

'అలా హోలలుకి వెళ్లి కొద్దిసేపు మాట్లాడుకోవటానికి ఏ మ యి నా అభ్యంతరముందా?' అతని కంఠ స్వరంలో లాలిత్వం లేదు. గంభీరంగా వుంది.

ఆ మార్పుని గమనించి తలెత్తింది శాంత. అతని కళ్ళల్లో చిలిపితనం కరిగి పోయింది. నిశితంగా ఆమెని పరికిస్తూ ఏదో అర్థం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయా చూపులు,

'అబ్బే...లేదు' అరిగిపోయిన టేపు రికార్డర్ లా, తడబాటుని అణచుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ అంది.

మధు నవ్వాడు. 'మీకు అభ్యంతరం వుంటుందని కాదు. కానీ మీ శ్రీహరికి యిలాటివి...'

సూటిగా తగిలాయా మాటలు శాంతలో. యింకా ఏ మూలో మిగిలి వున్న అభిమానం దెబ్బతింది. 'అలాటిదేమీ కాదు. వదండి' అంది మరేమీ ఆలోచించకుండా.

టిఫిను కాఫీ తీసుకుని తిరిగి వచ్చే

వరకూ చాలా మామూలుగా కాలేజీ స్నేహితుల గురించి, లెక్కరర్లు గురించి మాట్లాడాడు అతను. అతని కళ్ళు మాత్రం నిశితంగా ఆమె ప్రతి కదలికనీ, కళ్ళల్లో కదులుతున్న ఛాయలనీ జాగ్రత్తగా గమనిస్తూనే వున్నాయి.

'మీ బన్ స్పాండ్ దగ్గరకి వచ్చేస్తోంది' మాట్లాడటం ఆపి ఆమె ముఖంలోకి చూస్తూ ఆనాడు.

కాలేజీ స్వర్ణతులు గుర్తు తెచ్చుకుంటూ ఉత్సాహంగా మాట్లాడుతున్న శాంత చటుక్కున మాట్లాడటం ఆపి వేసింది. అందమైన కలలు కంటున్న రోగిన హఠాత్తుగా లేసి. చేదు మాత్రలు మింగ మన్నట్టు తెల్లబోయి చూసింది అరక్షణం పాటు.

'యిల్లా తమా, ఆ మనిషి' తన జీవితం బాధ్యతలూ గుర్తుకి రాగానే దిగులుగా ఎట్టుర్పింది.

'అవును, బన్ స్పాండ్ వచ్చేస్తోంది' నిరసంగా అంది.

అతని చిన్న చిన్న కళ్ళల్లో అంతు లేని జాతీ, బాధా తొంగి చూపాయి.

'కొద్దిసేపు ఈ పార్క్ లో కూర్చుని వెళదాం. రండి' అతను చనువుగా పార్క్ లోకి దారి తీసాడు.

'రాలేను' అనాలనుకుంది శాంత. కానీ అనలేక పోయింది. ఏవో మొండి తనం, ధైర్యం ఆమెని ముందుకి నడిపించాయి.

'మీ సంతారం ఎలా వుంది?' పచ్చ గడ్డిలో చేతి రుమాలు పదుచుకుని కూర్చుంటూ సూటిగా అడిగాడు మధు.

ఏ ఖణన అతను అలా అడుగుతాడో అని కలవర పడుతున్న శాంత కొద్ది సేపటి వరకూ ఏమీ మాట్లాడ లేక పోయింది.

'మాట్లాడరేం?' అతని చిన్న చిన్న కళ్ళు తన ప్రతి కదలికనీ పరికిస్తున్నాయని తెలుసు శాంతకి, చివరికి తలెత్తి చూసింది 'ఏం చెప్పను?' అంటూ.

'కాలం చాలా త్వరగా కదిలి పోతోంది. మిమ్మల్ని చూసి అప్పుడే ఏడు సంవత్సరాలు అయ్యింది. మీ శ్రేయస్సుని సదా కాంక్షించే ఆపులలో వేసు మొదటి వాడిని మీ జీవితం ఎలాగుందో తెలుసుకోవాలని ఆరాటపడటంలో ఉన్నామి

లేదనుకుంటూ ప్రతిమాట వెనుక ఏదో తెలుసు కోవాలన్న వేదన, యింకా ఏదో చెయ్యాలన్న అవసరం, స్నేహ పూరితమైన వాత్సల్యం తొంగి చూస్తున్నాయి.

తల వంచుకుని గడ్డి వరకలు వీకుతూ వూనంగా వుండి పోయింది శాంత. గర్వంగా తృప్తిగా సంతోషంగా చెప్పకోవటానికి వాకెమీ మిగల్పలేదు ఈ విడళ్ళ కాలం.

'ఏ బంధుత్వమూలేని మీరు నాకు ఆపులూ సన్నిహితులూ అని నాభరత్ కి చెబితే నన్ను ఎన్నివిధాల హింసిస్తాడో మీకు చెప్పనా మధూ? ఎంత చదువు కున్నా, ఎంతమంది మధ్యలో ఉద్యోగం చేస్తున్నా, ఎవరితోనూ ఎలాటి పరిచయమూ పెట్టుకోకుండా మడికట్టుకుని కూర్చో వాణే ఆయన తత్వాన్ని వికాకలా చెప్పేది?' బాధగా ఆలోచిస్తోంది శాంత.

బి. ఏ మూడో సంవత్సరం చివరిలో కాలేజీ మూసివేసే చివరిరోజున మధు అడిగాడు. 'యింకా ఎవరి జీవితాలు వారివి. ఎప్పుడైనా ఎక్కడయినా కనపడితే మాట్లాడతారా శాంతా?' అని.

'అదేమిటి? ఎందుకు మాట్లాడను?' అంది తను బాధగా.

'ఏమో. అడవాళ్ళు త్వరగా మారి పోతారంటారు. పెళ్ళవ్వగానే పరాయి మగవాడితో మాట్లాడితేనే తప్పన్నట్టు తప్పించుకునిపోతారు కొందరు చదువుకున్న అమ్మాయిలు. మీరూ జలాగే...' అతన్ని పూర్తిగా మాట్లాడనీయలేదు తను.

'మనదగ్గర అలాటివి కుదరదు. ఆకాబోయే ఆయనని లాక్కువచ్చి 'యిదుగో నా టెస్ట్ ఫెండు' అని గర్వంగా పరిచయం చేసి, మీరు రానని బ్రతిమాల్తినా వినకుండా మా యింటికి లాక్కుపోయి అతిధి మర్యాదలు చేస్తాను. తెలుసా?' అంది అను నవ్వుతూ.

అది గుర్తుకివచ్చి శాంతకళ్ళు నీళ్ళతో నిండాయి. అతనెక్కడ చూస్తాడో అని తలపూర్తిగా వంచేసుకుంది.

'సో. మీరు చెప్పరు. చెప్పలేరు అని తెలిసికూడా అడిగాను శాంతా. మగ వాళ్ళం అనే అహం యింకా కొందరు భర్తలలో పోలేదు. ఆడదాన్ని, అణగి మణిగి వుండాలి అనే తేలికభావం

18 క్లూలకు తెలుగు అనువాదం

1. ఆహారం లేక నోయినట్లయితే మానవుని ఆహారం కోసం ఆసక్తి ఎట్లు కలుగకపోతుందో అలాగే మానవులు ఆమరుడై యుండక నోయినట్లయితే మానవులు ఆమరత్వమును నెదిరించరు/ ఆశించరు.

2. స్వసంతక త్యాగం ఆత్మనయత మరియు దయ / వివ్రుత యందు ఆధిపత్యం ఉపరిచి ముచ్చడి.

3. కర్తవ్యభావమందు అంత్యపరాయణ/ సదా పరి మనోవృత్తి అంతర్నిహితమై యుండును.

4. భూలోకంలో ఎవ్వరూ నిరుత క్రమ గతిని / బలమును ఎదిర్చి నిలువ జాలరు.

5. క్రూరత్వం / శృచ్ఛం మరియు లోభం మానవ సహజ గుణముల క్రూరతను పూర్తిగా పురికొల్పి మానవుని క్రూరపదమునందు దింపును.

6. పూనపుడు వ్యక్తిగతంగా సకించును కాని అతని మహా కార్యములు / భావములు వాటిపూర్వ సాంప్రదాయంగా ప్రత్యేకించి అమరమై నిలిచి యుండును.

7. ఎడతెగని విరాళ / దుఃఖము మరియు క్షాంతత ఎవ్వరూ జీవించజాలరు.

8. శిష్టత / ధర్మం యొక్క ముఖ్య కార్య కలాపం సామాజిక ఏకాగ్రతను బలపరచుటయందే నిమగ్నమై యుండును.

9. ఎవరై నా ఆహారభావమును బ్రహ్మాండంగా పోషిగలరు, దానిని భయంకరంగా పోషిగలరు కాని మేలేకుండా / అజేయంగా కాదు.

10. ప్రకృతి ఎల్ల చోట్లా విధులను / పద్యాలను నిమగ్నించును.

11. ఏ పుత్రాధిపత్య సామ్రాజ్య మనోశాంక్ష నిమిత్తం ఆశాపాతాన్నికమనము దాదాళంగా / సరిగ్గా నుమమ్యులను జడమై ఏ సామగ్రిని ఆహారానియో ఎలని యుంటుంది.

12. ఈశ్వరుని మీ ఆత్మలయందు ప్రవేశం పొంది మీ మార్గాలను నిర్ణయించుకుని పరిపాలననిర్వహణ అనుభవత / తాకిము దానంతటా మీ నుండి తొలగిపోవును.

13. మానవ స్వభావము / వ్యక్తిత్వము బొత్తిగా జ్ఞానహీనమై సదా సద్భావము లభ్యం.

14. కోరికలు, ఉద్దేశములు లేక అలవాట్లు వీట పరస్పర వైరుధ్యం వైతిక / సామాజిక సమన్వయం కల్పించును.

15. ఈశాదా మనకు రాజకీయ / వ్యవహారిక వివేకం కాకలె అనే విషయమును ఎవ్వరూకాదనరు.

16. ప్రాపంచిక సుఖానందముల పరిత్యాగం అత్యగ్ర సిద్ధమనందే పవిత్రత / ఆచరణ లభ్యం.

17. కోపాగ్రేవం లేక భయోగ్రేవం ప్రశాంత హృదయం / మనం అనుభవించు మౌనం అన్యాయాన్ని అనుభవించును.

18. ఈశ్వరుని సాక్షాత్కారం అనుభవించునది సాధించు జాలనంతటా మానవుడు అజ్ఞానిగాను / అయోగ్యుడగాను వుంటాడు.

18 CLUES

1. As man could not have desire for food if there were no food, so men could not Acquire Desire immortality if men were not immortal.

2. There are unsurpassed joys in self-denial, self-restraint and Charity / Humility.

3. A sense of duty presupposes a Conscientious / Virtuous disposition.

4. None on earth can withstand the Course / Force of destiny.

5. Cruelty, Enmity and greed give full licence to the barbarity of human instincts and put man on a crooked road.

6. Man as an individual perishes but his Deeds / Ideas, separate from their progenitor, live on.

7. No one can live with a continual sense of Despair / I am and void.

8. The main function of Education / Religion consists in strengthening social solidarity.

9. One can inflate the Ego tremendously, inflate it mightfully, but not indefinitely / Invincibly.

10. Nature has set Laws / Limits everywhere.

11. We have to sacrifice, Liberally / Literally, men and material in the fire of ambition in order to create the phantom of an empire.

12. Loneliness / Worldliness will fall away from you automatically when you allow God to come into your souls and rule all your activities.

13. It is wrong to hold that human Mentality / Personality is basically irrational.

14. A conflict of desires, motives or habits sets a Moral / Social problem.

15. No one will deny that we need Political / Practical wisdom today.

16. Renunciation of worldly pleasures is the highest kind of Purity / Pursuit.

17. It is common experience that a flood of anger or fear will make calm Reading / Thinking impossible.

18. Man remains Unaware / Unworthy of himself, as long as he does not realise God.

గమనిక : పై క్లూలు భారతీయ గ్రంథ కర్తల, పుస్తకములనుండి తీసుకొనబడినవి.

ఆవి పూర్తి వాక్యములు మరియు కేవలముగా పూర్తి అర్థవంతమైనవి. గ్రంథకర్తలు, వారి పుస్తకముల పేర్లు అపేక్షియో సామ్యుషన్తో పాటు లిట్టేజ్ లిక్లీతో ప్రచురించబడును.

రు. 5,46,000 లకు పైగా పంచి పుస్తకం.

కాటం కదిలింది

మీలోనూపోలేదు. కాలం మారింది అలవాట్లు, అభిరుచులూ అన్నీ మారాయి. కానీ మనసులతోపున్న సంకుచితవ్యమాత్రం యింకా తొలగిపోలేదు.

‘అవును. మనది భారతదేశం. ప్రాణాలు బలిపెట్టి ఆయినా కీర్తికోసం ప్రాకులాడుతాం. సతీ సావిత్రి, అనూయత వంటి పవిత్రతలు వెలిసిన పుణ్యభూమి మనది. సుమతివంటి పవిత్రతల వారసత్వం వింది. ఆ వారసత్వాన్ని పోషియరు. ఎంత చదువుకున్నా అభ్యుదయంగా బ్రతకలేరు మీరు. అనాదిగా ఇరుగుతున్న అన్యాయాలకి బలిఅవుతూకూడా పెదవి కదపరు, ఎంత నిక్కనబడగా ఆయినా బ్రతుకుతారు కానీ భర్త గురించి చెడ్డగా చెప్పకోలేరు. ఇబహీనత మిమ్మల్ని భుస్తితికి తెస్తోంది’ అతని స్వరంలో ఆవేశం ఆవేదన పెరిగిపోతోంది.

శాంత కళ్ళనుండి ఏకధారగా జారి పోతున్నాయి కన్నీళ్లు. ఆడదానికి తరగని అస్తి అదే!

కాలం కదలటం మరిచిపోయిందేమో అన్నంత మెల్లగా భయంకరంగా జారి పోతున్నాయి క్షణాలు.

‘వేసంతా విన్నాను. ప్రత్యక్షంగా చూసాను కూడా. మీ యింటికి ఎదురుగానే మా బంధువులు వున్నారు. నిన్న ఉదయం మిమ్మల్ని చూడిగానే బయటికివచ్చి పలకరిద్దామనుకున్నాను. కానీ మా వాళ్లు వారించారు. ఆయనలే అనుమానపు మనిషిని. రాత్రి ఆలస్యంగా మీరురావటం ఆయన కోపంగా మాట్లాడుతూ చెయ్యి చేసుకోవటం తలుపులు చేసివున్నా వినవద్దాయి. రాతంతా నిద్రపట్టలేదు నాకు. నేను మీ అన్ననో తమ్ముడినో అయితే, కనీసం దూరపు బంధువునయినా అయివుంటే ఎంత బావుండేది! ఆ క్షణంలో పచ్చి రాజారావుని మందలించి బుద్ధి చెప్పివుండేవాడిని.....’

సరిగ్గా మూడేళ్లక్రితం జరిగినసంఘటన తలుచుకుని కన్నీళ్లు మధ్య బాధగా నవ్వుకుంది శాంత.

ఏదో పనిమీద ఆ ఊరు వచ్చిన సోరసి చెల్లెలి కాపురం ఎలాగుంది చూడటానికి

* ఒకేసారి 3 బహుమతులు గెలుచుకొండి :
* ఫిలిప్స్ లిటానిక్స్ స్టరు అదనము :

Lit Quiz No. 29

Rs. 32500

FIRST PRIZE RUPEES 16,000

RUNNERS-UP (UPTO 4 ERRORS) Rs. 8,500

MINIQUIZ (A) All Correct only Rs. 2,000

RELIEF FUND: Rs. 1,000

MINIQUIZ (B) (UPTO 2 ERRORS) Rs. 5,000

PHILIPS TRANSISTOR

అధిక ముగింపు తేది: 22-2-68.
 పాల్కువన్ భారత్ హ్యాండ్: 25-2-68
 పాల్కువన్ అంధ్రప్రదేశ్: 25-2-68.
 సరికాని భారత్ హ్యాండ్: 10-3-68.
 * పాల్కువన్ వెంటనే పొందుటకు 6 పై వం
 స్తంపు, స్వంత అక్షరముగల కార్డును వెంటనే
 పంపవలెను. * లిట్ క్విజ్ నెట్ 10 వందలకు
 రు. 2/- వంపవలెను. * చిర ఎంప్లీయ
 తేది 21-2-68 ఉధవారమువాడు కూడా
 పంప వచ్చును. కాని వాటిని ఎక్స్ ప్రెస్ సెన్
 చెరివరిలో పంపవలెను.

లిట్ క్విజ్ నెం. 29 అధికార ఎంప్లీ పాఠము
ADDRESS : LITQUIZ No. 29, ALANKAR, BALARAM STREET, BOMBAY-7. (W B)

గమనిక : (1) ఒక్కొక్క కాలంలో మూడు వర్గాలకు వలదును కొట్టివేయండి. (2) ఒక కూపన్ మాత్రం వసినచో ఇతర కూప
 నులును కొట్టి వేయండి. (3) ఎంప్లీయమే M.O. ద్వారా పంపినచో, పాస్టాల్ సేనుండి పొందిన M.O. రేకును ఎంప్లీ పాఠమునకు
 జతపరచవలెను. M. O. రేకు లేని ఎంప్లీయ విరాళంపంపబడును. (4) I. P. O. క్రాస్ వేయవద్దు. అది లిట్ క్విజ్
 నెం. 29, బొంబాయి-7 వారికి తెల్లంబునట్లు ఉండవలెను.

1 ACQUIRE	DESIRE	1 ACQUIRE	DESIRE	1 ACQUIRE	DESIRE	1 ACQUIRE	DESIRE
2 CHARITY	HUMILITY	2 CHARITY	HUMILITY	2 CHARITY	HUMILITY	2 CHARITY	HUMILITY
3 CONSCIENTIOUS	VIRTUOUS	3 CONSCIENTIOUS	VIRTUOUS	3 CONSCIENTIOUS	VIRTUOUS	3 CONSCIENTIOUS	VIRTUOUS
4 COURSE	FORCE	4 COURSE	FORCE	4 COURSE	FORCE	4 COURSE	FORCE
5 CRUELTY	ENMITY	5 CRUELTY	ENMITY	5 CRUELTY	ENMITY	5 CRUELTY	ENMITY
6 DEEDS	IDEAS	6 DEEDS	IDEAS	6 DEEDS	IDEAS	6 DEEDS	IDEAS
7 DESPAIR	PAIN	7 DESPAIR	PAIN	7 DESPAIR	PAIN	7 DESPAIR	PAIN
8 EDUCATION	RELIGION	8 EDUCATION	RELIGION	8 EDUCATION	RELIGION	8 EDUCATION	RELIGION
9 INDEFINITELY	INVINCIBLY	9 INDEFINITELY	INVINCIBLY	9 INDEFINITELY	INVINCIBLY	9 INDEFINITELY	INVINCIBLY
10 LAWS	LIMITS	10 LAWS	LIMITS	10 LAWS	LIMITS	10 LAWS	LIMITS
11 LIBERALLY	LITERALLY	11 LIBERALLY	LITERALLY	11 LIBERALLY	LITERALLY	11 LIBERALLY	LITERALLY
12 LONELINESS	WORLDSLIMES	12 LONELINESS	WORLDSLIMES	12 LONELINESS	WORLDSLIMES	12 LONELINESS	WORLDSLIMES
13 MENTALITY	PERSONALITY	13 MENTALITY	PERSONALITY	13 MENTALITY	PERSONALITY	13 MENTALITY	PERSONALITY
14 MORAL	SOCIAL	14 MORAL	SOCIAL	14 MORAL	SOCIAL	14 MORAL	SOCIAL
15 POLITICAL	PRACTICAL	15 POLITICAL	PRACTICAL	15 POLITICAL	PRACTICAL	15 POLITICAL	PRACTICAL
16 PURITY	PURSUIT	16 PURITY	PURSUIT	16 PURITY	PURSUIT	16 PURITY	PURSUIT
17 READING	THINKING	17 READING	THINKING	17 READING	THINKING	17 READING	THINKING
18 UNAWARE	UNWORTHY	18 UNAWARE	UNWORTHY	18 UNAWARE	UNWORTHY	18 UNAWARE	UNWORTHY

**6 CLUES
FREE
COUPON**

ACQUIRE	DESIRE
CHARITY	HUMILITY
CONSCIENTIOUS	VIRTUOUS
COURSE	FORCE
CRUELTY	ENMITY
DEEDS	IDEAS

**6 CLUES
FREE
COUPON**

DESPAIR	PAIN	MENTALITY	PERSONALITY
EDUCATION	RELIGION	MORAL	SOCIAL
INDEFINITELY	INVINCIBLY	POLITICAL	PRACTICAL
LAWS	LIMITS	PURITY	PURSUIT
LIBERALLY	LITERALLY	READING	THINKING
LONELINESS	WORLDSLIMES	UNAWARE	UNWORTHY

29
(ASVP)

**CAPITAL
LETTERS**

ఈ క్విజ్ ప్రవేశమునకు చెందిన నిబంధనలను ఇతరులను పాటించుటకు అంగీకరిస్తున్నాను. మరియు కాంపెటిషన్
 ఎడిటరు గారి నిర్ణయమును తుది నిర్ణయముగాను, వ్యాఖ్యానార్హమైనదిగాను అంగీకరించుటకు ఆమోదిస్తున్నాను.
 ప్రతి కూపనుకు ఎంప్లీ ఫీజు రు. 1/- ఈ పూర్తి ఎంప్లీ ఫీజు (4 కూపనులకు) ఫీజు రు. 4/-
 M. O. రేకు/L.P.O./లిట్ క్విజ్ క్లబ్ రేకు/పైజా కార్డు జతపరుస్తున్నాను. వాటి నెం.....

NAME .....

ADDRESS .....

.....

ఈ పూర్తి ఫీజును కర్పించి పంపవలెను

మినిక్విజ్ (B) :- పాల్కువన్ హ్యాండ్ల వలదును మూలమునా తమ మినిక్విజ్ (B) పంపుటకు అర్హులు. మినిక్విజ్ (B) యందు లిట్ క్విజ్ విజేతకు బహుమతి పొమ్మ ఫిలిప్స్ డ్రాన్స్ పద్ధతి
 వాడుకలో ఉన్నట్లు పంపువారు మాత్రమే మినిక్విజ్ (B) పంపుటకు అర్హులు. (మూలమునా అర్హులైన అధికార విజేతలకు మినిక్విజ్ ఫీజు 5000/-
 వాడుకలో ఉన్నట్లు పంపువారు మాత్రమే మినిక్విజ్ (B) పంపుటకు అర్హులు. (మూలమునా అర్హులైన అధికార విజేతలకు మినిక్విజ్ ఫీజు 5000/-

భద్రతకు, రక్షణకు ఫోల్డింగ్ రివోల్వర్ ఫస్ట్
 తై సెన్స్ అక్కర్లేదు. అమెరికన్ మోడల్. దొంగలు,
 క్రూరమృగాలనుండి రక్షించుకొండి. పిక్నిక్ ప్రయా
 ణములు, నాలు
 కాలకు సరైన
 గళం మై నది.
 అటోమెటిక్
 50 షెల్స్

పిర్మిట్ గలదు లేకై జరి. విప్లవ వ్యయ మిమ్ము అపా
 యంనుండి రక్షిస్తుంది. జర్మన్ మో 30.99
 50 షెల్స్ తో ధర: రు. 15.50 వి.పి.సి చార్జీలు
 రు. 2.50 తోలుకేన రు. 50 అదనం షెల్లులందరికి
 రు. 50 మిల్లీ రీజర్వాన్లు కులపేసిన రు. 100 కేరగింపు.

ATLAS CO (-16)
 P.O. Box 1329 Delhi-6

చేతి గడియారం

గి-లకు మాత్రమే

5 జ్యూయెల్స్ చేతి
 గడియారం, 5 యేండ్ల
 గ్యారంటీతో రు. 6/ అక్ష
 మా వెయిన్ పద్ధతి
 స్విచ్ మెకానికల్ పాండ్ లుండి.
 స్టెప్ లు రు. 1.15 అదనం.

షెల్ మో హానిమూన్ సెల్ వ్యాపారాధి
 పుద్ధి కై యాస్పి. మున్ పవేక పెట్టుకొనింది
 అష్టం అనివారికి డబ్బు వాసమేయ ఒడుకు.
 SWISS WATCH TRADING CO.
 P. B. 87 (APTW) Jullundur City

ప్రత్యేక చికిత్స

Licensed under M. & T. P.
 Act - Rule (83)

విర్యంతంభనము :- నరాల బలహీనత
 పాలు మంచితక్కి కలుగుటకు పైకి మర్చనకు
 తైలం 1 పీక రూ 27/- పైకం
 ముందుగా వంపాలి.

డా. రత్నం సన్స్. (Estd 1904)

అజంపుర రైల్వే వంతెన వద్ద,
 New Malakpet,
 హైదరాబాద్ - 36 అం. ప్ర.

వాయిదాల చెల్లింపు ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

నెలకు రు. 10/-
 వంతున సులభముగా
 నెలించి రు. 320
 వెంగల 'టెలిక్విస్'

ఫోన్ బుక్ 3 బ్యాంక్స్, ఆల్ వర్క్డ్ 8
 ప్రైవేట్ లిమిటెడ్. వివరములకు :

ATLAS CO, (AP-22)
 Box No. 1329, Delhi-6.

కాలం కదిలింది

ఇంటికి వచ్చాడు.

'నీ అన్న యిచ్చిన పొమ్ము చూసుకునా
 ఆ మిడిసిపాలు? ముష్టి కట్టుం డబ్బులు
 అప్పు ముచ్చటారే లాంఛనాలు జరి
 పించారా? ఎనభై రూపాయల వెధవ గడి
 యారం, రెండువందలు పెట్టి డొక్కు
 రేడియో...' పాత విషయాలన్నీ అప్పి
 అడుగుతున్నాడు రాజారావు.

అత్తగారింటోళ్ళు వున్న మూడురోజులు
 అత్త అడవిదొడ్డులో పొందిచినా ఓపికగా
 విని ఊరుకుంది శాంత. అల్లాడి కోరి
 కలు ఆడపడుచుల లాంఛనాలూ ఘనంగా
 తీర్చటానికి తండ్రి లేరు. ఎలాగో అలా
 శ్రమపడి చెల్లెలి బరువు తీర్చుకుందా
 మన్న తాపత్రయంతో అప్పచేసి ముందు
 అనుకున్నదానికంటే కాస్త ఎక్కువగానే
 ఖర్చుపెట్టి పెళ్లి చేసాడు సారధి. యింకా
 అవి పెట్టలేదు యివి పెట్టలేదు అన్న
 సాధింపులు విని బాధపడినా ఎంతకీ తృప్తి
 లేకుండా యింకా ఏవో చేయాలని అను
 కోవటం ఆడవాళ్ళకి నహజం. అందులో
 అత్త-ఆడపడుచుల హోదా వచ్చేసరికి
 తమ అదృష్టాన్ని చవకబేరంతో కొను
 క్కున్నారనీ, యింకా ఎక్కువ వచ్చేది
 అన్నట్టు మాట్లాడుతారు చాలామంది-
 అని సరిపెట్టుకుంది.

'వేసు పెళ్లి చేసుకుంది కట్టుకోసం,
 లాంఛనాలకోసం కాదు.' అని తల్లిని అక్కా
 చెల్లెళ్ళని మందలించవలసిన రాజారావు
 క్రొత్తలోనే కాకుండా పెళ్లయిన మూడు
 సంవత్సరాలకి కూడా యింకా సాధించ
 లంతో ఎప్పటిలా ఊరుకోలేకపోయింది
 శాంత.

'ఏమిమిదనందలరూపాయలు పెట్టి చేతి
 గడియారం, వెయ్యిరూపాయల బ్రాస్
 స్టరు పెట్టుకలిగి తాహతు వుంటే వెదికి
 వెదికి మిమ్మల్ని తేటం ఏం ఖర్చు?
 ఏ. ఆఫీసరువో, డాక్టరువో తెచ్చేవారు'
 అంది ఒళ్ళమండి.

గోరంతని కొండంతగా చేసి పోట్లాడే
 రాజారావు మనిషిని అవేమాట మరిచి
 పోయాడు.

అంతవరకూ వరండాలోనే ఆగిపోయి
 లోపల సంభాషణ ఏటా పొరది యింకా
 సహించలేకపోయాడు. పశువులా ప్రవర్తి
 స్తున్న అతని చేతిలోనుండి చెల్లెల్ని

అవతలికి తోసి రాజారావు జబ్బుపట్టుకుని
 ఈడ్చి చెంపమీద ఒకటి వేసాడు.

బావమరిదిని చూసి అరక్షణం పాటు
 జంకినా, అనమీద చెయ్యి చేసుకోవటంతో
 పొరుషంగా ఎదురు తిరిగిపోయాడు కోపంగా
 తిడుతూ.

అనుకోకుండా జరిగిన ఈ సంఘటనని
 చూసి కొయ్యభారి నిలబడిపోయింది శాంత
 తన బాధని కూడా మరిచిపోయి.

'రాసెల్లె. నా చెల్లెలిని ఎంతెంత
 మాటలంటావురా? దాన్ని చావమనా
 నీ కిచ్చి పెళ్లి చేసింది? నువ్వు మనిషివా
 పశువువా? నీ చదువూ సంధ్యా
 ఏమయ్యాయి...' సారధి తిరిగి చెయ్యి చేసు
 క్తున్నాడు. ఆ డెబ్బ బలంగా కణతలమీద
 తగిలి. దేమో రాజారావుకి కళ్ళు తిరిగి
 నట్టయ్యి ఏమీ మాట్లాడలేకపోయాడు
 ఒక నిమిషంవరకూ.

పాడుగా బలంగా వుండే సారధి చేతిలో
 రాజారావు, ఏమయిపోతాడో అన్నభయంతో
 తన భర్తమీద అన్న చెయ్యి చేసుకున్నా
 డన్న కోపంతో, తన చావురం చూడ
 ఎచ్చిన అన్నగారి ముందు యింత గొడవ
 జరిగినందుకు అనమానాభిమానాలతో
 హాకిపోయింది శాంత.

'అన్నయ్యా...' భర్తకి అడ్డుగా నిలి
 బడుతూ అంది. 'నువ్వెందుకీలా తొందర
 పడుతున్నావు? చెల్లెలు భర్తతో కాపురం
 చేయటం నీ కిష్టం లేదా'

'శాంత' కోపం మరిచిపోయి ఆళ్ళు
 ర్యంగా చూసాడు సారధి. 'ఏమిటి నువ్వెం
 టున్నది?'

'భర్తకి భార్యమీద చెయ్యి చేసుకునే
 అధికారం లేదా అన్నయ్యా? ఆ మాత్రానికే
 నువ్వు పచ్చి ఆయన్ని కొట్టటం ఏమీ
 బావుండ లేదు. భార్యభర్తల మధ్య కలి
 తలు రాకుండానే వుంటాయా? మా
 యిద్దరి మధ్య నువ్వుపచ్చి యింత
 రాదాంతం చేయటం ఏమిటి? చెల్లెలి
 కాపురం చక్కదిద్దగలవనివాడివి నువ్వే
 చెడగొడవావా?' అంది అవేళంగా.

'శాంత' ఆగ్రహం ఆవేశాల మధ్య
 దాదాపు అరిచాడు సారధి. 'నీ కాపురం
 చెడగొట్టడానికి వచ్చావా నేను?' బాధగా
 కోపంగా చెల్లెలిని చూసాడు. మరుక్షణం
 లోనే వెనక్కి తిరిగి చేతివంచి తీసుకుని
 తిరిగి వెళ్లిపోయాడు.

'అలా చెప్ప! బుద్ధివుంటే తిరిగి జన్మతో'

ఈ గడప తొక్కనద్దను' రాజారావు తేమకొని చెంప సవరించుకుంటూ అన్నాడు వెనుకనుండి.

గడప దాటిన సారథి మళ్ళీ వెళ్లెలి యింటి గడప తొక్క లేదు. లోలోపల కుమిలిపోయింది శాంతి. ఆ తరువాత ఏడాదికి తన దిగులుతోనే పోయిన తల్లి శవాన్ని చూడటానికి మాత్రం వెళ్లింది శాంతి. అప్పడయినా ముభావంగా అంటి అంటన్నట్టు పువ్వులు అన్నా వదివా.

ఆలోచనల మధ్య బిగుసుకునిపోయిన శాంతని చూసి మధు లేచి నిలబడ్డాడు.

'మీ స్వనిషయాలలో వేను కల్పించు కోవటం మీకు యిష్టం లేదనుకుంటూ. నన్ను క్షమించండి శాంతా. వేనువెళలాను' బాధగా కళ్ళెత్తి చూసింది శాంతి. 'అబ్బే...లేదు' అనబోయి ఆగిపోయింది. నిట్టూరుస్తూ లేచి నిలబడింది.

'మీరు నన్ను అపార్థం చేసుకోకండి మధూ. ఈ క్షణంవరకూ మీకంటే ఆపులూ సన్నిహతులూ నా కెవరూలేరు. మానసికంగా శారీరకంగా ఎంత బాధ పడుతున్నాదో మీకు చెప్పకుని గుండెలలో బిరుపు తగ్గించుకోవాలనే నాకూ వుంది. కానీ... చెప్పలేకపోతున్నాను. వేను సుఖ సంతోషాలలో బ్రతకాలనే మీ ఆవేదన, ఆరాటం నా కర్మమయ్యింది. కానీ వేనేమీ చెయ్యలేను...నా బ్రతుక్కి అది అంద కుండాపోయాయి. వేను సుఖపడాలి అంటే మృత్యుదేవత ఒక్కటి నన్ను కరుణించాలి' కన్నీటి తెరల మధ్య గద్గదిక మవుతున్న స్వరాన్ని అడుపుతో పెట్టుకోవాలని ప్రయత్నిస్తూ అంది.

బాధగా చూస్తున్న అతని ముఖంలోకి ఒక క్షణంపాటు చూసి సెలవు తీసుకుని వచ్చేసింది.

యింటోళ్ళ కాలు పెట్టగానే ఎప్పటిలా రాజారావు నిలదీసి అడగలేదు ఎక్కడికి వెళ్లానని. శాంతి చెప్పనూలేదు, వ్రాసంగా లోపలికి వెళ్లి నంట మొదలుపెట్టింది.

ఆలస్యం అయినందుకు సమాధానం చెప్పకోని శాంతి నిర్లక్ష్యం అతను సహించలేకపోయాడు. కోపంగా లోపలికి వెళ్లి అడిగాడు. 'ఎక్కడికి వెళ్లావు' అని.

'ఫ్రెండ్ కనడితే హోటలుకి వెళ్లాను' నిద్రయితే అదియందన్న నిర్లక్ష్యతతో జవా

బిచ్చింది శాంతి.

'ఎవరా ఫ్రెండ్? అడదా? మగవాడా?' వేటకారంగా అడిగాడు.

'మగవాడే' అప్రయత్నంగా అవేసింది.

ఆ ఇంటోళ్ళ సర్వసాధారణంగా జరిగే తంత్రే అప్పడూ జరిగింది. కానీ యికో విచిత్రం కూడా జరిగింది. జట్టు ఈడ్చి క్రింద పడేసి తన్నుతున్న అతని కాళ్ళు బలంగా పట్టుకుని 'వేను మీ భార్యని బానిసని కాదు' అంది శాంతి.

రాజారావు బాదటం మాని విచిత్రంగా చూశాడు. 'భార్యవని చాలా తొందరగా తెలిసిందే అన్నాడు వ్యంగ్యంగా.

'బానిస అయినా ప్రాణం వుంటుందన్న నిజం తెలుసు యజమానికి. మీద్యస్థిలో వేను ఒక మరబొమ్మని. ఉద్యోగంచేసి నెలనెలా డబ్బు సంపాదించి పెట్టాలి. మీ అనుమానాలకి బలి అవుతూ కిమ్మన కూడదు. ఉద్యోగం మానివేసి యిల్లు కదిలకుండా ఇంటోళ్ళే పడివుంటానంటే అందుకూ వచ్చుకోరు. మీ సమలన్నీ చేసి పెట్టి మీ అనసరాని తీర్చే యంత్రాన్ని. భార్యని అనే భవం, గౌరము, ఆదరణ వుంటే మీ రింత అమానుషంగా ప్రవ ర్తించరు'

'నోరు మూర్చివా లేదా?' చెయ్యి ఎత్తి మీదికి వస్తూ అడిగాడు రాజారావు.

ముఖమీద పడుతున్న జాతుని వెనక్కి తోసేసుకుంటూ తల ఎత్తి చూసింది శాంతి. ఆ కళ్ళల్లో ఏదో మొండితనం.

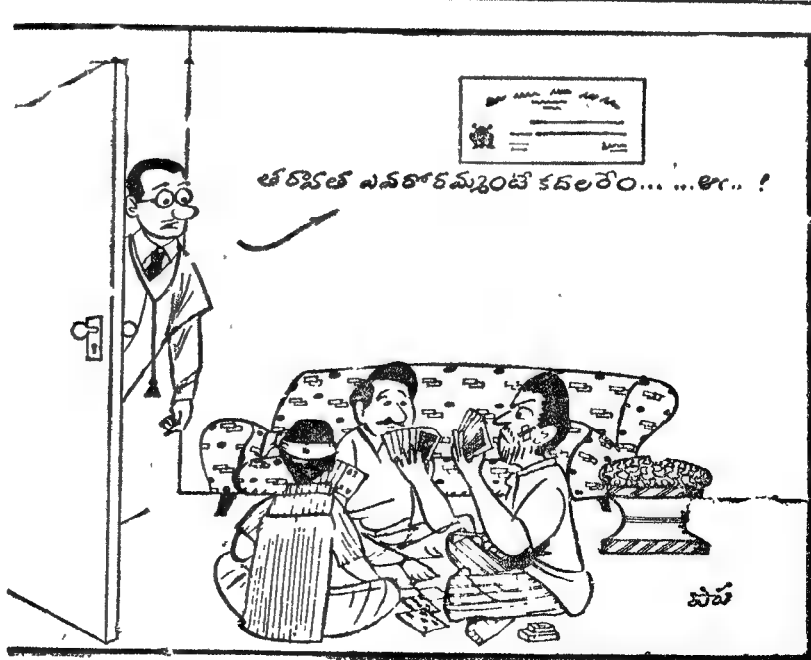
'ఏం చేస్తారు? చెయ్యి నాన్న పుట్టే వరకూ బాదుతారు. యింకా కోపం పోక పోతే ప్రాణాలు తీస్తారు. అంతేకదా? రోజూ చచ్చేకంటే ఒక్కసారి చావటమే నయం. నన్ను చంపినా మిమ్మల్ని నిలదీసి అడిగేవారు ఎవరూ లేరు. మీమీద హత్య వేరం రాకుండా యింథులో మీ తప్పేమీ లేదని రాస్తాను. లేదా వాజ్మాలం యిస్తాను. కానివ్వండి'

రాజారావు అగ్రహం ఆ శ్మశ్మం గా మారింది. గిరుక్కున తిరిగివెళ్ళిపోయాడు. మరు క్షణంలోనే బట్టలు తొడుక్కుని విసురుగా బయటి తలుపులు తన్ని వెళ్ళి పోయాడు.

శాంత ఆలోచనలనుండి తేరుకునిచూసే సరికి పాలు విరిగి జన్నులా అయ్యి మాడు వాసన వస్తోంది. పాలు పొంగటంవల్ల వేమో స్టిమిది మరకలు కనిపించాయి.

వాటి వైపుచూసి నిట్టూరుస్తూ పాలు దించి స్టి ఆర్పేసింది. టైప్ చూసింది. పదిన్నర అయ్యింది. నెమ్మదిగా లేచి చాన వేసుకుని పడుకుంది.

యిరుగూ పొరుగూ తన వైపు చూసే చూపులని ఎదుర్కోలేక తల వంచేసుకుని

బరిగిపోతుంది తను. కొద్దిగా అవకాశం దొరికితేవారు. ఎంతో పానుభూతిగా తన మంచితనాన్ని పాగుడుతూ రాజారావుని తిడతారు.

అపీనులో తమిద్దరి గురించి చాలా కుండికి తెలుసు. ఏవాడు పెదవి కదిపి అనెవరికీ చెప్పకుని ఎరుగుదు. వాళ్లందరికీ ఎలా తెలుస్తాయో అర్థంకాని సమస్య అనకీ. ఎంతో జాలిగా చూస్తారు కొందరు. మరికొంతమంది పాతనా పా ను భూతి మిళితంచేస్తూ 'ఎందుకొచ్చిన బాధయింది. శారదలా విడతొలిచి పోయిగా బ్రతకక?' అంటారు తను వివేలా.

శారద ప్రక్క అపీనులో వనిచేస్తోంది. బాగానే పున్న వాళ్లమ్మాయి. అపీనరు భార్య. అతని ప్రవర్తన వ్యక్త వదిలేసి వచ్చిందని చెప్పకుంటారు. కన్న తల్లి తండ్రి దగ్గరకూడా వుండటం యిష్టం లేక హాస్టలులో వుంటోంది. అతను వేరే పెళ్లి చేసుకున్నాడు. పిల్లలు కూడా పుట్టారనీ, త్వరలో శారదకూడా యింకా ఎవరనో చేసుకోబోతోందని ఎవరో అను కుంటూవుండగా వింది తను.

'నీకు పిల్లలు పుట్టరు. గొడ్రాలిని మువ్వ. నీకు విడాకులు యిచ్చివేరే పెళ్లి చేసుకుంటాను' రాజారావు టెడిరింపులు గుర్తుకు వచ్చాయి శాంతకి.

అదేలా నవ్వుకుంది. భర్తమీద తనకి ఏమాత్రం ప్రేమానురాగాలులేవు. అయినా అతన్నికొలుస్తూ అతని సిడర్వే బ్రతుకు తోంది. ఏమిటి ఈ జీవితానికి అర్థం?

అలోచనల మధ్య అలిసిపోయి నివ్వడు తిడబోయింది.

బయట తిలుపులమీద దణదబా బాదిన శబ్దం కావడంతో బద్దకంగా లేచింది. 'ఒళ్లంతా నొవ్వలతో' బరువుగా అని పించింది. ఆకలి నీరసం అన్నీ కలిసి జ్వరం వచ్చినట్టుంది. బయట మోత ఎక్కువ కావడంతో విసుక్కుంటూ లేచి తలుపు తీసింది.

గోపాలం లోపలికి వచ్చాడు. అతన్ని చూసి అశ్చర్యపోయింది శాంత. 'ఆయన లేడు' అంది ఎద్రమత్తుతో కొద్దిగా బొంగురుపోయిన వ్యరంతో.

గోపాలం జాలిగా చూపాడు అమెన్నే శి 'రాజాకి హార్ట్ ఎటాక్ వచ్చింది. హాస్పిటలులో పున్నాడు. మీరు వెంటనే బయలు

కాలం కదిలింది

దేరి చాలి.

శాంత అయోమయంగా చూసింది. 'ఆయనకి హార్ట్ ఎటాకు రావటం ఏమిటి?' అర్థం కావట్టు చూస్తున్న శాంతనిచూసి బాధగా విట్టూర్చాడు అతను.

'పరదాగా పేకాట వేసుకుని కూర్చున్నాం. ఒక అరగంట క్రితమే ఆట మధ్యలో వాప్తి అంటూ కడిచేతో గుండెలు పట్టుకుని ప్రక్కకి ఒరిగి పోయాడు. వెంటనే ఆ హాస్పిటలుకి తీసికొనివెళ్లాం...'

శాంత వెర్రిగా అతన్నిచూస్తూ నిలబడి పోయింది.

'మీవాశ్లేషరి అడనులయినాయిస్తారా? టెలిగ్రాం యిస్తాను...' అతను చెబు తున్నదేమిటో వినిపించుకోలేదు.

'నీ ఆస్పత్రిలో వున్నారా? నాకు చూపించండి' నిద్రలో నడుస్తున్న దానిలా యింటి తలుపులయినా వేయకుండా బయటికి నడిచింది.

దిరిదిరుపులో రిక్షాలు కానీ టాక్సీలు కానీ లేవు. రోడ్లన్నీ నిర్మానుష్యంగా వున్నాయి. వీధి దీపాలు మాత్రం కొన ఊపిరితో కొట్టుకొంటున్న ప్రాణిలా, నీరసంగా వెలుగుతున్నాయి.

వరుగులాంటి నడకతో వేగంగా నడుస్తున్న శాంతని చూసి చివరికి సెంకో చిన్నదే నెమ్మదిగా చెప్పాడు గోపాలం.

'మీరు ధైర్యంగా ఉండాలి. వెళ్లగానే షాక్ అవుతుండేమోనని చెబుతున్నాను. రాజా వేసు వచ్చేముందే కళ్లు మూపాడు'

శాంత నడవటం మరిచిపోయి నిలబడి పోయింది.

'మీరు ధైర్యం తెచ్చుకోవాలి. ఆస్పత్రి దగ్గర కొచ్చేసాం' శాంత కదలలేదు. వెర్రిగా ఎక్కడో

అల్ల భవని తూతపుల్లి

తొన్యరీలోకి చూస్తోంది:

'ఈ సందులో ఒక ఇరానీ హోటలుంది. రిక్షా లేమయినా పున్నాయేమో చూసినస్తాను. మీరిక్కడే వుండండి' శాంత షాక్ నుండి తేరుకొని నడవలేదేమో అని సైక్లిమీద వేగంగా ప్రక్క సందు లోకి వెళ్లాడు గోపాలం.

దయాదాక్షిణ్యాలు వున్న విశాల చృద యంతా పరుచుకొనివుంది నల్లని తారు రోడ్డు. రోడ్డు కిరువైపులా వున్న చింతి లింగేడు చెట్ల జాలిగా చూస్తున్నాయి.

గుండెలతో మందుతున్న వేదనలా దూరంగా రెండు పెద్ద పెద్ద లైట్లు కనిపించాయి.

ఏదో భావావేశంతో కదిలిపోతూ వున్న శాంత తన అందమైన కళ్లని పెదర్చి చేసుకొని అటే చూస్తోంది. పలుకగా లేత గులాబీ రంగులా అతి సుకుమారంగా వుండే పెదిమలు కొద్దిగా కదిలాయి. పెళ్లయిన సంవత్సరంనుండే అందంగా అలంకరించుకోవటం మానివేసిన శాంత ఆ క్షణంలో ఎంతో విచిత్రంగా వుంది. గాలికి ఎగురుతున్న వెంట్రుకలు నుదురు మీద వ్రాలి కుంకుమ బొట్టుని మరుగు పరుస్తున్నాయి.

వేగంగా ఆ లైట్లు దగ్గరికి పరిగెత్తు కొని వస్తున్నాయి. బాగా దగ్గరికి వచ్చే వరకూ చూస్తూ నిలబడిన శాంత గబ గబా రోడ్డుకి అడ్డంగా నడిచింది. కాదు పరిగెత్తింది.

గోపాలం భాళి రిద్దా తీసుకొని సైక్లేలు మీద వస్తూనే శాంతకోసం నలువైపులా కలయజూపాడు.

తెల్లబోతూ నీధిలైట్లు అటే చూస్తు న్నాయి. వాటి కాంతిలో శాంత రక్తపు మడుగులో పడివుండటం, దూరాన భుల్ రోడ్లో వున్న లాగి వేగంగా దూసుకుని పోవటం చూసి నిశ్చేష్టుడై నిలబడి పోయాడు.

జరిగిం దేమిటో అర్థం కావట్టు చూస్తూ నిలబడిపోయింది తంగేడుచెట్టు. చింతచెట్టు దీర్ఘంగా విట్టూరుస్తూ కొద్దిగా తల కదిలించింది పానుభూతి మాచనగా.

కాలం చాలా మామూలుగా కడిలి పోయింది.

విజ్ఞానాత్మకమైన జానపద చిత్రం రణభేరి

■ రాజకీయ సంచలనాన్ని, ఒక రకమైన సామాజిక సిద్ధాంతాన్ని విశదీకరించే జానపదంలో నింపి చలనచిత్రరంగాన్ని కొత్త పుంతలు తొక్కిస్తూ మోగించిన భేరి 'రణభేరి'. మూర్తిభవించిన మాతృప్రేమ, సోదరుని భక్తితాత్పర్యం వృత్తాంతం రణభేరి వెంటలో అయిక్కుమై కొత్త ఉద్యమానికి నాంది వాచకం పలికింది!

■ ఏ అన్న జ్ఞానకార్యమయితే జగదీశ్వర మయిన కట్టడాన్ని నిర్మించాలని చూస్తాడో, ■ అన్నతోనే (చిన్నప్పుడే రప్పిపోయిన వాడవడంవల్ల తెలియక) నయిరం పెంచు కున్న అన్నదమ్ముల కథ రణభేరి. ఒక వైపున కట్టడాన్ని పులిరేకిస్తూ ప్రజల్ని కూడగట్టి విప్లవాన్ని తేవదీసిన అన్న, మరోవైపున అన్నగరిమీద అన్యాయమైన అనురాగాన్ని ప్రదర్శించుకోడానికి ఎన్ని కష్ట సమస్యలకునూ వెనుకాడని తమ్ముడూ— ఇవి కథావస్తువు. బంగారంలాంటి కథావస్తువుతో మరో రెండు ఆభరణాలు సహజ తమ్ముడు కథ, బావమరది కథని బోడింబడం జరిగింది కాని, ఎని స్వయంప్రకాశాలుగాగాని, వర్ణనకాశోపజీవులుగాగాని రాణించలేక పోయాయి. ఈ లోటు ప్రేక్షకుల మనస్సుని కొలువేస్తుందనివెప్పే సన్నివేశాలకి బంగారపు మలామా చేయడానికి ప్రయత్నం జరిగింది. ఒక ప్రయత్నం ఫలించింది. సహజ తమ్ముడి కథ చిత్రాంతంలో ప్రేక్షకుల్ని చకితుల్ని చేయకమానదు. అన్నదమ్ముల సౌరభంలో సహజతనం, సహజ తమ్ముడు, మరొకాడు ప్రేక్షకుల మనస్సులో తిమ్మ, కీసు కుంటాయి.

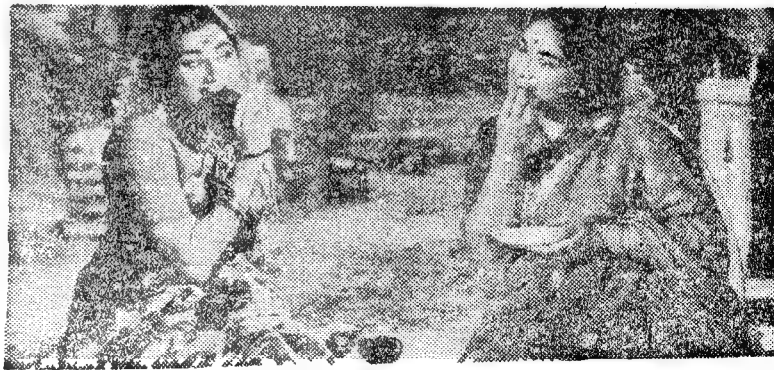
కత్తి యుద్ధాలు, మరో ప్రపంచం ప్రస్థావన, శ్రీలమిచ్చిన బోధించి శ్రీ అంగార త్రయం, ముగ్ధబూతం కల్పన ఇవి కనా ర్థువుకి అలంకారాలు. ప్రేక్షకులకి విశేష రసం!

'రణభేరి'లో నాటిశ్రీ.

చిత్రం పద్దెనిమిది రీళ్లుగానూ ఆనక పోవడానికి కారణం స్క్రీన్ పేలోని చాతుర్యం. చిత్రీకరణలో దర్శకుడు తిసుకున్న జాగ్రత్తలు చిత్రాన్ని వేగపూరితం చేశాయి. ఈ వేగం ప్రేక్షకుల్ని ఆకట్టుకోడానికి చాలా సహాయపడుతుంది.

కథని అనేకవిషయాలమీద పంచకుండా చిత్రాన్ని ఇతివృత్తంమీద కేంద్రీకరించి వుంటే ధోరణికుండా జయభేరి మోగింది వుండేది. హాస్యం కొన్ని తరహాలవారిని మాత్రమే ఆకర్షిస్తుంది. నిడివి తగ్గించడానికి చిత్రంతో చాలా అవకాశాలుకనిపిస్తాయి.

'అల్లిపేమ'లో శాంభుష, నాటిశ్రీ

కథ. చిత్రీకరణలోని నేర్పు ప్రేక్షకుల్లో అల్లుకుపోతాయి గణక-ఎందరో నటీనటులు అందులో చిక్కుకుపోడంతో వెలుగుకోకి వచ్చేవారు కొందరు మాత్రమే. అందులో నాటిశ్రీ, కాంతారావు, రాజ్ బాబు ముఖ్యులు. వారి తర్వాత చెప్పుకోతగ్గవారు పరుషగా రాజశ్రీ, రామకృష్ణ, రాజారాం, ఏడిద, నిర్మల, గీతాంజలి. సాతల అనధులమేరకు నటీనటులంతా పక్కదూరంగా సామర్థ్యంతో నటించారు.

భేరి అక్కడక్కడ రణగొణ ధ్వని చేసినా, చిత్రీకరణలో మన విజయాన్ని సాధించిన 'రణభేరి' చిత్రానికి స్క్రీన్ పే, దర్శకత్వం గిడుతూరి సూర్యం నిర్వహించారు. చక్కని పెంటిమెంటుని రణభేరిలో రంగరించి రసవత్తుర శబ్దతరంగాల్ని వెతికి తెప్పించిన కథారచయిత బొమ్మకంటి సుబ్బారావు. మాటలు మహారథి రాశాడు. హాసం కోదండరాజు కూర్చారు. నిర్మాత పింజల సుబ్బారావు.

—సికరాజు

అవీ-ఇవీ...

వివాహం

శ్రీమతి, శ్రీ సి. ఎల్. నాయుడు! సొండ్ ఇంజనీర్, విజయవాడ జ్యేష్ఠ, పుత్రిక చి. సా. అనూరాధకి, కొలంబో వాస్తవ్యులైన డాక్టర్ సుందరం తృతీయ పుత్రుడైన చి. మురళీసుందరానికి ఫిరకె 31.03.1961నాటి రాత్రి తిరువాచూరులోని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానపు వివాహ సత్కారంలో వైభవంగా వివాహం జరిగింది.

ఫిబ్రవరి 5 న మూడు కొత్త చిత్రాలు ప్రారంభించబడ్డాయి. ఈ మూడు చిత్రాల్లోనూ రాజనాల పటిష్టత్వం ఉన్నాయి. నాయికగా రాజశ్రీ రెండు చిత్రాల్లో వేషం ధరిస్తూంది. మూడు చిత్రాలకు ఫిబ్రవరి 5 న ఉదయం 8-9 గంటల మధ్య ప్రారంభ పూజ జరిగింది. ఈ చిత్రాలను నిర్మించే సంస్థలు చిన్ని (బదర్స్), నవజ్యోతి పిక్చర్స్, రాజ పిక్చర్స్. శ్రీ వేదాంతం లాభవయ్య, తాతీ వేని రామారావు, సుబ్బరామన్ పైచిత్రాలను వరుసగా డైరెక్టు చేస్తున్నారు. చిన్ని (బదర్స్) నిర్మించే 'కుంకుమ బరిణి'లో మొదటి షాట్ అంజుదేవి, శోభన్ బాబులపై చిత్రీకరణ జరిగింది. నవజ్యోతిలో కొంచెం, సత్యనారాయణ, రాజనాల, మొదటిరోజు షూటింగులో పాల్గొన్నారు. రాజ పిక్చర్స్ లో కొంతా రావుపై మొదటి షాట్ తీయడం జరిగింది. ఈ మూడు చిత్రాలను శరవేగంగా నిర్మించాలని నిర్మాతలు అభిప్రాయ పడుతున్నారు.

పద్మశ్రీలకి సన్మానాలు

హైదరాబాదు రవీంద్ర బారితో 'పద్మశ్రీ' నాగేశ్వరరావుకు 30 కళాశాలల విద్యార్థులు పెద్ద ఎత్తున సన్మానం చేశారు. శ్రీ నీలం సిద్ధారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు.

సినిమా

మద్రాసులో 'పద్మశ్రీ' రామారావుకు శ్రీ బి. వాగిరెడ్డి అధ్యక్షతన 21 మంది నిర్మాతలు చేరి 'ఉడల్వాండ్స్ హోటలు'లో సుసంగా సత్కరించారు.

* * *
'ఫిబ్రవరి 23 న 'తల్లి ప్రేమ'ను విడుదల చేస్తామనుకున్నాము; కానీ కొంత డబ్బింగ్ వర్కు మిగిలి పోవడంవల్ల, మార్చిలో రిలీజు చేస్తామనుకుంటున్నా' అన్నారు ఆజం ఆర్ట్స్ అధివేత. ఫిబ్రవరి 2 న 'తల్లి ప్రేమ'కు సంబంధించిన ఆఖరు పాట రికార్డింగ్ విజయగార్డెన్స్ లో జరిగింది. పద్మనాభానికి పిర్రాపురం నాగేశ్వరరావు, గీతంజలికి ఎల్. ఆర్. ఈశ్వరి పాడిన పాట సాహిత్యాన్ని శ్రీ కొసరాజు చక్కగా వ్రాసారు. ఆ పాటలోని కొంత భాగాన్ని మీరూ చదవండి, సినిమాలో విని ఆనందించండి.

'వద్దురా...వేరుగ వుంటాం

వద్దురా' అని పద్మనాభం, గీతంజలి కలిసి పాడారు (తెచ్చిన) శ్రీ సుదర్శనం యీ పాటకు హిందూస్తానీ రాగాన్ని విన్పించారు. శ్రీకాంత్ దర్శకత్వంలో పద్మశ్రీ రామారావు, సావిత్రి, రాంమోహన్, కొంచెం, పద్మనాభం, గీతంజలి, వాగభూషణం, రేలంగి, ఛాయాదేవి, కె.వి. చలం ముఖ్య పాత్రలను పోషించారు.

'మూగజీవులు'లో ప్రసన్నలక్ష్మి.

నింత గొంతు

గార్డెన్స్ నుండి వాహినీ స్టూడియోకి వెళ్ళాను. అక్కడ సురేష్ 'పాప కోసం' షూటింగు జోరుగా జరుగుతూవుండేది. కానిస్టేబులుగా పద్మనాభం ఒక నింత స్వరంతో ప్రేక్షకుల్ని కడుపుబ్బ నవ్విస్తారు. అన్నట్టు మరిచా! మొన్న హైద్రాబాదులో పద్మశ్రీ 'నింత కాపురం'లో పద్మనాభం ఆడవేషం వేసుకుని సెట్టులోకి వెళ్తే యెవ్వరూ గుర్తు పట్టలేక పోయారట!

నాలుగు రాగాల మేళవింపు

వాహినీలో చిన్ని (బదర్స్) సహాయ దర్శకుడు శేఖర్ కప్పడి 3 వ తేది మార్చి రికార్డింగ్ వుంది, రండి అని పిలిచారు. సరేనని వెళ్ళాను. లోపల ప్రవేశించానో, లేదో తియ్యటి రసవృందన కల్పించే ట్యూను విన్నదింది. ఆ ట్యూనుకు పి.బి. శ్రీనివాస్ అన బేస్ వాయిస్ ను చక్కటి సంగతులతో మధురంగా ఆలాపించారు. శ్రీ నారాయణరెడ్డి వ్రాసిన పాటకు ఆదినారాయణరావు మోహన, కానడ, బింస్లాస్, కళ్యాణి రాగాలను మేళవించి శరీరాలను మైమరిపించే విధంగా సర్వం వేసారు.

వయా జమీనా.. గయా పురానా
రాల్పం వడికే రోజులు పోయాయి.

'దోపిడిదొంగలు'లో జయలలిత.

అక్కినివాసంలో రామ్మోహన్, భారతి.

రాకెట్ యుగమోయి!' అని

ప్రారంభమే యీ పాటలో వేటి నాగరకతా ప్రపంచంలో జరిగే సంఘటనల్ని చమత్కరించారు. శోభన్ బాబుపై యీ పాట చిత్రీకరించబడుతుంది. ముఖ్య పాత్రలను కాంతారావు, రంగారావు, అంజలి శోభన్ బాబు, రాజశ్రీ, పద్మనాభం, గీతాంజలి పోషిస్తారు.

* * *

రివార్డింగ్ కు వచ్చిన అంజలి దేవిని ఏమిటమ్మా, 'క్షేత్రయ్య' ప్రారంభించలేదా? అన్నాను. 'మన తెలుగు సంవత్సరానికి మొదలు పెద్దామనుకున్నాం. అంతవరకు భాగీగా వుండడా దేనికని 'కుంకుమ బరిణాను ను స్టార్ట్ చేసాం' అన్నది.

నాటికీ నేటికీ మార్పులేదు

శ్రీమతి అంజలీ దేవి అణకువకు లలిధి మర్యాదకి పెట్టింది పేరు, నాటినుండి వేటివరకు 'అహం' అనే పదాన్ని వేర్చుకోలేకపోయింది. మంచికనానికి తను ఒక ప్రతిబింబంలాగా అందరిచే ప్రశంసించబడ్డావుంది! 'మాయలమారి'లో యెంత

అందంగా అగుపించిందో, అల్లి వేషాలు వేస్తున్న యీ రోజుల్లో కూడా అలాగే కవిస్తూవుంది.

* * *

శ్రీమతి జయంతి, వాచన, రాజశ్రీ, గీతాంజలి ఆవృత్తులు. వీళ్ళు ఒకరి నొకరు 'గిచ్చుకోవడం, తిట్టుకోవడం' తమాషాగా వుంటుంది. ఒకామె మరొకరి జడను లాగితే, మరొకరి నటి యింకొకరి వీపుపై బాదుతుంది. ఈవిధంగా యీ నల్లగూ చేరితే టైం సంగతి గుర్తుకురాదు.

'నిమిత్త మాత్రులమే'

వేసు 15 తమిళ చిత్రాల్లో నాయికగా నటిస్తున్నా; అంతేవాడు—ప్రముఖ నాయకులతోనే మంచి వేషాలు వేస్తున్నా; కానీ మనవాళ్ళు యింకా 'వ్యాంప్. రోల్స్'ను వెయ్యమంటున్నారు వెయ్య కూడ దే పట్టుదల లేదనుకోండి. కానీ తీరిక దొరకాలికదా—ఏమిటో యెంత మంచిగావుచ్చా, ఒక్కోసారి యెవరికయినా మనం రాకుండా పోతామా అనిపిస్తుంది. అంతా భగవంతుడి లీల; మనం కేవలం నిమిత్తమాత్రులమే. అని వేదాంతాన్ని వర్ణించేసింది వాణిశ్రీ. అభిమాన పాత్రమైన భూమిక

ప్రముఖ హాస్యనటుడు శ్రీ పద్మనాభం నిర్మించే 'శ్రీరామకథ' చిత్రం యొక్క

రివార్డింగ్ మార్చి 1 న జరుగుతుంది; తప్పక రమ్మన్నారూ పద్మనాభం సురేష్ సెట్టులో. రెండుపాటలు కంపోజ్ చెయ్యబడ్డాయి. శ్రీ సముద్రాల రాఘవాచార్య వ్రాసారు. పద్మనాభం దర్శకత్వం వహించే మొదటి చిత్రం యిది. తనకు అభిమాన పాత్రమయిన 'నారద' భూమికను పద్మనాభం యందులో ధరిస్తున్నారు. 1968 జనవరి నుండి డిసెంబర్ వరకు నెలకు 25 రోజులు మూటింగు వుందంటే అన్నారు. ఈ వివరాన్నిబట్టి ఆయన యెన్ని చిత్రాల్లో నటిస్తున్నారో పాఠకులే నిర్ణయించుకోండి.

ఈత కొలనులో తన్మయతలం

'హైద్రాబాదు సారిధిలో ఆరుగీళ్ళ చిత్రం తయారైంది అన్నారు. 'ఏంతి కాపురం' నిర్మాత వి వెంకటేశ్వర్లు. ఫిబ్రవరి 7 న అద్యార్ లోని 'స్విమ్మింగ్ పూల్'లో కృష్ణ, వాచన జలకాదాతుతా తన్మయత్వంలో పాడేపాటను దాశరథి యీవిధంగా వ్రాసారు.

చూపులోనే కోపం!

లోపల ఎంతో తాపం;

అయ్యయ్యో పాపం'

శ్రీ వేణు సంగీత సారధ్యంలో ఘంట పాట సుశీల పాడిన యీ పాటకు, కృష్ణ, వాచనలు తమ ఉచ్చాస్య, నిశ్వాసలను వదుల్తూ తన్మయత్వాన్ని అనుభ

'బ్రహ్మచారి'లో నాగేశ్వరరావు, జయలలిత.

విన్నూ పుండే దృశ్యాన్ని తెరపై మీరు చూచి పరిమానందభరితులు కాకమానరు. కొత్త దర్శకుడియిన అద్వి యా ప్రేమ గీతాన్ని అందంగా పిక్చరైజ్ చేసారు.

20 రోజులు మదరాసు

10 రోజులు హైదరాబాదు

'స్విమ్మింగ్ పూల్'లో చాలాసేపు పుండడం మూలాన గొంతుపోయిందండీ; అన్నది కొంచన, స్విమ్మింగ్ డ్రస్ లో కొంచనను చూసినప్పుడు, యామె సౌందర్యాన్ని చూచి యే యక్షుడూ ఈర్ష్యపడుతాడని అనిపించింది. కొంచనను 'గ్లామర్ గర్ల్' అవ్వాలి అని ఆ ఉద్యోగి అతిశయోక్తి పుండడమే! ప్రస్తుతం 15 చిత్రాల్లో కదావాయికగా నటిస్తున్నట్లు వెల్లడించింది. 'నెలకు 20 రోజులు మదరాసు పూటోగు; వది రోజులు హైదరాబాదులో పూటోగ్' అన్నది కొంచన.

* * *
సత్యనారాయణ బిల్మిందు, ప్రతిభా పంతుడు, ప్రతి నిదిరిని సునాయాసంగా

సినిమా

బయటవాడు. కానీ, కొంతరావు దగ్గర యాయన వప్పులేమీ పుడకలేదు. పాపం, కొంతరావు డెబ్బలకు తట్టులేకపోయాడు వీల్చిదర్దూ ప్రాణస్నేహితులు గదా, మరి వీల్చెందుకు కొట్లాడుకున్నారు? అని మీరు ప్రశ్న వేస్తారని వాకు తెలుసు. ఈ సంఘటన విజ జీవితంలోది కాదు. రాజు పిక్చర్స్ నిర్మించే జానపద చిత్రం లోగి ఈ చిత్రంయొక్క కథను వీటూరి చాల చక్కగా వ్రాశారు. సుబ్బరామదాస్ డైరెక్టు చేస్తున్నారు. రాజనాల అంటే విగ్ అని అందరూ భ్రమిస్తారు. ఈ చిత్రంలో రాజనాల విలన్ కాదు - కొంతరావుక తండ్రిగా నటిస్తున్నారు.

* * *
యువ గాయకుడు బాలసుబ్రహ్మణ్యం తన గాన మాధుర్యంతో సంగీత దర్శకు లందరినీ మెప్పిస్తున్నాడు ఇత చిన్న వయసులోనే ప్రముఖ వేషధ్య గాయకు

సినిమా డైరీ

- శ్రీమతి జయసు నటిచిన సూర్య చిత్రం గౌరీప్రొడక్షన్స్ వారి "పాలనగులు"
- గీతాంజలి పేరిట విజయవాడలో 'గీతా కళాసమితి' అనేది సాంస్కృతిక సమితిని ఒక అభిమాని స్థాపించివున్నాడు.
- వాహినీ నిర్మించే "ఒంగూరు పంజరం"లో వాణీశ్రీ, శోభన్ బాబులు నాయకీ, నాయకులుగా నటిస్తారు.
- సి. ఎన్. ఆర్. పిక్చర్స్ "రణభేరి" ఫిబ్రవరి 9న తేదీన విడుదలయింది.
- శ్రీజ్యోతిషినిస్ నిర్మిస్తున్న అమిత ప్రేమతో బాలజీ భార్యగా గీతాంజలి నటిస్తుంది.
- జయప్రొడక్షన్స్ యొక్క పూటోగ్ ఫిబ్రవరి 9న సీన్ల సూడియోలో ప్రారంభమైంది. అమలచర్ల దర్శకత్వంలో నిర్మిస్తున్న యీ జానపదచిత్రాన్ని జిల్లా అవార్డుగా విడుదల చెయ్యాలని నిర్ణయం అప్పారావు తెల్పారు.
- కుమారి జయలలిత, ఎం. జి. రామచంద్రన్ టైటిల్ వాహినీ స్టూడియోలో ఆరుగంటల సేపు 'వానపీరు'లో నటించారు.
- తిరువేండ్రంలో హాస్పిటల్ భవన నిర్మాణ సభార్యుల జానకి, శ్రీనివాస్ ల గానకచేరి జరిగింది.
- చిన్నిబ్రదర్స్ "కుంకుమబరికె"లో రెండు ముఖ్యపాత్రలను కొంతరావు, రాజనాల నటిస్తున్నారు.
- మద్రాసు ప్రాంతీయ పెన్షన్లు ఆఫీసుగా శ్రీ బి. ధర్మరాజన్ నియమించబడ్డారు.
- సనంద పాల్వసూరినిగ పేర్వీకరిస్తూ శ్రీమతి వద్దని సీతాప్రొడక్షన్స్ "అధ్యపిక" మళయాల చిత్రంలో పాముకగా నటిస్తుంది.
- ప్రముఖ వేషధ్య గాయకులు శ్రీ టి. ఎం. సౌందరరాజన్, ఎ. ఎల్. రాఘవన్ "కల్లం కవి యాగుం" చిత్రంలో ముఖ్యపాత్రలకు పోషిస్తున్నారు.
- శక్తిశీలన్ లో ఎ. వి. ఎం. రాజన్, విజయకుమారి మొదటిసారిగా దంపతులుగా నటిస్తున్నారు.
- కనకరావుగూ సీక్రెట్ బేసిక పాముకగా నటిస్తుంది.

'నిలువుది పిడి'ల జయలలిత.

లలో ఒకడగా గుర్తింప బడ్డాడు. ప్రస్తుతం ఘంటసాలకు తర్వాత యేవ రయ్యా అంటే - బాలసుబ్రహ్మణ్యమేనని ప్రతి నిర్మాత చెప్తూ పుండడం విని ఒకరోజు రికార్డులో గుకు వెళ్ళాను. వాళ్ళు చెప్పింది అక్షరాలా నిజం అనిపించింది. ఇప్పుడు తెలుగులోనే గాక తమిళం, కన్నడం చిత్రాల్లో కూడా యీ కుర్ర వడు పుడతాడు.

* * *

మీకు తెలుసా?

ప్రముఖ నటుడు శ్రీ టి. ఎల్. కాంతారావు సినిమాకు పోయినా, సన్మానానికిపోయినా, కనీసం షిప్‌ింగ్‌కు పోయినా తన భార్య వెంట రానిదే కదలరు.

దర్శకుడు, నిర్మాత, నటుడు అయిన శ్రీ పద్మనాభంకి తీరిక దొరికి నవ్వడలాగ్లా హ్యాండ్‌ కెమరాలో స్నాప్‌లు తియ్యడం అలవాటు.

హాస్యనటుడు రామచంద్రరావుకు షూటింగు లేని సమయాల్లో జ్యోతిశ్శాస్త్రం పై కొత్త అంశాలను వేర్చుకోవాలని గంటల తరబడి గంభాల్ని తిరగవెయ్యడం అలవాటు.

గీతాంజలికి కాఫీ త్రాగిన వెంటనే ఒక చెంబురీళ్లు త్రాగడం అలవాటు.

త్యాగరాజు యెవ్వడూ యేదో ఆలోచిస్తూ వుంటారు.

ప్రఖ్యాతి విలన్‌ సత్యనారాయణ వారానికి మూడు ఇంగ్లీషు సినిమాలను తప్పకుండా చూసి తీరుతారు.

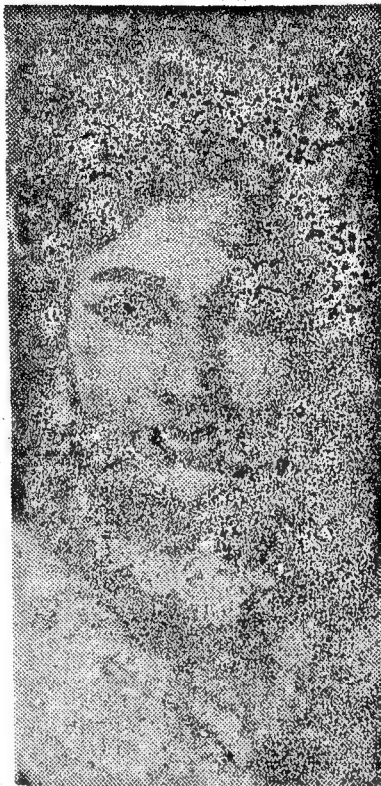
రామదాసుకు విరామం దొరికితే యేదైనా కొత్త నాటకాన్ని ప్రాసేం దుకు శ్రయత్పిస్తారు.

ప్రముఖ నాయిక కృష్ణకుమారి యింటి దగ్గర వుండే రోజుల్లో సాయంకాలంపూట పూందమల్లిలో వుండే గార్డెన్‌కు వెళ్ళూ వుంటారు.

వేసధ్యగాయకి జానకి తన యింటల్లో షటిల్‌కాక్‌ ఆడుకుంటూ వుంటారు.

జనరంజని చిత్రానికిగాను శ్రీమతి ఎన్. జానకి పాడిన జోలపాటను శ్రీ చలపతిరావు వాహిని పొండు థియేటర్లలో రికార్డు చేసారు. శ్రీ శివరాం శిష్యునిగావ్యంలో ఈ దౌర్వ్యక్తమం జరిగింది. ఈ పాటను దాశరథి యింపైన పొంపు గుబాళించే రీతిలో వాసారు. ఆ పాటలోని పల్లవి క్రింది విధంగా వుంటుంది.

‘మల్లెలుకన్నా జాబిలికన్నా

‘సుఖదుఃఖాలు’లో వాడిశ్రీ.

చల్లని పాపాయి

లాలిబో, రావోయి’

ఈ చిత్రంయొక్క షూటింగు మార్చిలో ప్రారంభమౌతుంది. శ్రీమతి జమున-హువాస్ మరలా ప్రేమికులుగా నటిస్తూ ప్రదర్శించాడు.

‘దేవకన్య’లో కాంచన.

న్నారు. విరి జంటను ప్రేక్షకులు బాగా ఆదరిస్తున్నారు. శ్రీ తాతినేని రామారావు డైరెక్టు చేస్తున్నారు.

‘మార్చిలో పడుదల

చెయ్యాలనుకుంటున్నాం’

‘ఇన్‌డోర్‌వర్క్‌ పూర్తయింది’అన్నారు ‘దేవకన్య’ నిర్మాత రామరాజు. ‘జుబ్‌డోర్‌ కూడ ఫైనలరి వెలఖరుకు పూర్తిచేసి మార్చిలో విడుదలచెయ్యాలనుకుంటున్నాం’ అన్నారు దర్శకులు హేమాంబరధరరావు. కాంచన, కాంతారావు, లాలిబో, త్యాగరాజు, ప్రభాకరరెడ్డి ముఖ్య భూమికల్ని ధరించారు. హాస్యసాన్ని అల్లు రామ లింగయ్య బాలకృష్ణ పోషించారు.

* * *

బాలకృష్ణ అంటే జ్ఞానకం వచ్చింది’ ఇటీవల విడుదలయిన ‘అసాధ్యుడు’లో బాగా నటించాడు. ‘ముందడుగు’ తర్వాత పాంఘికచిత్రంలో యింత మంచిపాత్ర తానందుకు వాపోయాడు. బాలకృష్ణ యెలాంటి ప్రాతనయినా సమర్థనీయంగా పోషించగలడు. ‘రణభేరి’లో యాద పుడిగా, ‘అందంకోసం వందేం’లో కింకిరి శ్రీ భావకవిగా విశిష్టమయిన నటనను ప్రదర్శించాడు.

‘శ్రీ ప్రొడక్షన్స్ చిత్రం’లో చంద్రమోహన్ కాంచన, కృష్ణ

‘మరొకరోజుకి మార్పుకున్నాము’ డైరెక్టు చేసిన ఈ చిత్రాన్ని శ్రీమతి లక్ష్మీరాజ్యం, శ్రీ శ్రీధరరావు నిర్మించారు.

‘ప్రతివరి 3 వతేది ‘అశోక్ నగర్’లో షూటింగు జరిగివుంటే ‘తిక్కశంకరయ్య’ పూర్తి అయివుండేది. కానీ అదేజా ప్రదాని ఇందిరాగాంధీ మద్రాసు వచ్చి షిండువల్ల పోలీసు బందోబస్తు దొరకడం దుర్భలమైంది. అందుకే షూటింగును మరొకరోజుకు మార్పుకున్నాము’ అన్నారు నిర్మాత శ్రీ డి. వి. ఎన్. రాజు. మార్పులో ఎడుదలకానున్న ఈ చిత్రంలో ‘పద్మశ్రీ’ రామారావుకు కృష్ణకుమారి, జయ లలితలు ప్రేయసీలుగా నటించారు. శ్రీ యోగానంద్ డైరెక్టు చేస్తున్నారు.

—శ్రీనివాస్

పద్మశ్రీ రామారావుకి సన్మానం

శ్రీ నందమూరి తారక రామారావుని భారత పభుత్వం ‘పద్మశ్రీ’గా పత్కరించింది. అభినందిస్తూ ఫిల్మ్ ప్రొడ్యూసర్స్ గిల్డ్ ఆఫ్ సెన్ట్ ఇండియావారు మద్రాసు వుడ్ లాండ్స్ హోటల్ లో ఆయనకి గృహ సన్మానసభని ఏర్పాటు చేశారు.

‘మాయంట పెరిగిన మురిపాల విడ్డ రామారావు బహుముఖ ప్రజ్ఞానంతుడై ఆఖండ గవురాన్ని చూరగొన్నాడు. ఇది గర్వకారణం’ అన్నారు సభకి అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ బి. యన్. రెడ్డి.

శ్రీ యన్. టి. రామారావు అందాన్ని

ప్రశంసిస్తూ ‘అరాధ్యదైవం శ్రీరామచంద్ర మూర్తి అభిమాన పుత్రుడు యన్. టి. రామారావు. భగవంతుడు తన నిండు విగ్రహాన్ని మానవునికి ప్రదర్శించడానికి యన్. టి. రామారావు రూపంలో అవతరించాడు.’ అని శ్లాఘించారు శ్రీ బి. యన్. రెడ్డి.

‘రామారావుగార్ని పద్మశ్రీ నిచ్చి ప్రభుత్వం తన్ను తాను గవ్వరవించుకన్నదని, కళాకారుని గవ్వరవించడం దేశానికి కీర్తి దాయకమని’ అన్నారు.

‘వలసచిత్రరంగంలోని వ్యక్తి అదే పరిశ్రమకి తనకృషిని, శక్తిని అంకితం చేయడం హర్షదాయకం. అక్షర జ్ఞానంలేని ప్రజలకి

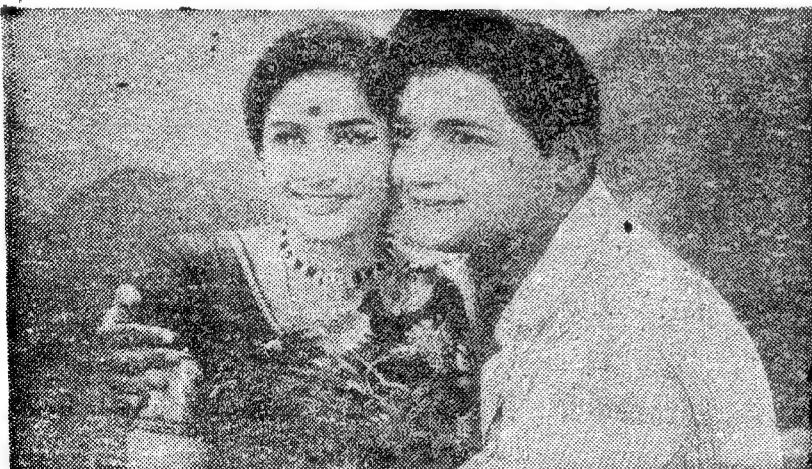

‘తిక్కశంకరయ్య’లో రామారావు.

నినిమాలు జ్ఞానబోధ చేయవలసివుంది. చిత్రాలలో వినోదంతోపాటు సభ్యతాసంస్కారాలు కూడా వుండేట్లు చూడమ’ని ఆయన శ్రీ యన్. టి. ఆర్. కి సూచించారు.

శ్రీయుతులు ఎ. వి. మెయ్యప్పన్. టి. కె. వన్నుగం, వి. శ్రీనివాసన్, గోవింద రాజునాయుడు, పేకేటి శివరాం, సి. నారాయణరెడ్డి, రామూ కరియత్, విరాచార్య, ఇంటూరి వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ యన్. టి. రామారావుని అభినందించారు, అభినందించిన వారిపై భక్తివిశ్వాసాలు ప్రకటిస్తూ—‘నటరత్న, పద్మశ్రీ బిరుదులకంటే ప్రజల ప్రేమవాత్యల్యాలే తమకి ఎక్కువ పంతుప్పేగా వుంటాయని’ శ్రీ రామారావు అభిమానులందరికీ, ప్రజలకి కృతజ్ఞతలు తెల్పుకున్నారు.

—ఓ.వి.●

‘తల్లిప్రేమ’లో కాంచన, రామోహన్

పుస్తకాలు

చరిత్రగతుడు

(కథలసంపుటి)

రచన: శ్రీ ఆకుండి నాయుగూర్తి క్రాస్
పైజ 178 పేజీలు వెల: రూ 4/- ప్రతులకు:
బృందావన్ పబ్లిషింగ్ హౌస్, మారిసుపేట,
తెనాలి.

ఈ నాడు కథలకు లోటు లేదు కోట్లాదిగా
విస్తూన్నాయి. అయితే ఉత్తమ శ్రేణికి చెందిన కథాని
కలూ కొద్దిపాటే. పూర్వహితో, కల్పనాశక్తిలో
అందమైన ఆరు కథల సంపుటి ఇది.

శిథిలావస్థలో మూడుకాళ్ళ బెంటికి నాలుగో
కాలుగా ఓ కొంకంచును సంతరించుకుని పూరిపాకలో
ప్రారంభమయిన ఒక పెంటేలు, దానితోనే మొద
లయిన గణేశయ్యర్ కథ. గణేశయ్యర్ కథతో
బోడించి సాగిన రాధాకృష్ణన్ కథ.

కాలం కాస్త ముందుకు వెళ్లింది. పెంటేలు
దివ్యభవనంగా మారింది. అయ్యర్లు అక్షిప్తప్రతి
భిక్షుడు. రాధాకృష్ణన్ పెంటేలు ప్యూయ్యాడు.
మరికాస్త ముందుకు వెళ్ళేటప్పటికి- కథ
అడ్డం తిరిగింది. కాలం వక్రించింది. ఓకీ గణేశ
య్యర్? ఏమయ్యాడు రాధాకృష్ణన్ - 'పరిత
గతుడు' కథే సమాధానం.

* * *

రెండో కథ 'భయం'.

భయంతోనే ప్రారంభం. భయంభయంగానే
నడక. చివరికి- భయపడ్డ ప్రాణి తనని అంతగా
భయపెట్టిన వ్యక్తిని చూసి అనుకుంటుంది: 'వెధవకి
నేంటే ఎంత భయం!- ' అని. అంటే- భయంలో
కొదా అనలు, వకలు, కత్తి, నిజాయితీ అనే జేదాలు
వ్యక్తమవుతున్నాయన్నమాట.

'భయం' గదివిన పాఠకులక్కడా అంతో
ఇంతో భయం తప్పదు.

ఇంటికైన పెద్దకోడిలు అన్నపూర్ణ, పాలెరు
రామయ్య. ఈ ఇద్దరి గురించి కథ మూడోది.

'గురించి' అసగానే మరోలా అనుకోకూడదు.
విధి తిలకం తుడిచివేసినా, ఆమె మహిమల్లాలు.

రామయ్య, అన్నపూర్ణ- నిల్లిద్దరినీ నోటికో
విధంగా అడిపాసుకున్నారు, లోకులు. అన్న భరిం
చింది అన్నపూర్ణ. ఉన్నట్టుండి ఒకనాడు- 'వా కొడు
కున్నా నాకు గల ప్రేమ ఎంత నిష్కల్మషమో చదవో
రామయ్యన్నా నాకు గల ప్రేమ కూడా అంత నిష్కల్మ
షమన్నా నీదే' అని వెల్లడించింది, ఆమె.

ఆ ప్రేమకు కారణం - మరి, రామయ్యను
అన్నపూర్ణ ఎందుకు శిక్షించిట్టు?

రామూర్తి, అనూహ్య, ఒక నెక్లెసు- మూడో
మూడు ప్రాతలు.

రామూర్తి, అనూహ్య ఎవరి కేమీ కారు.
అయితే, ఇద్దరికీ నెక్లెసుతో సంబంధం ఏర్పడింది.

ఈ బంధం కట్టించి నెక్లెసు పోయింది!- రామూర్తి
మనసు క్లాశుమైంది.

మరి, అనూహ్య గతి? - నాలుగో కథలో ఉంది
బాబు.

స్త్రీ అయివుండి, అందులోమా అర్థిక దుస్థి
తిలో ఉండి కూడా తీవ్ర మహిమతానికి తట్టుకుని
ఎంతో నిర్వికారంగా జీవిస్తున్న అన్నపూర్ణలో
మహత్తరమయిన దివ్యశక్తి ఏదో ఉన్నట్టు భావం
వచ్చి, విశ్వాభావబాబు. ఏమిటా శక్తి - 'ఆరాధన'
కథను అన్వేషిస్తే వెల్లడవుతుంది.

నిర్వాచనమయిన రచనమ్మ బొటబొట కన్నీరు
కార్చింది. ఇన్నాగ్గాయె తమ్మడి మీద ఈ కున్నది
అభిమానమే తప్ప వాత్సల్యం కాదని గుర్తించింది.

తమ్మడి పట్ల తన మార్మగ్నిగా మనులకోరిక
పోయింది. వాత్సల్యం అంటే ఏమిటి - 'చిట్ట
బాబు' కథలో కామాక్షికి తెలుసు.

ఈ సంపుటిలోని కథలు అరూ పొల్ని చెప్పడానికి
వీలగాకుండా, దేనికదే గొప్పగా వున్నాయి. విశిష్టతతో
మొగొందుతున్నాయి. ఎక్కుకున్న కథావస్తువులూ,
కల్పించిన సంఘటనలూ ఎంతై వా ఆసక్తి కొల్లు
తున్నాయి. అటువంటిప్పుడు చదివుతున్నంత సేపూ
పాఠకుడు కథల్లో లీనమై సంతోషం అభిరం
లేదు. ఉత్తమ స్థాయిలో శిక్షణలభిముని కథలు
అందించగలిగిన ఈ రచయితకు మా అభినందనలూ.
- శివకుమారి

భారవానందలహరి

ఖండవాప్యం. రచయిత:- కీ. శ్రీ. సిరివెగ
భార్గవరావు. 81 పేజీల పుస్తకం రెండురూప
యాల సాహిత్యభిక్ష, చండూరు, నల్లగొండజిల్లా.

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక చందా రేట్లు

	ఏ జెంట్ల వద్ద	పోస్టద్వారా	విదేశాలకు సముద్రమార్గంగా
	రూ. పై.	రూ. పై.	రూ. పై.
12 నెలలకు	20-80	26-00	42-00
6 నెలలకు	10-40	13-00	21-00
3 నెలలకు	5-20	6-50	...

చిల్లర విక్రయంద్వారా కాపీ ఒకటికి రూ. 0-40 పైసలు.

మా ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక కాపీలు ఆంధ్రపత్రిక ఏ జెంట్లందరి
వద్దనూ, హిగిన్ బాదమ్స్ బుక్ షాల్సునందునూ, ఏ. హెచ్. ఏలర్
బుక్ షాల్సునందునూ లభించగలవు.

ఇతర వివరములకు :

సర్కులేషన్ మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు-1
వారితో సంప్రదించండి.

నెం. 7. తంబు చెట్టి వీధి, }
మద్రాసు - 1.

మేనేజరు,
ఆంధ్రపత్రిక

తెలివి తక్కువ తనం ఫలితాలు:

మనం నేర్చుకోని గుణపాఠం

■ 'గడి తప్పకుండా వెళ్లటం 'గడిద గుణం,' అన్నాడట ఒక బ్రిటిషు ప్రధాని ఎన్నడో. గత నాలుగు విదేశపర్యటనలలో భారత క్రికెట్ జట్టు వాలకం చూస్తే (1959 ఇంగ్లాండులో 0-5, 1962 వెస్ట్ ఇండీస్ లో 0-5, 1967 ఇంగ్లాండులో 0-3, 1967-68 ఆస్ట్రేలియాలో 0-3) బరువు మోసే ఈ జంతువుతో పోలికలు బయట పడ్డాయనిపిస్తుంది.

ఈ దారుణానికి పాపిని దూషించటం కన్నా పాపాన్నే ఖండించటం మంచిది. అటగాళ్ల దుస్థితికి వారకులయిన అధి

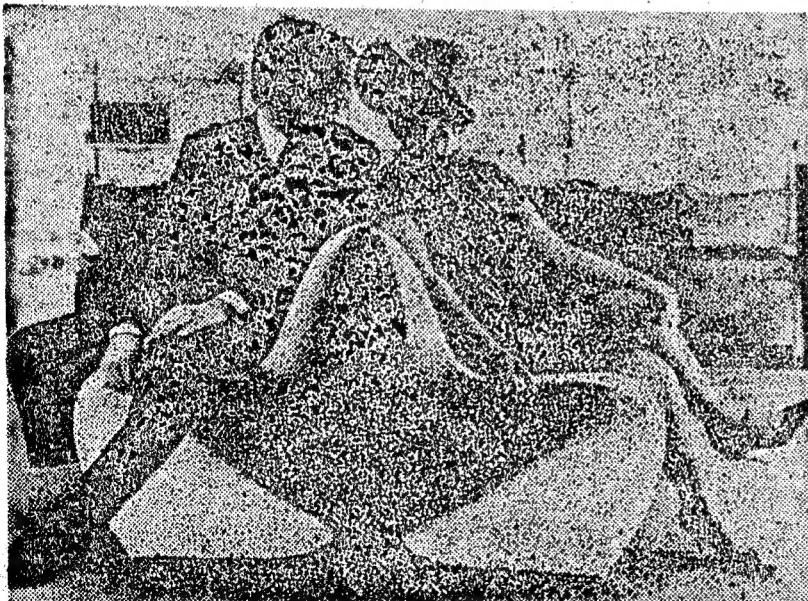
వారుని విచారించాలి. యుద్ధంలో వోట మికి సేవాధిపతివేకదా బాధ్యుడుగా పరిగెత్తిస్తారు! పాంపాటెవరయినా చేస్తారు; పాంపాటునుబట్టి వేర్పూర్వంలేకేడింది. మన జట్టుని ఎన్నుకవేసారు ఎన్ని పాంపాటే చేసివా తమ తత్వాలని, చిన్న దేవుని మారుకవేట్లు కనిపించరు. చివరిని మన దేశపు టీమ్ అందరినప్పుల పాలా అయింది. మంచి అటగాళ్లని వదిలివెయ్యటంవల్ల ఇంగ్లాండులో మన పరువుపోయింది మొన్న ఆస్ట్రేలియాకి పంపిన జట్టులో జయసింహాని వదిలేశారు. తర్వాత అతను బదిలీగావెళ్లి అడిన అట

ఎలా ఉందంటే ఒక విమర్శకుడు అన్నట్లు 'జయసింహా కొట్టిన ఒక్కొక్క దెబ్బ ఎన్నికదారుల గుండెలలో పోటు' అయి ఉండాలి. ఎన్నిక చేసిన వారిమీద ఇదొక విశ్వాసరహిత చర్య' అనవచ్చు.

ఏ జట్టుకయినా 'వేగం' అనే నలుగురు మిస్ ఉండాలి. వేగంగా బవుల్ చేసే అటగాడు లేకపోతే ఏమవుతుందో మన వారు చూస్తూనేఉన్నారు కొంతకాలంగా. జట్టుని ఎన్నుకున్నప్పుడు అది ఎన్నికో, కలగావులగమో చూడకుండా చేస్తున్నారు అధికారులు. ఒక్కొక్క అటగాడు ఉజ్వలంగా ఆడి ప్రయోజనంలేదు. మొన్న 80 వికెట్లుకి 2082 పరుగులు చేశారు మన అటగాళ్లు-అందులో జయ సింహమాత్రం వందవయిన వేశాడు. (2082 లో 11 మంది సున్నాలుకూడా వేశారు.) మెల్బోర్న్ లో 25 పరుగులకే 5 వికెట్లు పడ్డాయి, బ్రిస్ బెన్ లో 9 కి మూడు పడ్డాయి! ఇక పటవుడీ, బోర్డెలు కుంటునడి చిన్న చిన్న ఒకట్లు ఎన్నో వదులుకున్నారు. చిన్న మొత్తాలు కలిపేస్తే కదా పెద్ద మొత్తం అయ్యేది!

ఇక బవులింగ్ సంగతి. మనవాళ్లు 2517 పరుగులకి 70 వికెట్లు పడగొట్టారు. అందులో 5 శతాలు, 9 సున్నాలు. ప్రారంభంలోనే అతి విసురు పనికి రాదు కాని అదేసరి చేశారు. పడిన వికెట్లు కాస్తా ఆస్ట్రేలియన్ల అజాగ్రత్తవల్ల పడినవే. అంతేకాని, మనవారి ప్రతాపంవల్ల కానేకాదు.

ఇక్కడ ఒక విషయం గమనించాలి. 'స్పిన్' వల్లనే కలిగాయి మన లాభాలన్నీ. ముయిసూరునుంచి వచ్చిన ప్రసన్న ఇందులో

ప్లెస్సీక్ ద్రవ్యంతో పోకపోసిన, ఎంత బరువునైనా మోయగల, ఎంత, వాన అటు చెక్కుచెదరని ఈ కుర్రనిని పర్షిమ జర్మనీలో తయారు చేస్తున్నారు.

ఆరితేరినవాడు. ఎందరో గొప్ప అటగాళ్లు పని పట్టించేశాడు ఈ పాట్టి ప్లేయర్! ఫీల్డింగ్ సంగతి చెప్పనే అక్కరలేదు ఎన్నో కాచేలు వదులుకున్నారు మనవాళ్లు.

మన జట్టు కాపైన్ ని తెగపాగిడేస్తూ వచ్చారు చాలామంది కొంతకాలంగా ఇంతకీ ఇతను సాధించింది ఏమిటి? మంచి నాయకుడు కాడు. 24 టెస్ట్ మ్యాచ్ లలో 12 వోడిపోయాడు, 10 డ్రా చేశాడు, 2 గెలిచాడు. జూదరిలాగా ప్రవర్తిస్తాడు గాని తెలివిగా ఆలోచించేట్టు కనిపించదు పాటవుడీ. లేకపోతే ముందు ఆన్ ఫీల్డింగ్ యాని బాటేంగుకి పంపేవాడా? ఎంత యువకుడయినప్పటికీ ఇంత అనుభవం వచ్చినతర్వాత కూడా ఇలా ప్రవర్తిస్తే ఎలాగ?

ఏమంటే ఆమాటే చెప్పకొనాలి. ఉపాయంలో కొరత చూపించినప్పటికీ పాటవుడీ ఉజ్వలంగా బాట్ చేస్తాడు. ఒక కన్ను సరిగ్గా లేనప్పటికీ, చాలుదెబ్బ తిన్నప్పటికీ చక్కగా, నిదానంగా ఆడుతాడు. ఎటువంటి బవులింగుకీ భయపడడు. అందుకే అతన్ని అందరూ 'పులి' అంటారు. ఏ జట్టు కయినా కీర్తి తీసుకురాగలడు ఈ నవాబు.

మార్కెట్, వడేకర్లు ఇద్దరూ బ్రహ్మాండంగా ఆడారు. వడేకర్ అదృష్టం మాత్రం అంత బాగాలేదు; కొంచెం నిలకడి అలవరుచుకోవటం కూడా అవసరమే అనిపిస్తుంది మనకి. ఇంజనీర్ విషయంలోనూ ఇదే విమర్శ అవసరం. అనవసరంగా పాడవుడీ పడిపోతాడు మనషి.

అబిద్ అలీ అందరిలో చిన్నవాడు. టెస్ట్ మ్యాచ్ ల స్టాయిల్ అడిటం మొదటి సారి ఎంత బాగా ఆడాడు! 55 వరుగులకి 6. ఏకైక్యంగా పడగొట్టాడు. వాలుగు కాచేలు పట్టుకుని తన అనమత్తతని నిరూపించాడు నిర్భయంగా 299 పరుగులు చేశాడు.

బోర్డెని ఎంతోకాలంగా పెద్ద అటగానిగా తయారు చేస్తూ వచ్చారు. చివరికి అతని బండారం బయట పడింది. ఎడె లెయిడ్ లో 69, బ్రీస్ బేన్ లో 63 వేశాడు కాని ఇది పయమెరుగే. అసలు ఇంగ్లాండులో జరిగినదంతా చూసి తనకి తానే మామకుని ఉండాలి, ఎన్నిక చేసే వారిదాకా రానివ్వకుండా సర్వేశ్వరుకూడా ఇంటికి తిరిగివచ్చే విమానంలో చంద్ర శేఖర్ కి జతగా ఉండి హనుమంతునింగ్ కి అవకాశం ఇచ్చిందా. వెంకటరావువన్, అమరనాథ్ లకి కూడా అవకాశం ఇచ్చి

ఉండాలి.

మన జట్టు బలహీనత తెలిసే ఆన్ ఫీల్డింగును చీకూ చింతా లేకుండా ఆడారు. అంతా తమాషా ఆయిపోయింది వారికి! బాట్స్ మెన్ లోవే కాక బవులింగ్ లో కూడా తమ ప్రజ్ఞ చూపారు. మనం వారిమీద వాడిన 'స్పిన్'ని మనమీదనే వాడి మనవారిని ట. టు పడగొట్టేశారు. ఈ టెస్టు తర్వాత బాబీ సింప్సన్ ఆడడుట. ఇది క్రికెట్టుకే పెద్ద నష్టం. మళ్ళీ ఆటనంటివాడిని చూడటం ఎప్పుడో! ●

మద్రాసులో 23 వ జాతీయ క్రోడాత్సవాల సందర్భంగా జరిగిన శరీర సాత్తవం పోటీలలో గెలుపొంది 'శారత్ శ్రీ-1967' విరుదుపొందిన శ్రీ ఎస్. సమంత (సర్వీసెస్)

రంజీట్రాఫీలో సర్వీసెస్ పై మద్రాసు విజయం

మొత్తం 18 సంవత్సరాలు, వరుసగా గత 9 ఏళ్ల నుంచి రంజీట్రాఫీలో విజయాన్ని సాధిస్తూ వస్తున్న బొంబాయి క్రికెట్ బృందాన్ని 1934నుంచి రెండవసారి మద్రాసు సవాలు చేస్తున్నది. చేపాకీలో జరిగిన ఆటలో మద్రాసు సర్వీసెస్ పై విజయాన్ని సాధించి ఫైనల్స్ కి వచ్చింది. బొంబాయి జట్టు కలకత్తాలో జరిగిన పోటీలో మొదటి యిన్నింగ్ సాయింటిలోనే బెంగాలు జట్టుని ఓడించింది. కలకత్తాలో ఆడిన ఆటలో ఎన్. ఎన్. నాయక్, స్క్విప్పర్ హార్డికర్లు బొంబాయికి శతాల్పి సాధించారు. ఎన్. ఎన్. మిత్రా సాధించిన 104 పరుగులు బెంగాలుని మరి ఘోరపరాజయం పాలుకాకుండా కాపాడింది.

భారతదేశం తరపున న్యూజిలాండ్ లో ఆడుతున్న ప్రముఖ ఆటగాళ్లు అయిదుగురి సహాయం తమకి శేక పోయినా బాటింగ్ లో తమను మించటం మద్రాసు జట్టుకి నిధ్యం కాదని బొంబాయి అభిప్రాయపడుతున్నది. ఆయినప్పటికీ వి. వి. కుమార్, ఎన్. వెంకటరాఘవన్ లేక కుండా మైసూరు జంట ప్రసన్న, చంద్రశేఖర్ కి సమ ఉజ్జీ ఆయిన నాజమ్ హుస్సేన్ స్పిన్ బవులింగ్ మద్రాసుకి పెద్ద అండ. కె. ఆర్. రాజగోపాల్, స్క్విప్పర్ బెల్లియప్ప మధ్య ప్రదేశ్ లో జరిగిన ఆటలో శతాల్పి సాధించారు మిల్కా సింగ్ సర్వీసెస్ ధాటికి నిలువలేక పోయాడు.

సర్వీసెస్ నాయకుడు కె. టి. డేవీ ట్రాన్ గెలిచాడు. 13కి మూడు దగ్గర మద్రాసు ప్రారంభ బవులర్ సి. కె. భస్కర్ వారి అవకాశాలని వమ్ము చేశాడు. చక్కని కాచ్ కూడా అందుకు సహకరించింది. కుమార్ బవులింగ్ డేవీ ఆటని 93వద్ద ఆపేసింది. అతను కూడా శతాల్పి సాధించవలసినవాడే. 213 చేసినా మద్రాసు స్పిన్ బవులింగ్ ధాటికి వారు నిలవలేక పోయారు.

సురేంద్రనాథ్, చక్రవర్తి, డేవీల ధాటికి మద్రాసుకి ముందుకి పోవడానికి సాధ్యం కాలేదు. 4కి 116 ఉన్నప్పుడు సత్ మెండర్ సింగ్ రంగంలోకి దూకి 74 సాధించి పెట్టాడు మద్రాసుకి. శతాల్పి సాధించవలసిన అతను తొందరపాటు కారణంగా తప్పి పోయాడు.

నజామ్ హుస్సేన్, డాల్వీలు అతినికి సహకారాన్నిచ్చారు. డాల్వీ 71 నిమిషాలలో 76 పరుగులు చేశాడు. నజామ్ హుస్సేన్ ఫీల్డింగ్ అద్భుతమే కానీ తన తొందరపాటు కారణంగా 40కి మించకలేక పోయాడు. అందువల్లనే 73 కన్నా ఎక్కువ పరుగులతో ఘన విజయాన్ని సాధించి ఉండాలింది కాస్తా తప్పిపోయింది.

సర్వీసెస్ గ్రాండ్ ఫీల్డింగ్ అద్భుతంగా ఉంది. కానీ ముఖ్యంగా రెండవ ఇన్నింగ్స్ లో కాచ్ అంతంత మాత్రంగానే ఉంది. మొదటి ఇన్నింగ్స్ లో మద్రాసు తమనిమించి పోవడాన్నిచూసి సర్వీసెస్ కించపడి

నట్లు నాకు అనిపించింది. ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించే రీతిలో 145 పరుగుల చిన్న మొత్తానికి సర్వీసెస్ ఆటని విరమింపజేశారు. నాలుగో ఇన్నింగ్స్ లో విజృంభించి వారు త్వర త్వరగా ఎక్కువ పరుగుల్ని సాధిస్తారని అనుకున్నానే కానీ, నిరుత్సాహ పడ్డాను. డేవీ కూడా అసహనంతో బాధపడుతున్నట్లు కనిపించాడు. 13 కే అతను నిష్క్రమించాడు, చక్కని మద్రాసు బవులర్ వెంకటరాఘవన్ అన 4 వికెట్స్ లో రంజీట్రాఫీ కాలంలో మొత్తం 43 వికెట్లు రికార్డు సాధించాడు.

మద్రాసు కూడా భయం భయంగానే బాట్ చేసింది. డాల్వీ 76 కొట్టకముందు సర్వీసెస్ విజృంభించేలా కనిపించింది. అప్పటికే మూడు వికెట్లు నష్టం అయినాయి వెంకటరాఘవన్ గెలుపును సాధించేలా కొట్టాడు. అతను 32 సాధించాడు, అప్పులు కాలేదు. అనాడు 3 కి 30 వద్ద ఉండిపోకుండా బాలాజీ రావు అతనికి తోడ్పడ్డాడు. మద్రాసు స్పిన్నర్ల ప్రతిభకి ఉట్టుకుని సర్వీసెస్ విజృంభిస్తారని వేను అనుకున్నాను. అయినా మద్రాసు బాట్ మెన్ కూడా యింకా ప్రతిభవంతంగా ఆడి ఉండాలింది.

* ప్రజలరి 8న మద్రాసులో జపాన్ టెన్నిస్ ఆటగాళ్లు ఇన్విటేషన్ టోర్నమెంట్ లో అద్భుత ప్రదర్శన నిచ్చారు. ఆ ఆమోఘమైన ప్రదర్శన వివరాలు వచ్చేవారం చర్చిస్తాను.
—కె. ఎన్. నరసింహన్